

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.; af Oehlenschläger.

Titel | Title:

Skuespil

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : trykt paa Forfatterens Forlag, i

det Poppiske Bogtrykkerie, 1827

Fysiske størrelse | Physical extent:

XIV, 296 s.

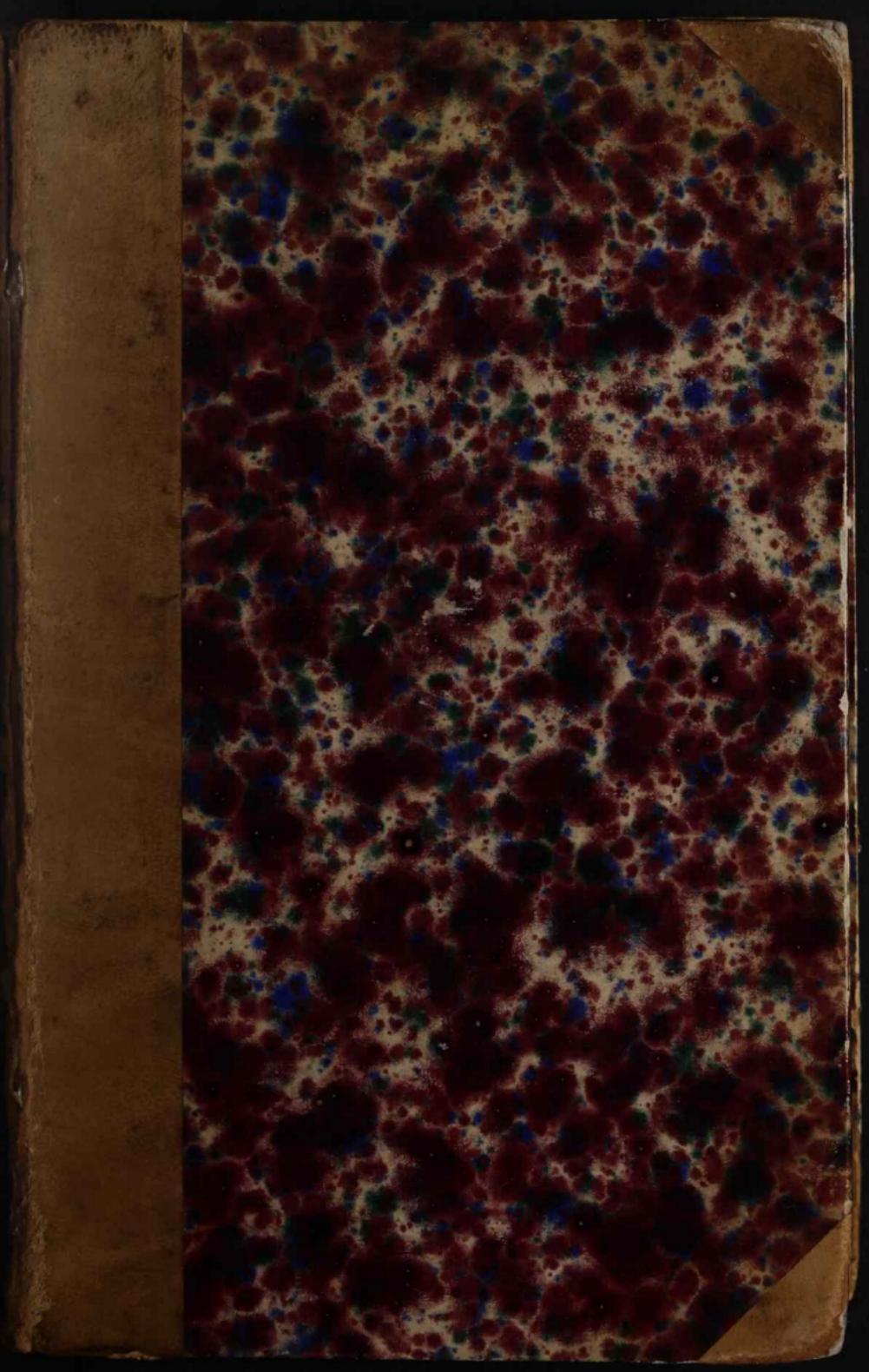
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

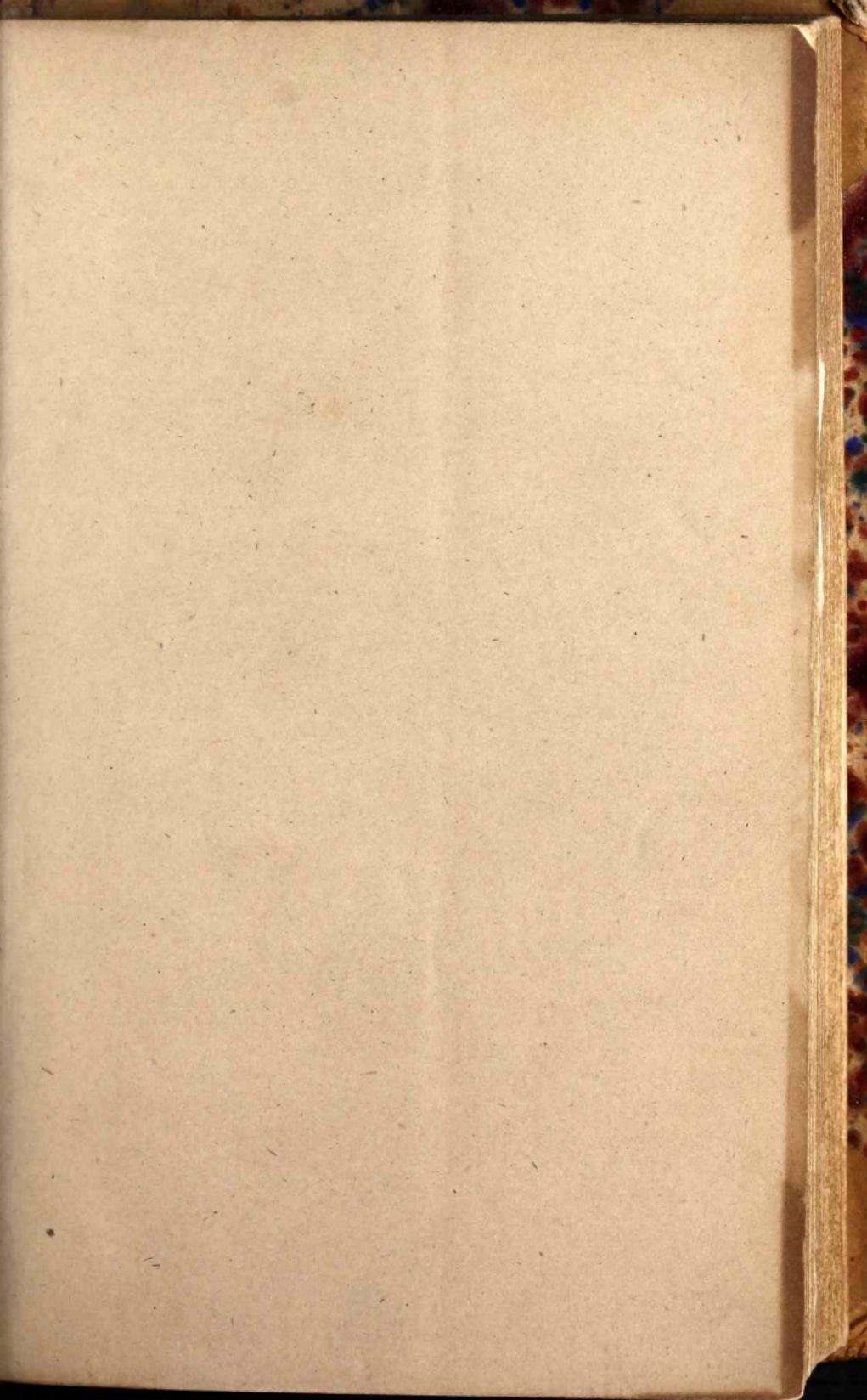
55,- 258.

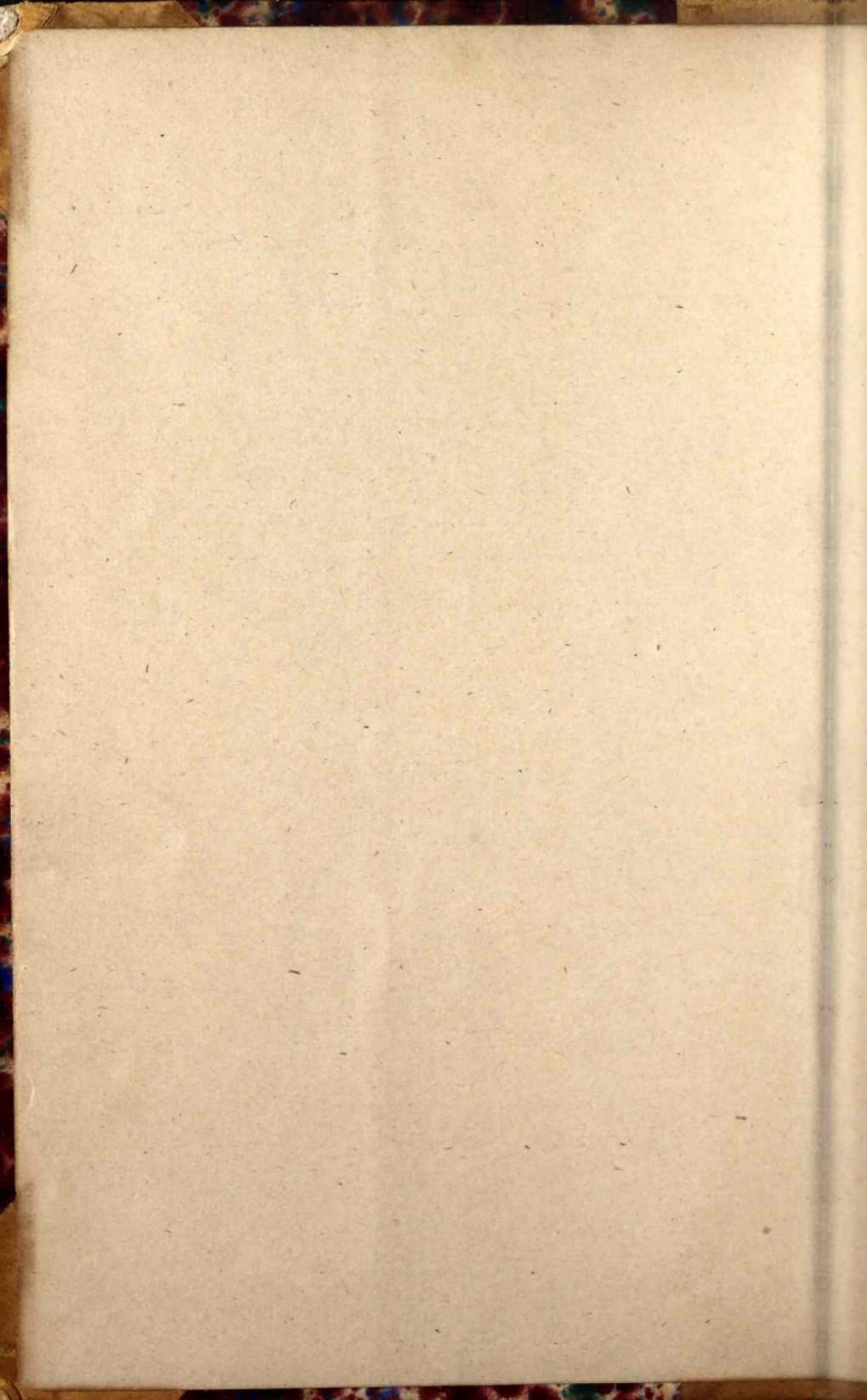
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

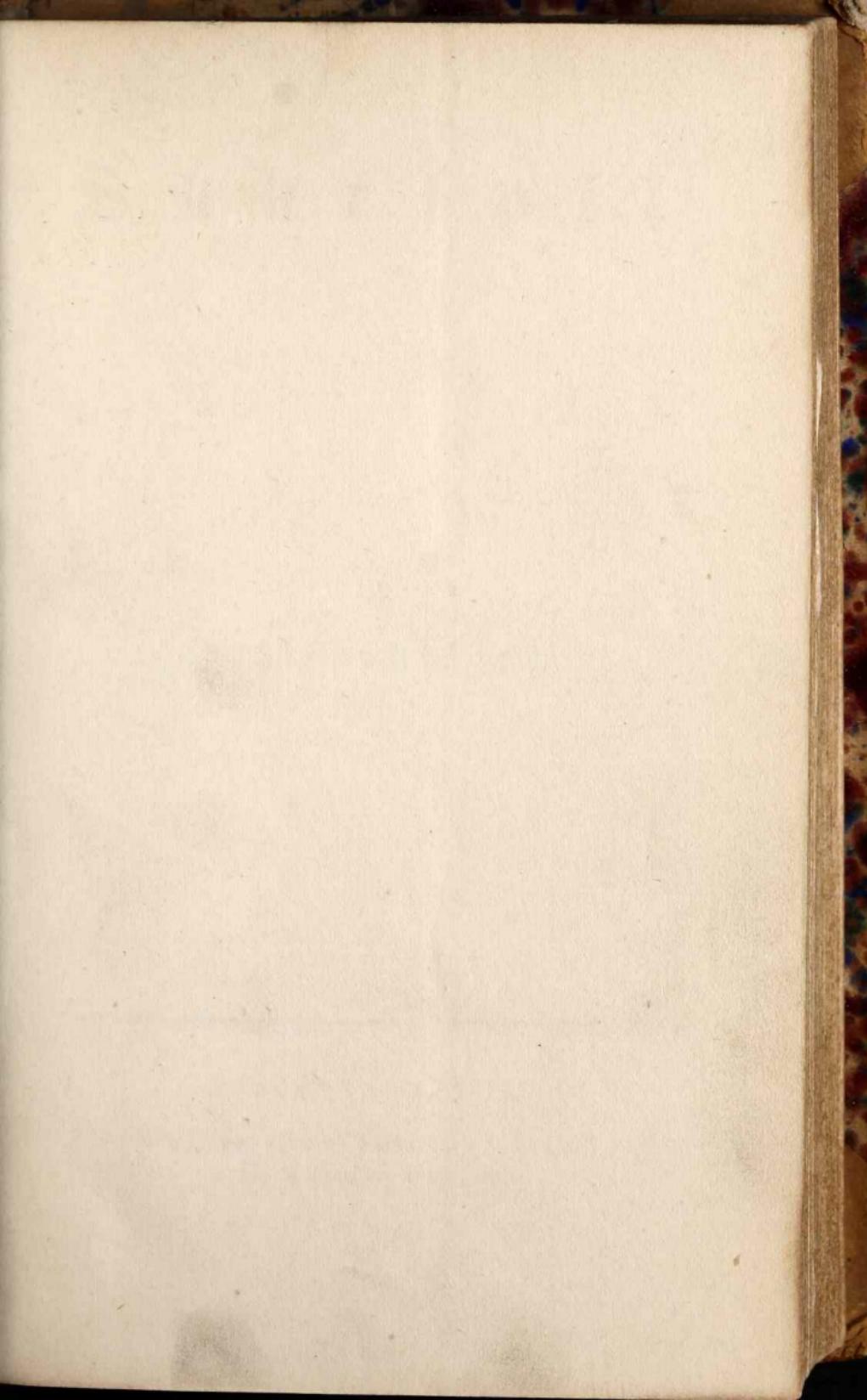

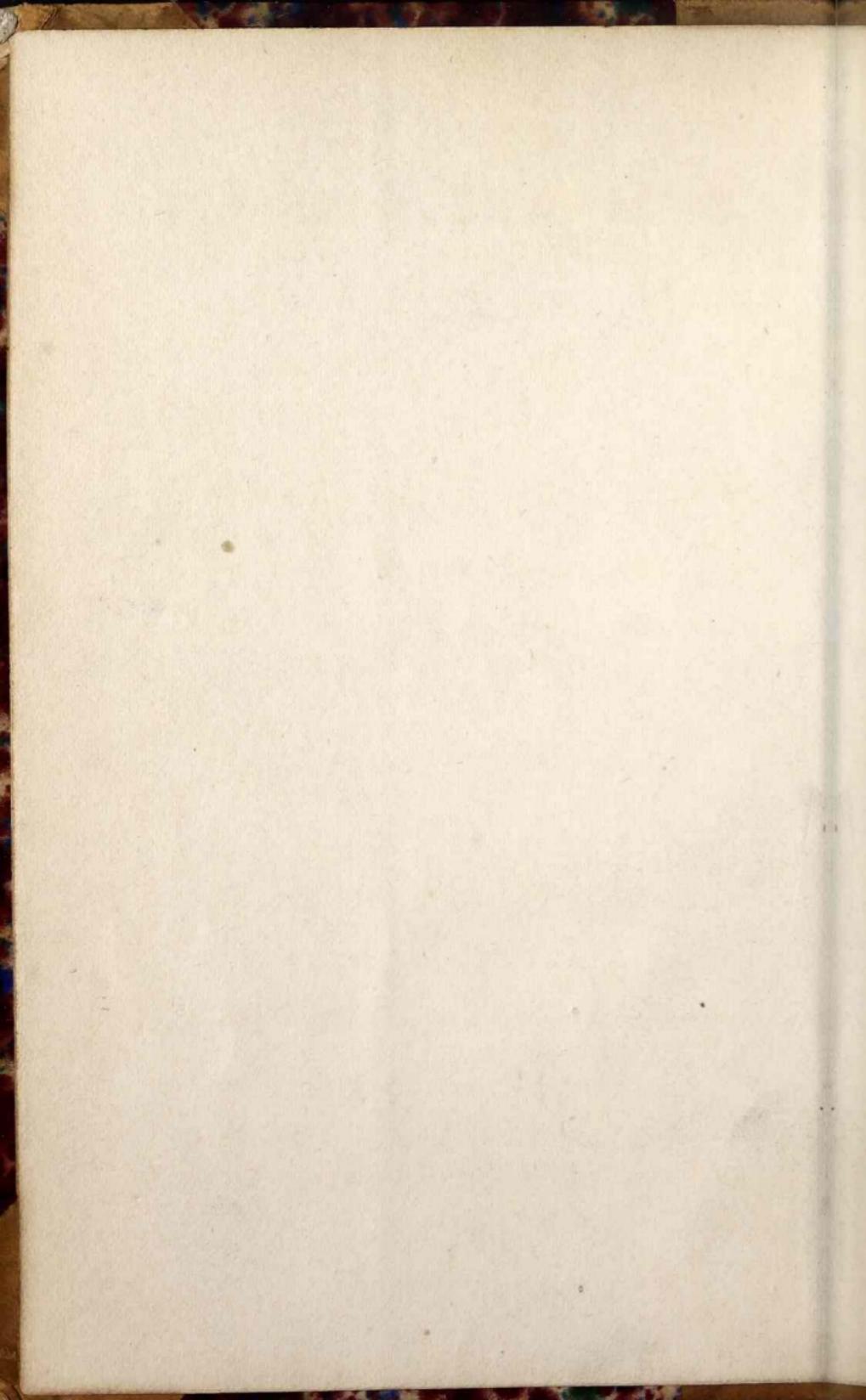
130020877317

S k u e s p i l

a f

D e h l e n s c h l ä g e r.

K i s b e n h a v n , 1827.

T r y k t p a a S o r f a t t e r e n s S o r l a g ,
i det H o v p s k e D o g t r y k k e r i e .

Flugten af Klosteret.

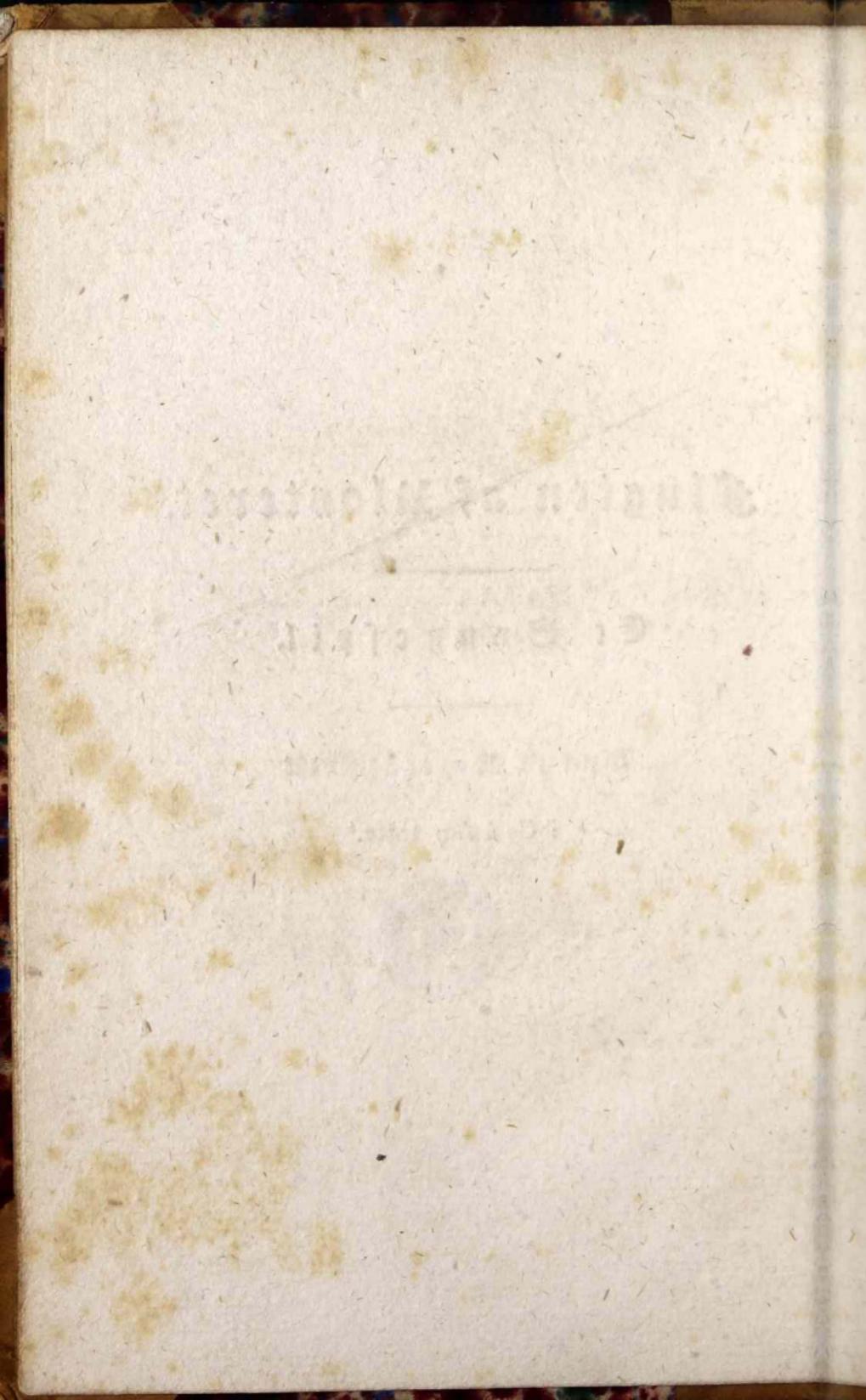

Et Syngespil.

Digtet til Mozarts Musik

i Cosi fan tutte.

Til Mozart.

Du, som med dine Toner
Har alle Hierter smeltet,
Snart ynderigt, og snart med Kæmpebølde;
I Sydens Blomsterzoner,
Ved Østresalt og Beltet,
Bag Appeniner og bag Nordens Fielde;
Hvem ingen Tid kan følde,
Hvem ingen Kuld kan stade,
Men ung igien med hvert et Føraar kommer,
Som Rosen i sin Sommer,
Med Paradisets første Purpurblade,
Hvis bløde Torn kun saare
Til salig Bemod kan, og sode Taare!

IV

Du, hvem jeg stor har funden,
 Som Shakespeare, naar han over Julie sukker,
 Og Rafael, naar han Madonna maler;
 Du, som har lært i Lundens,
 Naar Mættergalen skukker,
 At kun Naturen godt til Hiertet taler;
 Du Sol, som ene daler,
 For mere skion at stige
 Paa Kunstens Himmelbue,
 Og for, med Morgenlue,
 At glæde mangen Ungersvend og Pige;
 Forund en lille Fugl idag den Ære,
 At smykke sig med dine stolte Fiære !

Lit sukked jeg: Hvi skiller
 Fra ham saa grumt mig Tiden,
 Hvi kan jeg dog ei være Mozarts Digter?
 Han endte sine Triller,
 Da jeg var saare lid'en! —

Men Haabet ei i Skialdens Hierte svigter.
 Hvor trofast Pilen sigter,
 Der rammer den! Jeg maned
 Din Aland igien af Graven,
 Du stod i Digterhaven,
 Jeg sang, hvad i din Harpelyd jeg aned;
 Og Mozart! efter tretri Aar og fire,
 Min Vise tro forbant sig med din Lire.

Ei har jeg mig formasket
 Mod dine Mesterværker,
 Hvor Poesiens Genius dem fulgte;
 En Græstørv har jeg fastet
 Kun ind for dine Lærker,
 Hvor altfor plumpe Buur dem Sangen dulgte.
 Din Genius jeg fulgte!
 Jeg har kun Blomster flyttet,
 Rumsteret lidt i Gangen;
 Men aldrig rørt ved Sangen.

VIII

Hvis jeg den hele Rigdom ei har nyttet,
Hvis fremmed her du et Par Urter finder —
Det gavned mig, det var ei dig til Hinder!

Og du, mit Folk! hvis Bisald er min Hæder,
Leg længe taug, nu etter Strængen klinger;
Din Gunst jeg beiser til, paa Mozarts Vinger!

Forord til Syngespillet.

Dvenstaaende Digt, onser Forfatteren, maatte bringe
Læseren til at bedomme dette Syngespil fra sin
rigtige Synspunkt. Det er nemlig blevet til, af
Kierlighed og Beundring for en *Musik* af den uds-
delige Mozart, der, efter alle Smagfuldes og Tint-
sølendes Dom, hører mellem de Bedste af hans
modneste *Tid*. Thi at viile forsmaae denne *Musik*,
fordi Don Juan, Figaro og *Erytlesloiten* endnu
overgaae den i Kraft og Skionhed, det var det
samme, som at kalde det reueste Sølv et uædest Metal,
fordi det ikke var Guld. — Uheldigvis var
denne skionne *Musik* forbunden med en *Text*, som næ-
sten aldeles tilintetgiorde dens Virkning. Ikke som
om en fortræffelig *Musik* behovede et Mesterstykke
af Poesie, for at virke. De fleste Syngestykker have
ingen stor poetisk Fortieneste, og mange af disse have

dog været meget vel stikkede, til at give Componisten Ideer, og til at understøtte Forestillingen. Igemengt at det er en Skizze, naar kun en poetisk Følelse besidder Forfatteren, saa at han bevæger sig i Poesiens Land; hvilket ikke behøver at være en Geeverden, eller et Kongerige, eller et broget Carneval, men kan være den dunkleste Braa, den snevreste Hauge, naar der kun intet Opfog er af Reminiscenzer, naar kun Menneskenatur deri viser sig fra en egen Side, som fortinerer Opmærksomhed og kan vække Tanke og Følelse. Dette var nu aldeles ikke Tilfældet med Cosi fan tutte, eet af de sædvanlige italienske Dusin-stykker, hvis Indhold er et Plaisanterie mellem et Par Elskere og Elskerinder; hvor Elskerne, for at prøve deres Hjæresters Trostab, komme forklædte, som vildfremmede Herrer, og hvor Damerne bilde disse Herrer ind, at de ikke gienkiende dem, og paa Skrust førelse sig hver i den andens Hjæreste, for at vække deres virkelige Jalouſie, indtil Tinget opklares. Altsaa er der ikke en eneste alvorlig Følelse i hele Stykket; men Mozart, hvis Genius ikke kunde løse koldt, hvis Hjerte og dybe Natur altid trængte til at ytre sig i sionne Toner, udtrykte i sin Composition Sorgens og Vees-

modens omme Klage, hvad der kun i Stykket var iis.
koldt Skromt, og den taabelige Spas hævede han til
munter spogende Gratie. At bringe disse to musikal-
iske Hovedkarakterer i Forbindelse med Poesie, var min
Bestræbelse, da jeg digtede dette Syngespil. Men
hvilket vanskeligt Foretagende! Thi her var ikke Tas-
sen om at omarbeide eller forbedre et allerede skrevet
Stykket; men om at digte et ganske nyt, til en ale-
rede længst bekjendt Musik af et ganske andet. Det
var ikke nye Værelser der skulle indrettes i gamle
Mure, men nye Mure skulle bygges op til de forrige
Værelser, uden at fordærve de sionne Tapeter, de
prægtige Speile og Lysekroner, de herlige Loftbilleder,
de malede Gulve. Det var umuligt! vil man sige.
Dette Hexeri lod sig ikke engang giøre med Poesiens
Tyrlessav.—Maaskee!—Men i det mindste var Hensig-
ten god, Forsøttet modigt, og Gliden umiskiendelig.
Mozarts Musik begeistrede mig, og det hialp ikke at
jeg selv sagde mig: Der er ikke Larm nok deri,
for den nærværende Smag. De hyppige sode Adagio-
toner som henrykke dig, ville kiede den store Hob.
I dit Stykke forekomme ingen romantiske Eventyr,
ingen Ulfer, ingen Geer, ingen Helte, ikke engang Cho-

rister! Hvad hielper det, om du utvungent, og naturligt (skiondt spændt i Betingelsernes stiveste Harnis) har forbunden en original Situation, Karakteertegning og poetiske Momenter med denne skønne Musik? Det er hverken fantastisk eller heroisk, hverken sorgeligt eller lystigt nok, til at funne tilfredsstille Forbringerne. Jeg svarede mig selv: Min Hensigt er heller ikke med dette Stykke at vinde stormende Bisald. Der ville være fintfolende Tilskuere nok, som lade Stykket vederfares ret, eg see, at Forfatteren har løst en vanskelig Opgave. Mozarts skønne Musik, forbunden med et erotisk Drama, der ikke støder Natur og Sund Sands, vil man gjerne høre, i det mindste eengang om Aaret; og det var jo dog ret smukt, om jeg paa denne Maade havde støfft Repertoiret et Stykke meer, uden Udgivter til Componist, Dekorationer og kostbare Dragter. Publikum, som ofte tager til takke med fremmede Forfatteres lette Arbeider, vil vel heller ikke vise stor Strænghed mod en indenlandsk Digter, hvor man tydelig seer, at hans Genius har subordineret sig af Kærlighed til, og for at understøtte en Anden. Ogsaa i en frivillig, sindrig Subordination, der stræber til et smukt Maal,

XIII

ligger undertiden noget Originalt og Behageligt. Saaledes satte jeg da Seil til. Men mit lille Fartoi, stondt ikke lætere end mangt et andet, der har havt let ved at indseile paa Themsen til London, paa Seinen til Paris, paa Spree til Berlin, paa Donauen til Wien, og paa Elben til Hamborg, fuldsejler maaskee snart, i denne Evidenskabelighedens og Partiaandens Vintertid, gennem det nordlige Kattegat, fuldt af blinde Skær og lunefulde Kastevinde. Lad saa være! — Jeg er overbevist om, at det dannede Publikum vil lade mig vederfares Ret; og skulde endog en bitter Følelse af ufortient Misunderelse frænke mig, — aldrig fortryder jeg dog de Dimer, hvor min Aands Forening med Mozarts huldtryllende Musa skenfede mig den sødeste Nydelse.

Jeg har frit, efter min Følelse og Opfindelse, benyttet de forskellige Syngenummere, uden Hensyn til deres forrige Orden, som var mig umulig at folge. De store combinedede Stykker har jeg været nødt til at dele, og at bruge paa forskellige Steder. Nogle Nummere kunde jeg slet ikke bruge. Efter Stykkets Indretning troede jeg, paa et Par Steder, at behøve fremmed Hjælp; men jeg har ved Opførelsen udeladt

dette Fremmede, for ikke at forstyrre Enheden i Tonen af det Hele. Kun Habakuk har beholdt sine to Smaaromanzer; og Mozarts herlige Vergiss mein nicht, der ikke findes i Cosi fan tutte, har jeg anbragt paa et passende Sted, til Erstatning for det Manglende. For Musikhndere har jeg ved hvert Syngenummer anmærket Stedet, hvor man finder Noderne dertil, i det tydse Claveerudtog.

Flugten af Klosteret.

Personerne.

Priorinden i Klosteret St. Agathe.
Laura, Underpriorinde.
Rosaura, Nonne.
Cæcilia, Novice.
Oberst Freiberg, hendes Fader.
Bergdorf   } Husar-Officerer.
Wiedenhof   }
Lademann   } Kunstmere.
Lizberg
Habækuk, deres Dreng.
En Portnerke.
En Tiener.
En anden Dreng.

Første Aft.

(Udenfor et Kloster).

Lixberg. Lademann.

(Così fan tutte Pag. 29).

Begge.

Os Amor tilsmiler,
Nu smiler os Vaaren,
Og Sukket og Taaren
Med Skyen bortiler;
Ei Hiertet nu kiender
Til Sorg eller Savn.
Nu Rosen, den røde,
Os dufter imøde.
I Purpuret brænder
Kun Kærligheds Navn.

Litzberg.

Troer jeg min egne Øjne?

Lademann.

Er det en sød Drem? O nei! Aldrig engang
i Dromme har jeg endnu været saa lykkelig.

Litzberg.

Med mine fyretvede Aar, mine Koparr, mit
butte Væsen; uden alle disse Smaakneb, hvormed
Petitmaitrene fange Fruentimmerhierter; efterat
være tagen flere Gange ved Næsen, af egenkiærs
lige kolde Koketter, vinder jeg pludselig den store
Lod i Amors Lotterie.

Lademann.

Og jeg, med min Undseelighed, min Uerfa-
renhed, min Mangel af Mod, til at vove det mindste
i Fruentimmerselskab. O Herr Litzberg! og
hvori deiligt er min Orgelspillerinde. Og hun hedder
Cæcilia, ligesom den Hellige.

Litzberg.

Ja hun kan være god nok, for saadan en
smægtende Musikus. Jeg er en Bygmester, mit
Rige er meer af denne Verden. Jeg lider bedre
min røske fyrtige Brunette, hvis Munterhed selv
Klosteret ei i tre Aar har kunnet dæmpe.

Lædemann.

Hvad det dog var et herligt Indfald, saaledes at drage omkring sammen, for at reparere gamle Kirker, Kloster og Orgeler. Det har fået os en morsom Reise, uden Bekostning; og nu kroner Lykken os med det Bedste til sidst. O læs Brevet endnu engang! Man kan ikke høre det for tit.

Lizberg (læser).

Er vel en Fugl til Buret stadt?
Wil fra Naturen man os udelukke?
Har Pigen alt sin Glæde tabt,
Maa hun sit Ungdomsliv hensukke?
At Gud! til Graven, fra vor Bugge,
Er Veien kun saa kort at gaae;
Snart maae sig Haugens Blomster bukke,
Paa visne Straae.

O redder os, I Venner to!
I Fængselet vi Arme stønne.
En ægte Kunstner elsker jo
Varmt, med Naturen, alt det Skionne.
Slip atter Fuglen i det Grønne,
Fra mørke Braa til lyse Bang!
Da skal den Eders Mod belønne,
Med kærlig Sang.

Lademann (seer i Papiret).

Der har først staet "Elskovsang;" det er slettet ud, og der er sat kærlig istedet.

Lizberg.

Efterskrivten i Prosa er mere værd, end hele Poessen: "De Kække som redde os, nyde vor Haand og vort Hjerte til Belønning."

Lademann.

Det er Deres Veninde, Rosaura, som har skrevet dette Brev.

Lizberg.

Den Anden har underskrevet.

Lademann.

Denne Lykke kommer saa sæl som uventet, at min Frygt op søger Twyl hvert Øieblik, for at ængste mit Hjerte.

Lizberg.

Saa lad nu smukt din Frygt og dit Hjerte slutte Fred. Tingen er jo ikke saa forunderlig. To unge, smukke Piger ere, mod deres Willie, spærrede i Kloster, og love et Par ørlige Knosse deres Haand, til Belønning for deres Befrielse. At Cæcilia har forelsket sig i dig, er i sin Orden: du er jo netop saadan en god MaanSkin-Adonis, som Damerne ønske. Jeg har ikke faaet andet af Maanen, end Kopparrene i Ansigtet. Men den

raske lystige Rosaura vil vel heller have en stikkelig dicer, ærlig Mand, end set ingen. Og er hun først min Kone, skal jeg nok tvinge hende til at holde af mig.

Lademann.

Men hvem kommer der?

Litzberg.

Et Par Fremmede. Lad os gaae tilside saas lange.

Bergdorf og Wiedenhof (komme indhyllede i Kapper, snige sig langs med Kirkemuren og se sig frygtsomme om. Maar de ere alene, tage de Guitharrer frem, og synge følgende Srenade).

Begge

(Così fan tutte Pag. 129).

Sagte Aftenvinde bringer,
Bringer mine Suk og Klager,
Paa de lette Alsevinger,
Til den elskte Dødes Seng.
I, som hørte mange Gange
Mine muntre Glædesange,
Tolker nu den Sorg, som klinger
Fra den brustne Harpestræng!

Litzberg og Lademann
(stemme assides).

Tolker nu den Takl, som klinger
Fra min Glædes Harpestræng.

Bergdorf.

Hvis Munterhed sig blander i vor Klage?

Wiedenhof.

Hvo kalder Frydserindringen tilbage?

Litzberg.

Med Forlov, mine Herrer! hvem have vi
den Ære at tale med?

Wiedenhof.

Ulykkelige.

Bergdorf.

Frydbersvede.

Wiedenhof.

Udpinte Hierter.

Bergdorf.

Blomster uden Vaar.

Wiedenhof.

Og Vaar foruden Blomster.

Bergdorf.

Ynglinger

Med Oldingshaab.

Wiedenhof.

I Havn forliste Vrag,
Med sønderrevne Seil og brustent Anker.

Litzberg (lunefuld).

Men, som det lader, dog med gode Planker.

Bergdorf.

Hvis Halvedeel gaaer her, som Gienfaerd kun,
Imens den anden Halvedeel i Graven
Er lykkelig, fordi den savner ei.

Litzberg.

Er det tilladt at vide, mine høistærede Her-
rer —

Bergdorf.

Tael, Wiedenhof!

Wiedenhof.

Nei, Bergdorf, vær du Tolk
For vor Bedrøvelse. Jeg kan det ei!
Som til en snever Dør en talrig Brimmel,
Hensimle mine Følesler til Læben,
Og saae ei Num, fordi de trænge sig.

Litzberg.

Saa heed dem smukt gaae Gaafegang, een
efter den anden; saa bliver der nok Plads.

Bergdorf.

Vi kan ei dele Eders muntre Lune.

Wiedenhof.

Den Lystige seer ogsaa Verden glad;
Hans Dag begriber ikke Sorgens Nat.

Litzberg.

Begriber Eders Nat vor Dag da bedre?

Bergdorf.

O ja! I ere vakkre Kunstnere!
I bygge Kirker, stemme Orgelværker;
Men vor Forstemhed kan I ikke hæve.

Litzberg.

I gode Herrer! hvis Eders Sorg her gaaer incognito, saa ville vi ikke forstyrre eller fornærmeden, med næsvise Spørgsmål; ere I derimod af den Mening, at Hiertet lettes ved Meddelelse, saa taler! Vi ville gierne høre, hvis det ikke varer for længe.

Wiedenhof.

(Così fan tutte, Pag. 21.)

Nei, ak nei! Jeg kan det ei!
Al for stor
Min Sorg til Ord,
Skuler hvad i Hiertet boer.
Ak min Skat
Har mig forladt!
Hende dækker Gravens Nat.

Sønderbrudt er nu min Stav.

Favn mig da, du skumle Grav!

Stormen grumt min Rose brød,

End min Nod, du kære Odd!

Lademann (afsides).

Han rører mig, den Arme! Han har mistet
Sin Elsterinde — jeg har min! Hvi kan jeg
Ei dele Lykken med ham?

(hoit)

Tael, min Herre!

Betroe os deres Sorg! Og vær forvisset,
De finde her deeltagende, varme Hjarter.

Litzberg (tor).

Men Tiden, Lademann! Men Priorinden —

Lademann (begeistret).

Maa vente! Tiden viger Evigheden,

Hver ædel Følelse tilhører den.

Litzberg.

Hvad hielper det at rippe Sorgen op?

En Mand maa bære Skæbnen, som den er;

Hvad man har mistet, kommer ei tilbage.

Saa smukke unge Folk bør ei fortvile.

Der leve vakre Piger nok i Verden.

Den, der er borte, trænger ei til Taarer.

Trofæb er god, iblandt de Levende:

Hvad gavner det, at være Odden troe?

Wiedenhof.

Af, liære Herre! staan os for at høre
 Slig daarlig Tale. Hvad, foruden andet,
 Den Dybtnedbøiede saa tit maa lide,
 Hvad ei man tænker paa, og hvad dog meget
 Bidrager, at forværre ham hans Tilstand,
 Er denne folde, triuelle Trost
 Af Skkelidende; de gode Raad
 Om Lidenskabens Twang, om at man hisset
 Giensees; om flere Piger, her paa Jorden,
 Og hvad den Pølsesnak fremdeles hedder.
 Jeg beder dem, lad vær' med det, min Herre!
 De lader til en saa fornuftig Mand,
 At sikkert De behøver ei at tage
 Der Tilflugt til saa slette Hjelpetropper.

Litzberg.

Nu vel, min Herre! Græd saa meget som
 Dem lyster, jeg skal ei forstyrre Dem.
 Jeg kiender Folk, som ei er lykkelige,
 Maar ei de være maae Bedrøvede;
 Maaskee er De af dette Slags.

(vil gaae).

Bergdorf (holder ham tilbage).
 For Guds Skyld,

Min Herre! lad min Broders onde Lune
 Dog ei fortørne dem. De veed at man

Maa holde Sorgens Udbrud lidt tilgode.
 Taknemlig skionner jeg paa Deres Trost,
 Jeg er modtagelig for Deres Hjælp,
 Det staer i Deres Magt at skaffe mig
 En Lindring i min Nød; og jeg er vis paa,
 Min Ven vil takke Dem saa varmt, som jeg.

Lizberg.

Hvad kan vi tine med?

Bergdorf.

Af, Hiertet trænger

Til snel Fortrolighed. Vi elskede
 To unge Nonner her i dette Kloster,
 Og vi var elsket varmt igien. Vi frygted
 Ei denne høie Muur, som skilte Skionhed
 Fra Verdens Øne og fra vore Ønsker.

Desværre kom en skumlere Tyran,
 Den blege Beenrad med sin blanke Lee,
 Og spærred dybt dem i et værre Kloster,
 Som ingen Dirk og ingen List kan bryde.

To Nonner leve der endnu, to Sostre
 Af vore Elskede, to Sangerinder.

Vi vide, mine Herrer, De har Adgang,
 Som Kunstmere, der bygge Klostrets Orgel,
 Til disse Kunstmereinder. Viser os
 Den Godhed — bringer dette lille Brev,
 Til vore kære halve Svigerinder!

Vi vide, de besidde nogle Løkker

Af de ulykkelige døde Piger.

Hvis I har elsket, veed I hvad en Løk
Har at betyde, for en haablos Beiler.

Afslaaer os ei vor venslige Begiering.

Lademann.

Giv mig kun Brevet, mine gode Herrer!

Den Commission skal blive vel besørget.

Og Eders kiære Løkker skal I faae,

Hvis end de Levende besidde dem.

Bergdorf.

Det gør de. Og vi haabe I besørge

Wort Erind uden Wægring, mine Herrer!

De gode Nonner kiende os, de ynke

Wor Tilstand; har tilforn alt skænket os

Smaating, som falmet Baand og visne Blomster,

Der hørte vore elskete Piger til.

Vi staae med vore halve Svigerinder

I en venskabelig Fortrolighed.

Det hele Kloster kiender os; og naar

Vi komme, som i Aften, for at synge

En Beemodsang ved Kiærighedens Grav,

Da lytte Nonnerne fra deres Bindver

Net gierne til, og rose os iblandt,

Maar Priorinden ikke hører det,

Før troe Bestandighed, selv mod de Døde.

Lademann.

Vær ubekymret! Jeg skal bringe Brevet.
Hvor træffes vi igjen?

Wiedenhof.

Bed Kirkemuren,

Hør, vil vi vente Eder.

Lademann.

Vel, min Herre!

Litzberg.

Vi anbefale os. Undskylder, at vi
Forstyrred Deres Sorg.

Bergdorf.

Tilgiv, min Herre!

Og hvis De bringer os de kiære Løkker,
Da er det ingen tom og daarlig Trost;
Giver Negning paa vort Livs Erkiendtlighed.

(Litzberg og Lademann gaae).

Wiedenhof.

Der gaae de Narre ind i Feessottet, bilde sig
ind, at Bordet staaer dækket for dem, og vide ikke,
at de ere blotte Nedskaber, i en usynlig Skæbnes
Haand.

Bergdorf.

Du havde nær fordærvet alting med din
Spot. Folk, som man behøver, skulde man i
det mindste ingen Hartigheder sige, i det Dieblit

man bruger dem. Det er desuden et Par vakkre Kunstnere, som fortiene Agtelse.

Wiedenhof.

Ei hvad Agtelse! Slige Herrer begynde at sætte Næsen altfor høit. En Haandværker kalder sig Kunstner, og troer at kunne gaae i Laug med en Kavaler. Og en Musiker? Herregud, i gamle Dage vare Lakeier og Domestiker de Virtuoser, som forlystede Hærskabet.

Bergdorf.

Da Rom havde overvundet Grækenland, blev de opvakte Grækere de tungfndige Romeres Glasver og Læremestere. Den Skik har man altfor længe fortsat, at foragte dem, man har Nytte og lærer noget af. Vi leve ikke længer i Middelalderen, Wiedenhof! Dine Høfædres Borg er en Ruin, hvor Winden piber giennem Hullerne, mens mangen sinuk Stad har reist sig i Dalen.

Wiedenhof.

At jeg ikke er hoffærdig, troer jeg at bevise ved min Kjærlighed til Cæcilia, og min Beslutning at ægte hende. Du har godt ved at tale: du bortfører Rosaura, Datter af en ældgammel Familie. Jeg noies med Confidenten, hvis borgelige fattige Fader af Mangel blev nødt til at sætte sit Barn i Kloster.

Bergdorf.

Respekt for Ulykken! Cæcilias Fader er en Helt fra Slagene ved Austerlitz, Geno, Leipzig og Waterloo. Havde han intet Skjold, saa førte han desto bedre Sværd. Han er affædiget Oberst. Hvad har du at udsætte paa ham? Og Cæcilia er en Ædelsteen.

Wiedenhof.

O meget bedre! En Ædelsteen er haard og kold, og hun har kun et altfor ømt og folsomt Hjerte. Jeg er bange for, at jeg ikke bliver i stand til at realisere alle hendes romantiske Ideer. Hun er saa poetisk. Jeg maa læse noget Poesie. Kan du ikke laane mig noget i en Hast? Blumauers travesterte Æneis sider hun ikke, og det er det eneste episke Digt, jeg kiender. De Vers, jeg har reciteret hende af Musenalmanakerne, have heller ikke behaget hende synderligt.

Bergdorf.

I Grunden ere I to høist forskellige Mennesker.

Wiedenhof.

Der maa jo ogsaa være Forskiel paa Mand og Kvinde. Hendes Delighed veed jeg at skjonne paa; og jeg tænker at see hende ret lykkelig, ved at giøre hende til Dronning paa mit skjonne Gods.

Bergdorf.

Det gør mig dog halv ondt, for den stakkels
Bygmester og for Orgelbyggeren, som komme til at
holde Lyset for os.

Wiedenhof.

Mig ikke! Der har du atter Fordelen paa
din Sise. Lijberg er en lille undersætfig, næsten
hæstig Karl; han ligner Haltefanden.

Bergdorf.

Snak, Manden staar jo suffisant og fast
paa begge sine egne Been.

Wiedenhof.

Ja, men han seer dog saa Dicevels polist ud,
at var han ikke forelsket, og altsaa berovet et
Par af sine fem Sandser, vovede jeg ikke at sætte
ham en Voxnæse paa. Men styg er han dog, og
du behøver altsaa slet ikke at være jaloux.

Bergdorf.

Behøver da du det?

Wiedenhof.

Ja, min Gud, hvem forstaer sig paa Qvinderne? Denne Lademann! Denne ranke, blonde,
idealske Snedkersvend kunde ordenlig sætte Een
Skruer i Hovelet, hvis han ikke var saa bly og
saalmodset.

Bergdorf.

Lapperie! Alting vil lykkes os saare vel.
 Snildelig have vi benyttet de to stakkels Sværmeres
 res Sygdom, som pleie at komme her og synge
 Elegier ved Kirkemuren. Priorinden, de fleste
 Nonner, ogsaa Lademann og Litzberg ville tage
 os for dem, og vi staae ingen Fare for at opda-
 ges. Gaae nu hen, kiøre Wiedenhof, og gør An-
 stalter til Posthest, og lad Tieneren hente Klo-
 derne; at vore frelse Nonner — hvis det lykkes
 — strax kunne kaste deres mørke Larver, og flagre
 bort, som deilige, brogede Sommersfugle.

Wiedenhof.

Det skal blive besørget.

Bergdorf.

Jeg vil imidlertid holde mig her i Nærheden.
 (Wiedenhof gaaer).

Bergdorf.

Altsaa — jacta est alea! Jeg havde heller
 ikke tilforn store Tanker om Fruentimmer: Bestan-
 dighed, og nu vover jeg det farlige Skridt, med
 en bortslygtet Nonne. Men det er just det Nette!
 I den store Verden er Trostaben vanskelig at træsse;
 skal den findes, maa det være, som et sieldent
 Exemplar af en ældgammel Autor, i et affides Klo-
 ster. Muntre, række Rosaura! jeg gør mig ingen

Samvittighed af at forløse dig. Det var Synd,
 at en saa dygtig og flink Pige skulde visne hen,
 som en Blomst i en tor Urtepotte. Men kan
 jeg nu ogsaa stole paa at du bliver bedre end
 de Andre?

(Così fan tutte, Pag. 157).

Piger! Skælmer er I alle,
 Kan man Eder ogsaa troe?
 Selv en Due tit har Galde,
 Liden Spurv kan dog sig kroe.
 Siig mig da, du muntre Skionne,
 Vil du lønne
 Mig i hellig Ægtestand?
 Nager ingen Qval og Pine,
 Ingen vred og vranten Mine,
 Siden vel din Ægtemand?
 Piger, Skælmer er I alle!
 Friertiden er saa smuk,
 Salig Længsel, omme Suk!

Men en Nonne i et Kloster
 Kiender Verdens Daarstak ei;
 Hende det vist intet kostet,
 Steds at gaae den rette Wei.
 At, men Qvinder er de alle!
 Kan man selv en Nonne troe?
 Selv en Due tit har Galde,

Liden Spurv kan dog sig kroe.
 I kan smile, I kan sulke,
 Sædt som Nattergale klukke,
 See som Himlens Engle ud.
 Al — men Kvinder er I alle!
 Tit paa Solskin følger Slud.

(Han gaaer til side).

Celle i Klosteret.

Rosaura. Cæcilia.

(Cosi fan tutte, Pag. 16).

Rosaura.

Tilstaae mig, Veninde!
 Min Rudolf er herlig,
 Saa munter og klarlig,
 Som Blomsten i Mai.

Cæcilia.

Men troer du, jeg finder
 Et Hjerte, Veninde,
 Som Kærlighed binder,
 Som svigter mig ei?

Rosaura.

Kan Frygt dig betage?
 Stands din Klage!

Cæcilia.

Min Evolv vil jeg fierne,
Jeg troer ham — jeg troer dig jo gierne.

Rosaura.

Med Elskov kan ene
Sig Glæden forene.

Cæcilia.

Men Amor er flygtig,
Som Blomsten i Mai.
O Amor du ængster,
Du trøster mig ei.

Rosaura.

Ei Amor er flygtig,
Som Blomsten i Mai.
O Amor du trøster,
Du ængster mig ei.

Rosaura.

En venlig Fremtid smiler os imøde,
Det gjelder kun at smile kælt igjen.
Du, min Cæcilia, er saa lidt, som jeg,
Skabt til at sukke Livet hen i Kloster.
Jeg er et Øffer for en daarslig Hovmod,
Og da en Hertug ikke blev min Brudgom,
Bestemte man mig kold til Himmelens Brud.
Med dig har det en anden Art, Cæcilia!
Din holde Fader svang sig op ved Sværdet;

Bed Waterloo, hvor Lykkens Vægtstaal svigted,
Tog Sneelavinen med den stolte Gran.
Alt hvad han har tilbage, er en Slavind,
En ringe Løn, og Mindet om sin Manddom.

Cæcilia.

Af, det var ei min Faders Willie. Tvrige
Han satte sig imod min Moders Forsæt.
Først da jeg selv, ubsielig bestemt,
Hævraadte rolig paa min Moders Side,
Fandt han sig i, hvad ei han kunde tvinge.

Rosaura.

Det var et daarligt, overilet Skridt
At smedde selv sig i en saadan Lænke.

Cæcilia.

Af det var i en hidsig Sygdoms Feber,
Jeg gjorde det urimelige Lovte
At vorde Nonne, hvis Gud sticnkte Livet.
Min Stedmoer leed mig ei, min stakkels Fader
End havde flere Smage at underholde.
Jeg var for ung, til at begribe ret,
Hvad jeg forsaged. Men et Aar har lært
Mig gyse for, hvad før mig tyktes let.
Tre Gange har jeg skrevet til min Fader,
Meddeelt ham min Fortvivelse, min Angst,
Men jeg fik intet Svar. Han elsker mig,
Og jeg begriber ikke denne Taushed.

Dog — mine Greve gav jeg Priorinden:
 Hun siger, de blev sendt, og jeg maa troe det.
 Nu er jeg hendes Nov; det kildrer hende,
 At skille hvert et Hjerte ved den Glæde,
 Som hendes folde Bryst kan selv ei nyde.
 End blot Novice, skal om otte Dage
 Jeg tage Sløret! Nei, jeg kan det ei!
 Før dække Jorden mig med sorten Muld,
 End under Sløret levende begravet.

Rosaura.

Nu øngst dig ei! Vor Frelse stunder til.
 Endnu i Nat, maaske, skal Maanen smile
 Til kække Flugt. Den smukke Rudolf saae mig
 Og sik mig kær. Hans Ven sik dig at see,
 Og dine blonde Lokker bandt hans Hjerte.

Cæcilia.

Dog gyser jeg, og føler mig endnu
 Slet ikke lykkelig. Vi styrte os
 I blodig Synd, for ei at vorde Trælle;
 Vi vende os fra Gud, og kaste os
 Wildt i Naturens Favn. Er det et Held?
 Hvor findes Glæde, uden Hiertets No?
 Og Hiertero, hvor trives den for os?

Rosaura.

Du sværmer Barn! Og din Philosophie
 Er skabt ei for den Jord, vi leve paa.

Hvis alting gik saa regelret i Verden!
 Men hvo kan vel med Billighed forlange
 Stræng Fasthed af et Par forladte Piger,
 I disse Forhold, hvor saa meget vakler?
 Nær var man ved at hæve Klosterne,
 Selv mangen værdig geistlig Catholik
 Misbilliger et Værk, som strider mod
 Naturen og den ægte Christendom.
 Dog pleies atter denne golde Plante.
 Tro mig, Samvittighedens Følelse
 Bestemmer hedre dig, end kolde Negler.
 Du har endnu jo intet Levte giort.
 Hvis nogen af os synder, er det mig.
 Men Rudolf var i Rom, han kiender Paven,
 Som ynder ham; han twivler ikke om
 At faae Tilgivelse, Dispensation.
 Hvad er der da vel meer at græmmes over?

Cæcilia.

O meget, meget! Rudolf elsker dig,
 Du troer, han gør dig lykkelig — velan!
 Men er det sagt, Cæcilia blier det samme?
 Al — dig og Bergdorf bragte Hiertet sammen,
 Men mig og Wiedenhof kun Hændelsen.
 Jeg har indtaget ham en foie Tid
 Maaskee; men er det ogsaa Kicerlighed?
 Og er det ei, hvad vinder jeg da vel
 Ved blot at smeddes i en anden Lænke?

Rosaura (munter).

Hvad Kjærlighed? Mit Barn, der kommer du
 Igjen med dine tomme Idealer
 At leve glad med en retskaffen Mand,
 Som trofast Hustru i en munter Kreds,
 At dele Livets Byrder, Livets Glæder
 Med ham — see det er Kjærlighed og Lykke.
 Jeg seer mig alt, som travl og flittig Husmo'er
 Med Nøgleknippet, trippe snelt fra Stuen
 I Stegerset, fra Loftet ned i Kjælder,
 I Haugen, rundtomkring. Ved Middagsbordet
 At række Maden til de kære Glætter,
 At tilberede Husets glade Fester,
 At gisre lange Vandring med min Mand,
 Let Arm i Arm, at kisre ud i Skoven
 Om Vintren gaae i Skuespil, ja selv
 Et Bal skal stundum ei forførde mig.
 Er det ei Glæde, det ei Kjærlighed?

Cæcilia (taukesfuld).

Jeg veed ei; men det forekommer mig
 Som Kjærlighed var meer. Den unge Vaar
 Med sine Blomster sine grønne Skygger
 Mig siger den er meer. Den tause Maane
 Mig løser tit sin hemmelige Gaade
 Og letter Hjertet med en Taaresstrom.
 Da tykkes mig, som jeg forstod dens Taushed.

Naar Sol staer op, og Sol gaaer ned, og kysser
 Sin Brud, den unge Jord, da siger mig
 Det seude Kys og Rosenkindens Blus
 At Kærlighed er meer.

Rosaura.

Og Wiedenhof,
 Hvad siger han dig da? Vær rolig Pige!
 Tro mig, du kommer til at elſte ham.

Cæcilia.

Og nu, — hvad meest mig ængster og mishager —
 Det snedige Bedragerie imod.
 De arme Kunſtnere. Siig er det Net?

Rosaura (overgiven).

Nødværdige tilladt er i Loven. Sagtens
 Vedrage vi dem lidt; men hvad saa meer?
 De miste intet. Har vi ei dem elſtet,
 Saa tæbe de jo ei vor Kærlighed.
 Og flige Folk — de føle ei saa fint.
 Et venligt, et taknemligt Brev, en Ring
 Med gode Diamanter til Belønning, —
 Tro mig, det bli'er den bedste Fæstensring.

Cæcilia (alvorlig).

Lizberg og Lademann er Kunſtnere,
 Der ikke trænge stort til vore Gaver.
 Den førſte føler vel juſt ikke fint —

Rosaura (leer).

Nei tvertimod, en lille Smule plump;
 Og reent ud talt, jeg er saa ondskabsfuld,
 At det fornsier mig at løkke Bisørnen,
 Med Honningfahlen, hen i Træets Klemme.

Cæcilia.

Men Lademann!

Rosaura.

Han er et venligt Lam,
 For ei at støde dig, og sige Haar.
 Du tager ham jo alt i Protection!
 Hvor lidt du kiender Verden. Jeg har levet
 For jeg blev Nonne, i en større Kreds.
 O tro mig, Mændene er ingen Engle,
 Hvor fromt end og sagtmadigt de seer ud;
 Man synder lidt kun ved at drille dem.

(Così fan tutte: Pag. 120).

Hvorban kan de sig beklage,
 Naar til List vi Tilslugt tage?
 Har de os ei Kunsten lært?
 Er de fleste bedre værd?
 Øm og kærlig, kælent sukke,
 Finde alle Piger smukke!
 Listig græder
 Den Forræder,
 For et uersfarent Barn,

For at faae dig i sit Garn.
 Tit kun med Mund'en
 Daarer dig Mand'en;
 Snart har han funden
 Henrykt en Anden.
 De af Medlidenhed
 Ikke det mindste veed.
 Sligt bør man hevne,
 Smukt efter Evne,
 Intet dem levne!
 Stolt, med Netsærdighed
 Hævde sin Værdighed,
 Hævne sit Kjøn!
 Løn kun for Løn.
 Troer, hvad jeg siger,
 Følsomme Piger!
 Faren undviger!
 Seiren er skøn.

(Hun gaaer).

Cæcilia (ene).

Hvis Tilstand signer min? Nu seer jeg først
 At Eftergivenhed mod sine Kjære
 Kan gaae for vidt. Min bringer mig paa Manden
 Af sum Fortvivelse. Jeg lød min Moder,
 Som jeg var vant fra Barnsbeen steds at gisere,
 Og gik i Kloster. Her jeg fandt Rosaura!

Hun vandt min Tillsid, og jeg bandt min Skæbne
 Til hendes. Åh, jeg kændte ingen Mand!
 Den unge Wiedenhof var ret elskværdig,
 Jeg saae ham flygtig giennem sorte Gitter —
 Vi talde sammen — et Par Ord — et Brev —
 Paa denne svage Grundvold bygte jeg
 Min Borg til Fremtids Lykke. — Pludselig
 Indtræder i min Ærhed Lademann —
 Saa slet og ret, saa ørlig, smuk og god!
 Og jeg har sikkert seet ham før som Aaland
 I Evigheden, før vi kom paa Jorden.
 Hans Ansigt er mig altforvel bekjendt,
 Og jeg har hørt, at de som elsker sig,
 Gienkiendes kun fra forduins Salighed.
 Han vilde vist mig giøre lykkelig!
 Men nu har Wiedendorf mit Ord. Min Skæbne
 Er bunden til Rosuras. Jeg maa følge
 Som et taalmodigt Lam til Slagterbænken. —
 Og — grumme Skæbne! — jeg maa skuffe Den,
 Som er mig kærest over Alt i Verden:

(Così fan tutte, Pag. 148).

Kan du Amor mig tilgive,
 At jeg blind din Lov miskendte,
 At, før varmt mit Herte brændte,
 Jeg foragted kold din Magt?
 Åh nu er min Træst forsvunden,

Ormen sumse min Rose nager.

Jeg har Den for silde funden,

Som har Ild i Hjertet vakt.

Ga for seent, — for seent — for silde —

Nvæler Anger dette Bryst!

Jeg min Ungdom skal forspilde,

Uden salig Elskovslyst.

A n d e n A f t.

(Celle i Klosteret).

Priorinden. Søster Laura.

Priorinden.

Jeg taaler ikke de Kanariesugle i Nonnecellerne; de skrige mig Ørerne fulde, og desuden siger den gamle Gartner, at det er Luther Hanner. Det sommer sig ikke i et Nonnekloster. Siig Nonnerne, at de skulleaabne deres Bure og lade Fuglene flyve. Wille de have Kanariesugle, maa det være Hunner.

Søster Laura.

Men, Deres Maade, Hunnerne synge ikke.

Priorinden.

Desbedre! Gid jeg kunde sige det samme om mine Nonner. Himlen veed hvor andægtig jeg

er: jeg kunde gierne tilbringe den hele Dag i min celle, med tause Bonner og stille Contemplationer. Men behøver man derfor at skræale og skrige? Musiken er en sandelig Forlystelse, en skjult Synd, der har indsneget sig i Klosteret og taget en sort Raabe paa. Maar man har forsaget al Verdens Forsørgelighed, hvør man ogsaa forsage Musik. Mig er den nu engang af Naturen uteaelig; og jeg anseer det for et Kors mere i Verden, at maatte høre den hver Dag. Jeg betragter det som en Revselse, som en Hudsflettelse i Øret, hvorved jeg tildeels afbøder mine Synder.

Laura.

Men Deres Naade er jo ogsaa fritaget fra at gaae i Messe, naar De vil; sligt overlades mig som Underpriorinde. Deres Naade har allene forbeholdet Dem Inspection over Orden og Sædelighed, samt Forsædet i Refectoriet og den første Plads ved Proceszionerne.

Priorinden.

Man har fundet dette adelige Frøkenkloster bearet, med en Priorinde af min Fødsel og Rang.

Laura.

Kunde man andet?

Priorinden.

Jeg tæller mine uforstørrede sexten Aner,
og tre Gange afslog jeg et brillant Givtermaal,
fordi min Frier ikke var af saa gammel Stamme,
som jeg.

Laura.

Hvilken Karakteerfasthed og Sælesterke!

Priorinden.

Stræng imod mig selv, er jeg nu ogsaa
stræng imod Andre; og jeg vil see det Nonneklos-
ter, hvor der hersker en bedre Disciplin, og en
strængere iagttaget Quarantine, mod alle Mand-
folk, end her.

Laura.

Ganske vist. Men nu har dog Deres Naade
maattet tilstæde to Skabninger af dette Kion at
træde over vor hellige Tærskel.

Priorinden.

Jeg var vel nødt til, Laura, engang at lade
Kirken reparere. Der var en Træk, saa det ikke
var til at udholde. Uhret maatte ogsaa sættes
istand igjen, og Orgelet forbedres. Egentlig bes-
hører man i et Kloster intet Uhr; thi hvad have
vi med Tiden at giøre, vi som leve for Evighes-
den? Dog — man maa jo vide naar Gudstienes-
sten skal iagttages, og naar det er Spisetid. Dr-

gelet skurrede altfor galt, sagde vore Sangerinder; mig skurer det stedse galt; men jeg maatte vel give efter; og nu skulle vi da høre, om det klinger bedre.

En Nonne (kommer).

Deres Maade! Herr Litzberg og Herr Lademann udbede sig Audiens.

Priorinden.

Lad dem komme. (Hun sætter sig i en Xenesstol. Nonnen og Underpriorinden gaae).

**Litzberg og Lademann
(træde ind).**

Litzberg (ligefrem).

Deres Maade tillader —

Priorinden (afbryder ham stolt).

At tie, mens jeg taler, til De spøges.

Er Kirkestolen færdig — Stukaturen —

Jeg veed ei hvad det hedder — sat istand?

Litzberg.

De smaae Cheruber har faaet hele Vinger,
Thi de var alle afstdt; en forgylt
Basun, har den ved Loftet faaet i Munden;
To Skyer og tre Staaler, der var' faldne
Bag Pulpituret, har vi limet sammen,
Saa gode nu som ny.

Priorinden.

Og Altaret?

Litzberg.

Er ei femkantet meer, men hæver sig
Høstideligt med fire rette Winkler.

Priorinden (sukker).

Den ene Kænt aßlog os Høimlens Lyn,
Fordi to Nonner stod i hemmelig
Forstaelse, — Gud hielpe — med to Mænd.
Den første døde af Forfærdelse,
Den anden kort derpaa af Græmmelse.
Saa gaae det hver en Overtræderinde!
Man siger, at de syndefulde Knøse
Blev straffet med en Slags Forrykthed; at
De ofte komme her paa Landeveien,
Og synge Eshovsarier til Døden.
Har I ei hørt dem?

Litzberg.

Hørt? Jo Deres Naade.
(sagte).

Allsaar er Sagen riktig, og jeg har
Ubilligt mistænkt dem, de stakkels Diævle.

Priorinden.

Men nu det Vigtigste! Er Kirkeloftet
Vel repareret?

Litzberg.

Det var høie Tid,

Hvis ikke havde Negnen banet sig
En Vei igjennem Loftet, uforstammet,
Og var vist dryppet ned i Nievandkarret.

Priorinden.

Vær selv ei uforstammet! Jeg har længe
Betænkt mig paa ataabne Klosteret
For Mænd, — og Kvinden skabtes ei til Sligt.

(med et spodse Blik).

Dog — Ed er fandt jeg ingen Fare ved!

Litzberg.

Og maae vi spørge Deres høie Maade,
Hvorfor?

Priorinden.

Hvad Dem angaaer, saa er De hæslig
Og plump; det lider intet Fruentimmer,
Og altsaa har det ingen Nød med Dem.

(vender sig til Lademann).

Det unge Menneske er jo saa bly,
Saa ængstlig og saa feitet i sit Væsen,
Som om endnu han stod i Snedkerlære.
I ere Borgerlige; mine Nonner
(Et Par Major: og et Par Oberst: Dottre
Undtagne) ere Adelige. I
Er Ricetttere; vi fromme Katholiker.

Summerer jeg nu: Hæslighed og Plumphed,
 En taabelig Forlegenhed, lav Fødsel,
 Og endelig uguadelige Vantrœ,
 Hvad bliver da vel meer at frygte for?

Lizberg.

Oprigtigheden er en sielden Dyd!
 At Deres Maade, som vist ingen savner,
 Har ogsaa den, er altsaa intet Under.
 Men gammelt Ordsprog siger: Fattig Mand
 Er ikke Hund, fordi han ei er Greve.
 Vi have ogsaa vor Portion af Stolthed,
 Skiondt ei, som Deres Maade, vi har sagt
 Forfængelige Verden reent Godnat.
 Vi kroer os lidt ei af vor Kunstnerære;
 Her maae vi dog arbeide, snart paa Loftet,
 Som Murene, og snart ved Tavleværket,
 Som Snedkere; ja selv som Sommeresvende
 Vi slikket har en halvforraadnet Bielke;
 Snart er vi Orgelbyggere, Architecter
 Ved Alteret. En stakkels Læredreng
 Maa slaae os Kalken i det tunge Trug,
 Og puste Ilden til vor Potte Liim,
 Den eneste som undes os til Hjelp.
 Hvad faae vi vel for det?

Priorinden.

Skriv Regninger!

Skru Prisen op til dobbelt, firedobbelst,
 Jeg tinger ikke med Jer, jeg betaler.
 Kun ønsker jeg mit Kloster snart forstaanet;
 For Eders daglige Besøg.

Lizberg.

Vi kan

Endnu ei hexe, Deres Maade! Thi
 Med Troldom har, uagtet alle Synder
 Og Lyder, aldrig vi befattet os.
 Hvis vi arbeide skal i dette Kloster,
 Saae maae vi tage vore Kroppe med;
 Og Deres Maades Ære maae
 At see os gaae forbi.

Priorinden.

Nu vel, jeg taaler!

En ægte Christen, en i Gud Hengiven
 Har længe vænt sig til Taalmodighed.
 Men alting kan faae Ende.

Lizberg.

Vi er færdig

Om et Par Dage. Nu skal Orgeslet
 Kun prøves, Deres Maade! Vil De høre?

Priorinden.

Der komme mine bedste Sangerinder
 Og Orgesspillerinder. Jeg har andet
 At tage vare, end at høre Prover

Paa verdsligt Orgelspil af Ricettore.

De twende Nonner maae bedomme Værket,
Bestemme Prisen. Gud omvende Eder!

(hun gaaer).

Lizberg.

Kan man forlange bedre? Hendes Hovmod
Er kostelig! Med Tillid hun forpligter
Vor Redelighed ei, og vi misbruge
Ei Giestfrihed, da ingen vises os.
Selv hendes Had til Kunsten skiller os
Bred et besværligt Bidne. Ha fortræfligt!

Rosaura og Cæcilia (komme).

Rosaura (sagte til Cæcilia).

Jeg beder dig, Veninde, overvind
Betænksomhed og al barnagtig Frygt
(venlig til de andre)
Ha, vore liere Venner!

Lizberg (buffer).

Skionne Frøken!

Lademann betragter Cæcilia taus med et ømt og
bange Øiefast, hun ham ligesaar).

Rosaura (klaeft).

Min gode Lizberg, vakre Lademann,
Nu saaer venligt vor Blusfærdighed!
Betænker at det Skridt vi vove her
Er tvunget af Omstændighederne;

At ei det staer til os, som andre Piger,
 Lidt efter lidt, med længe nægtet Kunst,
 At lønne prøvet tro Bestandighed.

Som raske Skipper paa et oprørt Hav
 Vi nsdes til at fæste Anker, uden
 At kende Grunden; muligt strande vi,
 Men strande vilde vi og sonderslaes
 Alligevel, paa Modgangs haarde Klippe.
 Saa siger da, med den Beskedenhed,
 Som quindlig Dyd og mandig Ære kræver:
 Vil G os hielpe ud af dette Kloster,
 Og nsies med vor Kærlighed til Son?

Lademann.

Er nogen Daad for farlig og for stor
 For sig Lyksalighed?

Rosaura.

Saa trænger da
 Endnu en Straale klar i Sorgens Nat.

Alle fire

(Così fan tutte, Pag. 184).

Glade, glade vi nu møde
 Vaarens bedste Morgenrøde.
 Haabet straaler os imøde.
 Kærlig Attraa, venlig Længsel
 Nabner snart det skumle Fængsel.
 Hjist i fierne Dal en Bolig

Vinker os saa landlig rolig,
 Der er Fred til salig Fryd.
 Freidigt Haab og venlig Længsel
 Byder Hiertet: lev og nyd.
 Synger Glædens muntre Vise!
 Alle høit vi Amorprise,
 Kan vel den i Storm forlise,
 Som har ham til Styremand?
 Hvo forstaaer sin Kunst som han?
 Han kan Lykken Veien vise,
 Ingen Skipper er som han.

Litzberg og Lademann.

Hellig Ild min Siel opluer,
 Ingen Fare Modet truer.

Rosaura og Cæcilia.

Venus kører snelt med Duer,
 Under Himmelens hvalte Gær.

Litzberg og Lademann.

Over Dale!

Rosaura og Cæcilia.

Over Bierge!

Litzberg og Lademann.

Ingen Kæmper —

Rosaura og Cæcilia.

Ingen Dræuge

Alle fire.

Farten truer.

Rosaura.

Undigt vinker os Naturen,
Med sin Himmel lysblaas.

Alle fire.

Skummel meer ei Klostermuren
Skal om os sin Hvelving slaae.

Rosaura.

Og nu, min gode Lademann, gaae ind
At prøve Orglet, for Cæcilia.
Vel ynder Priorinden ei Musik,
Men hørte hun set ingen Toner klinge
Fra Kirken, blev hun vel mistænklig.

Lademann.

Min sienne Frøken, gør De mig den Glæde
At spille for mig?

Cæcilia.

De er Virtuos,

Hvad er mit Smule Orgelspil mod Deres?
Spil af Sebastian Bach en Fuga for mig,
Det hører jeg saa gierne.

Lademann.

Spiller De

Til Giengielsd saa mig en Choral?

Cæcilia.

Ga gierne,

Hvis det fornsier dem.

Lademann.

Det være skal

Et heldigt Varsel: Fuga tyder Flugt;

Choralen: Tak til himlen for vor Frelse.

Cæcilia (sukker bekymret).

Af, Lademann!

Rosaura.

Nu skynder Jer, Børnisse,

Og kommer strax igien! Imens vi andre

Aftale det Nødvendige til Reisen.

(Lademann følger Cæcilia).

Rosaura (til Lizberg).

Og nu, min Ven! helbred mig for min Frygt:

Troer De at kunne redde os? Og naar?

Lizberg.

Endnu i Nat. Det gielder kun at faae

En Nøgle giort til Klosteret. De veed

At vi arbeide tidligt her om Morgnen.

Den gamle Portnerske oplukker os,

Men det behager hende saare set

At staae saa tidlig op; og sikkertig

Hun saae sig gierne fri for den Forretning.

Vor Snedkerbreng, vor Habakuk, er slu,

Saa taabelig han lader; jeg har sendt ham,
 At conversere Portnerken. Maaskee
 Det lykkes ham i Vox at trykke Nøglen;
 Og har jeg det, saa smedder jeg en ny
 Paa Timen.

Rosaura.

Hvad det dog er herligt, Ricere!
 At være Mester i saamange Kunster.
 Hvad det vil spare os i aarlig Udgift!
 Alt hvad der forefalder inden Øre,
 Det gør min Mand, med egen Haand; undtagen —
 Forstaer, sig — Qvindearbeit. Men hvad mere?

Lizberg.

Saa tage vi paa Timen Extrapolst.
 Herfra til Grændsen af et lutherst Land
 Er ikke langt. Ifald vi havde kun
 Først Klæderne, til vore unge Damer.
 Som Nonner kan de ikke reise. Nonner
 Er værre Contraband end Nøgtobak.

Rosaura.

En kraftig Lignelse, om just ei vakker.
 Hvad gør De der? De krossler et Papir
 I Haanden.

Lizberg.

Det er sandt! To arme Stakler,
 Der græd bag Kirkemuren ved Cypressen,
 Behandled mig og Lademann som Duer,

Og bandt os dette Brev om Vingerne,
 Da Klostermuren var dem selv for høi.
 De paastaae, Frøken, vel at kiende Dem.
 De onse Løkker af to Dødes Haar.
 Først troede jeg, det var to unge Skælmer,
 Men siden hørte jeg af Priorinden:
 Det er et Par af Kærlighed Forrykte.
 Min Ven, Herr Lademann, tog imod Brevet;
 Han paastaaer, det er heldig Elskovs Pligt,
 At gaae uheldig Kærlighed tilhaande.

Rosaura.

Naturligt! Sæt Dem selv i Hines Sted!
 Ifald De havde mistet mig — De vilde
 Vist ogsaa sørge.

Lizberg.

Sørge? Ja i Sandhed.

Skøndt jeg er vævet ei af Maanestkin,
 Det vilde gaae mig dybt, — ret nær til Hjertet.
 Dog — kære Frøken — for at tale ørligt, —
 Jeg troer jeg duer meer at leve med,
 End til at klynke mellem Rosmariner.

Rosaura

(Som har læst Seddelen).¹

Fy, hvor De har forkrammet dette Brev:
 Ifald De kiendte de Ulykkelige!
 De veed ei, hvad De har for Venner i dem.

For to Saar siden hemmelig forloved
 Med vore stakkels Søstre, lærte de
 At kiende os. Den grumme Død forhindred
 En Flugt, som Lykken nu tillader os.
 Vi har havt Lejlighed at underrette
 De Dybtbedrøvede om vore Haab,
 Thi det er Venner, vi kan side paa;
 Og læs nu, hvad de begge skriver os.

Lizberg (Læser).

"Hulde Veninder! Man siger, Tiden læger
 Saar; med os er det ikke Tilfældet. Som en
 ædel Wijn i den mørke Kælder, bliver vor stille
 Kummer aarlig stærkere, vor Følelse mere luttret.
 Vor Trost er undertiden at synge Beemodsange
 ved de Elskedes Grave. Hjælpen giøre Dem lyk-
 feligere! Vi billige Deres Valg. Skænker os kun
 endnu de deilige Løkker, af vore salig Hensovede.
 Til Flugten række vi hielpsom Haand. Lykkes den
 endnu i Nat, da holde vi Posthest og Reisekla-
 der færdige. Vi have intet sagt, til Herr Liz-
 berg og Lademann, for ei at bekymre dem. Vore
 Veninder vil det være let, at faae disse ørlige
 Mænd til at see Tingene fra den rette Kant, og
 til ei at forsmaae vor venlige Hielp.

(Han giver hende Brevet igien)
 Ei ei for Pokker, det kom heel uventet,

Jeg troede disse Herrer kun i Maanen,
 Og de vil staae os kraftigt bi paa Jorden.
 Men kan vi troe dem, Frøken?

Rosaura.

Som mig selv!

Og denne Hjælp er os af Vigtighed;
 Thi det er Krigere af prøvet Manddom;
 De føre gode Klinger, fiere Litzberg!
 Og hvis en næsviis Visiteur sit Lyft
 At confiskere os, som Nøgtobak,
 Saa troe mig: Bergdorf, Wiedenhof forstaae
 At spille godt paa Sværd, som paa Guitarre.

Litzberg.

Hvor er det muligt langtid at forbinde
 Beemoden med saamegen Dygtighed?

Rosaura.

Den Stærke føler ogsaa Sorgen stærkt.

(Cæcilia kommer tilbage).

Rosaura.

Nu Barn, hvorledes klinger Orgelet?

Cæcilia (sukker).

O herligt! Alle Stemmer er saa rene,
 Som Toner fra Uskyldighedens Bryst.

Rosaura (opmærksom).

Ei ei! Du blusser jo, min gode Pige!

(sagte)

Dg hendes Øine tindre. Næsten spiller
 Hun altforgodt sin Rolle nu.

(høit)

Men stig mig,

Hvi tøver Lademann?

Cæcilia.

Han estersaae

Kun alting først, og lukker Orgelet.

Rosaura.

Velan, Veninde! Lykken staaer os bi:
 Endnu i Nat befries vi af de Kække,
 Og sige evig denne Hal Farvel.

Cæcilia (sagte).

Hvad kan det hielpe mig at staae imod?
 Jeg reiser dog et lille Stykke Vei
 Med Lademann, kan see og tale med ham.
 Maaskee — o Gud! en salig Anelse
 Bedaaerer mig; jeg veed, det er en Drøm.

Alle Tre.

(Cosi fan tutte, Pag. 36).

Ei Amor forlad os, ledsgag os i Fare!
 S Alfer, som Livet og Glæden forsvare,
 Os bringer i Havn,
 I Kærligheds Favn!

(4*)

Lademann (kommer).

De skyndte Dem saa hurtig bort min Elske.

(sagte venlig bebreidende til hende).

Flyer vel en Brud saa ængstelig sin Brudgom?

Cæcilia (undseelig).

Min Søster vented os, og Deres Ven.

Rosaura (sagte).

Hvad er dog det? Det bliver Alvor, troer jeg.

See hvilke Øiekan de gier hinanden!

Nu paa min Ære, det var smukt. Forelsker

Hun virkelig sig her i Spillemanden?

Nei, lille Tomfri, der blier intet af.

De maae ei tiere stemme Orgler sammen.

(Chor)

Tys! kommer der ei nogen?

Lizberg.

Noget rasled

Derinde.

Rosaura.

Det er Underpriorinden

I Apotheket, hvor hun distillerer.

Jeg faaer et Indfald, Børn! For ei at mude

Bed Aftensangen, eller Aftensmaden,

For reent at fierne bort hver Twivl om Flugt,

Og tækkes Søster Laura, der er gladest

Maaer hun faaer Leilighed at være Doctor,

Jeg lade vil, som jeg fik ondt, og kalde.

(sagte)

Saa kan Cæcilia og Lademann
Ei tale ene sammen, og det er
Det Eneste, jeg nu er bange for.

Lizberg.

Men vil maaskee ei den forstilte Sygdom
Juist giøre Opsigt? Vil ei Waagekoner
Forhindre os i Nat?

Rosaura.

Hrygt ei! Cæcilia

Jeg vælger til min lille Waagekone.
Tro mig, de andre sove alle helst,
Maar de faae Lov dertil.

(giver Lizberg en liden Pakke)

See her er Løkker,

Til de Bedrøvede. Hils, mange Gange!
Vi takke dem, for den tilbudne Hielp,
Og vente Eder alle Klokk'en tre.

(Così fan tutte Pag. 81).

Rosaura og Cæcilia.

Gode Venner, elskte Kære!

Nu maa Afstedstimen være.

Snart foreent vi alle ere,

Lang Tid ei vi skilles ad.

Fremtid spaaer os hulde Glæder,

Vi forlade disse Stæder,
 Hvor den stakkels Nonne græder.
 Grænt er Haabets unge Glad!

Lizberg og Lademann (sagte).
 Nu maa vi vel begynde
 Hosit Smerten at forkynde?

Cæcilia og Lademann (heit).
 Af hun er bleg, hun skælver jo.
 Lizberg og Lademann (ligesaa).
 Hun maa til No!
 Stakkels Pige maa til No.

Cæcilia og Lademann.
 Hun er ei vel, hun blegner,
 Hun er saa mat, hun segner,
 Hun maa til No.

Lizberg og Lademann.
 Er ingen der, som hielpe kan?
 Er ingen der tilstæde,
 Som vil til Hielp os træde?
 Til Hielp, til Hielp, til Hielp!

Cæcilia og Lademann.
 O Gud, hun er saa lidende.
 Alle.
 O Gud, hun er saa lidende!
 Hvor er den tro Veninde?

Vi er i Kunst uvidende.
 Hun kan paa Raad vel finde.
 For Angst jeg knap kan tale.
 Hvor er den ædle Viv?
 Hun vil os snart husvale,
 Hun frelste mangt et Liv.

Lizberg.

Høre I hende trippé?
 Hun laer ei Haabet glippe.
 At ædle Søster Laura,
 Tag Hofmannsdraaber med!

Lademann og Cæcilia.

Hielp dog i hast Rosaura!
 Kom Laura, kom Laura!

Søster Laura (indensfor).

Her er jeg alt!

Cæcilia og Lademann.

At Laura! —

Rosaura —

Laura (kommer).

Ei hvad seer jeg!
 Ilde hun sig befinder
 (Slaær Hænderne sammen).
 O Jammer, Bee og Bok!

Litzberg.

Ei har hun blege Kinder;
Men Piet mat sig lukker.
Lidt Draaber paa lidt Sukker!
Saa kommer hun sig nok.

Laura.

Var det nu ei en Lykke dog,
At jeg var her tilstæde?
Løs op det sorte Klæde.

Cæcilia og Lademann.

O hielp, i denne Nød.

Laura.

Kom, lad mig Pulsen føle!

Cæcilia, Lademann Litzberg.

Det har vel ingen Nød?

Laura.

Vi vil ei længe nøle.

Hold Hov'det lidt i Væiret.

Hun trækket tungt ei Væiret.

Jeg løber og jeg henter —

Et Dieblik kun venter!

Jeg henter Hovedvand,

Maaſkee det hielpe kan.

Cæcilia og Lademann.

Atter hun aabner Piet,

Smiler igien forniet.

Litzberg og Lademann (afslades).

At bare sig for Latter,
Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia.

Men nu hun svimler atter!
Nu daaner hun igien.
See, hvor hun synker hen.

Litzberg og Lademann.

Hun aabner Piet atter,
Den svandt, den syge Dunst.

(sagte).

At bare sig for Latter,
Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia

(til Rosaura, som kommer lidt til sig selv igien).
Hvad flettes dig, du Arme?

Rosaura.

At Veninde!

Cæcilia.

Kære Pige!

Rosaura.

Jeg min Oval kan ei udsige,
Men gaaer vel over snart.

Laura.

Pulsen banker starkbevæget.

Cæcilia.

Var hun først kun vederqvæget.

Laura.

Kan du tale?

Rosaura (mat).

Søvn vil husvale.

Laura.

Ei vi hendes No forhale!

Søvn vil hende vederqvæge.

Cæcilia og Laura.

Søvnen er den bedste Læge.

Lademann (sagte).

Hun som syg sig godt forstiller.

Lizberg (Ligesaa).

Herligt hun sin Nolle spiller.

Laura og Cæcilia.

Søvn maa qvæge,

Søvnen er den bedste Læge,

Naar man føler sig beklemt.

Lizberg og Lademann (assides).

Amor er den bedste Læge,

Han helbreder Smerte nemt.

Laura og Cæcilia.

Af det var dog grumme slemt.

Søvn vil hende vederqvæge.

Lizberg og Lademann.

Amor er den bedste Læge,
Maar han er os gunstig stemt.

(De følge hende ud).

(Forhallen til Klosterkirken).

Den gamle Portnerske og Habakuk sidde
paa Skamler, han puster til Ilden under en
Liimpotte.

Portnersken.

Du er en var Dreng, jeg holder meget af
dig, Habakuk! Bare du ikke var en Hedning.

Habakuk.

Jeg er ingen Hedning, Søster Giertrud!
Hvorledes kunde jeg da hedde Habakuk? Jeg er
en Lutheraner.

Giertrud.

Sa det er to Allen af eet Stykke. Maar jeg
seer dig, ved den Liimpotte med Glæderne under,
saa gyser det i mig. Frygter du ikke den evige Ild,
Habakuk?

Habakuk.

Nei jeg gør ikke, Søster Giertrud! Maar
jeg fører mig skikkelig og ordentlig op, handler

ædelt og ypperligt, og elster mig selv ligesom min Mæste, saa har det ingen Nød med mig.

Giertrud.

Gid det var saa vel! Thi det skulde dog virkelig giøre mig ondt for dig, hvis du blev fordømt.

Habakuk.

Ga mig med. Jeg maa puste lidt endnu til Glæderne, ellers gaae de ud.

Giertrud.

Aa nei, giør ikke det! Saa kommer jeg igien til at tænke paa de føle Smaadiævle dernebe, der puste til Ilden.

Habakuk.

Fy hvem vilde nu altid være med Tankerne i Helvede? Maar vi udrette hvad vi bør, Søster Giertrud, og gavne vore Medborgere, saa hielper vor Herre Skam nok. (Sagte). Hun troer det er Liim, men jeg maa holde Voret varmt, for at kunne afstrykke Nøglen deri.

Giertrud.

Det er dennenymodens Oplysning! Men tro mig, min Dreng, det er ikke andet end Kærteti, som leder til Synd og Fordærvelse.

Habakuk (sagte).

Synd og Fordærvelse! Vi giøre det jo ikke

for at sticke, men for at hielpe et Par stakkels Bis-
gebørn ud af Buret, der gierne ville givtes.

Giertrud.

Det er dog et vakkert Haandværk, det Sned-
kerhaandværk; men det maa være vanskeligt at
lære, Habakuk.

Habakuk.

Ta i syv Aar lader der sig ogsaa lære adskilligt.
Det værste var i Førstningen, med den tidlige Løs-
hen om Morgenen for Mestermadamen efter Fløde
og Tvebakker, inden man selv fik noget. Har
hun ikke hørt det vittige Indfald, Søster Ger-
trud, som en stakkels Dreng af vor Profession
havde ifor?

Giertrud.

Nei hvor skulde jeg have hørt det? Vi sidde
her i Klosteret og høre ingenting.

Habakuk.

Gud see Lov, sagde han, at jeg nu har
faaet mit Syn igien: Igaaar kunde jeg ikke see
en Ørt i mit Ørtefad; idag kan jeg see Sol og
Maane giennem min Øst.

Portnerstken.

Aa den arme Stakkels. Er det ogsaa gaaet
dig saaledes, Habakuk?

Habakuk.

Ga et Par Aars Tid.

Giertrud.

Omvend dig, og bliv Munk, saa sulter du ikke.

Habakuk.

Nei, saa sik jeg Vært nok, at sede mit Flest med, og inden Naret var omme, kunde jeg vist hverken see Sol eller Maane gennem min Øst. Hun kan ellers troe, jeg har havt det slemt nok, hos adskillige Mestere, inden jeg kom til Herr Lademann og Herr Litzberg. Men jeg holdt dog af mit Haandværk, og naar jeg saadan sad alene paa Værkstedet, Søndag-Estermiddag, for at passe paa Huset, mens de andre spadserede, gjorde jeg mig mine egne Betragtninger.

Giertrud.

Hu det maa være gyldigt! Man siger at det knager i Bræderne, naar der skal gisres en Liigfiste; er det sandt?

Habakuk.

Ga det er sandt; men saa synger det i dem igien, naar der skal gisres en Brudeseng, og saa boder det ene paa det andet.

Giertrud.

Men sidde saaledes alene paa det øde Værk-

sted, mellem alle de Høvlespaaner. Hvis der nu var kommen en Høvlespaan i Lyset?

Habakuk.

Jeg var ikke alene, men i fornemt Compagnie; mine Venner General Skarpentand, Geheimeraad Hammer, Magister Glatjern, Grevinde Naszemund og Mundkokken Herr Klæbekage vare altid nærværende.

Giertrud.

Hvad vil det sige?

Habakuk.

Saaledes kaldte jeg mit Snedkerværktøj. Saugen var General, en firskaaren Officer, med stridt sort Skæg, som trængte igennem, hvor han kom. Hammeren var Minister, thi den slog Hovedet paa Sommet, hvad vilde jeg sige, Sommet paa Hovedet. Den lille corpulente Høvle var Magister; thi de Lærde jevne og glatte jo alting, naar Bræderne først ere saugede smaae. Filen lignede min Gudmoder Grevinden, en stor maver Dame, der altid gnavede paa mig, naar jeg kom og bad hende om noget, fordi jeg saae saa lurtet ud. Og Mundkokken Herr Klæbekage —

Giertrud.

Naa hvem var det?

Habakuk.

Det var min Liimpotte, Søster Giertrud,
hvori Maden bliver lavet til alle de Møbler, der gaae
ud fra vort Snedker-Værksted.

Giertrud.

Ha ha ha! Du er en lystig Dreng, Habakuk!
Gid jeg altid havde dig hos mig; her er
saa melankolst i dette Kloster.

Habakuk.

Nu tager jeg hendes Nøgle og kaster i Liimpotten.
Den er saa rusten og sort, den trænger
til lidt feed Kost.

Giertrud (alvorlig).

Gier ikke det, Habakuk! Saa bliver jeg
min Tro vred.

Habakuk

(sagte, kleer sig bag Dret).

Hvordan i al Verden skal jeg faae Nøglen
fra Kørlingen? Paa den Maade gaaer det ikke,
jeg maa gaae en anden Wei. (hoit) Imorgen skal
vi da arbeide her i Klosteret Kl. 4.

Giertrud (forskrækket).

Klokken fire? Ih min Gud, hvad skal det
betyde? Jeg lukker min Tro ikke op før Kl. 7.
Jeg vil sove ud først.

Habakuk.

Der hielper ingen Modstand, Priorinden har
befalet det. Hun vil have Ende paa den Ting.
Hun kan ikke taale meer, at see Mandfolk i
Klosteret.

Giertrud.

Herregud, see paa dem kan man dog uden
Skade.

Habakuk.

Det værste er med det Morgenspsgelse, som
ved første Hanegal sniger sig langs ad Kirkemu-
ren, og som Vægteren hver Morgen Kl. 4 seer
smutte ind i Kirken.

Giertrud.

Hvad for noget? Gaaer her et Morgensp-
gelse Kl. 4?

Habakuk.

Ved Søster Giertrud ikke det?

Giertrud.

Nei jeg kommer jo aldrig før Kl. 7.

Habakuk.

Nu I hører da heller ingenting.

Giertrud.

Men saa fortæl dog!

Habakuk

(Melodie af Dalayraes Camilla).

Naar Uglen hyler, tuder Hund,
Og Græsset Duggen væder,
Et Spøgels her hver Morgenstund
Gaaer om i hvide Klæder.

("Uhu!" sige de begge)
Portnerke var hun, uden Flid,
I Keiser Carl den Stores Tid;
Nu maa til Straf den dsde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op!
Gaaer ei No til Hvile.

I Livet hun sig stemt forsaae
Og slumred dorſe om Dagen;
Nu maa hun ud af Gravens Braa,
Om Natten, i sit Lagen. — "Uhu!"
Hun staaer i Klosterkirkens Gang,
Og synger hult en Morgensang.
Aarle maa stakkels dsde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op,
Gaaer ei No til Hvile.

Først naar en anden Søster god
Tør dette Gienſærd møde,

Som heller aldrig Seng forlod,
 Med tidlig Morgenrsde; — "U hu!"
 Da faaer det stakkels Spøgels Fred,
 Den Anden kommer i hendes Sted.
 Hvo vilde vel i skumle Stund
 Til sligt sig vove?
 Blege Aand spøg du fun,
 Lad os andre sove!

Giertrud.

Hør veed du hvad, min gode Dreng? der
 har du Nøglen. Du kan selv lukke op i Morgen
 Kl. fire. Jeg forlader mig paa, at du ikke mis-
 bruger min Tillid. Du skal svare mig til alt
 hvad der er i Kirken.

Habakuk.

Det kan hun forlade sig paa. I skal hver-
 ken savne Guld eller Sølv, Træ eller Steen,
 Knokler eller Been.

Giertrud.

Ja saa er det godt. Høi det var da en fors-
 færdelig Wise.

Habakuk.

Ja var det ikke?

(De gaae).

(Udensor Klosteret).

Lademann (kommer henrykt).

(Così fan tutte, Pag. 79).

Hvor saligt, o Elskov, forskinner du Livet!
 Var du os ei givet,
 Hvad var da vor Lyst?
 O søde Veninde,
 Dit himmelske Minde
 Kan aldrig forsvinde
 Fra kærlige Bryst.

Lizberg

(kommer med Bergdorf og Wiedenhof).

Net Lademann! Friß munter! Lykken trives.
 Thi ei blot Elskov, ogsaa Vennehjelp
 Os rækker Haanden til at naae vort Maal.
 Tak disse Herrer! disse Philantroper,
 Som glemme egen Sorg og egen Fare,
 Og finde Trost i andres Fryd. I Sandhed,
 En sielden Dyd. De saue gloende Kul
 Mig paa mit Hoved: jeg var fsleslos
 For deres Nød, de — varme for mit Held.

Bergdorf.

Det er vist ogsaa lettere for Sorgen
 At trøste sig ved Glæden, end for Glæden
 At stemme sig til Sorg. Lad den Fugl flyve!
 Og lad os ene tænke paa vor Flugt.

Posthesten blev bestilt til Klokkens Tre;
Vi følge Her til Grøndsen.

Lademann.

Ædle Herrer,

Hvormed giengielde vi —

Wiedenhof (spodst).

Herr Lademann!

Giengielden kommer muligt før De venter;
Vor Himmel blier vel ogsaa blaa engang.

Bergdorf (blinker til ham).

Af nei, min Ven, den bliver evig mørk.

(Cosi fan tutte, Pag. 12).

Lademann.

Nu til Lykke, glade Sanger!

Lad os Amor Offer bringe

Lizberg.

Høit det fulde Glas skal klinge,

Til den muntre Glædeslyd.

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi, fun vi er Sorgens Fanger!

Lizberg og Lademann.

Eder trøste skal vor Freyd.

Alle Fire.

Nu til Lykke, glade Sanger!

Stem nu i den muntre Lyd.

Lizberg.

Men vi glæde os for tidligt. Fuglene sidde endnu i Buret. Hvad hielper det at disse gode Venner have støffet os Pas, Extrahost, Reisekloesder; at vi have Penge, Pistoler og Sabler, naar vi ikke kunne faae Porten op? Hvor dog Habakuk bliver af? Alt mit Haab staer til ham.

Wiedenhof.

Habakuk? Hvem er Habakuk? Hvad har han her at bestille?

Lizberg.

Det er vor Snedkerdreng, vor Merkurius, uden hvem vi intet udrette. Han skal støffe mig et Aftryk af Nøglen i Vor, saa smedder jeg strax en ny. Det vil tage nogen Tid, men jeg skal nok blive færdig til Klokkens tre.

Bergdorf (sagte).

Her have vi altsaa igien den gamle Historie, med Venus, Mars og Vulcanus.

Habakuk

(kommer og siger sagte).

Herr Lizberg, der er Nøglen! Vær saa artig!

Lizberg.

Hvorledes? Nøglen selv til Klosterporten?

Habakuk.

Ta! og til Nonnerne med.

Litzberg (glad).

Ha det er en Daad som fortienner Belønning.
 (Tager sin Tommestok af Lommen og lukker den op). Kan jeg ikke saae dig fra Svend til Ridder, saa saaer jeg dig fra Læredreng til Svend. Jeg estergiver dig det Aar, du har tilbage; du est Snedkersvend, det er ogsaa godt.

Habækuk (kysser hans Haand).

Ja det er meget bedre! — For mig.

Bergdorf.

Bravo! Haandværkeren har ogsaa sin Ære saavel som Krigeren. Nu er der jo intet meer i Veien.

(Cosi fan tutte, Pag. 131.)

Litzberg.

Nu smiler os Lykken saa venlig og skøn;
 Saa lad dig da trøste, du Kummerens Søn!
 Lad længer ei flyde Bemodigheds Taare,
 Fornsi dig ved Rosen, lad Tornen ei saare
 Nedbeiet I tie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi tie!

Litzberg.

Paa Lykken I bie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi bie.

Litzberg.

Kan intet da lindre for Kærigheds Bee?

Bergdorf og Wiedenhof.

I Andres Lykhalighed froe vi os see.

Litzberg.

Saa svinder Jer Bee?

Bergdorf og Wiedenhof.

Saa svinder vor Bee.

Litzberg.

Frist Mod! Ei forsage!

Kald Glæden tilbage.

Lademann.

Hvad Kryd vel erstatter

Huld Kærigheds Savn?

Hvor findes den atten,

Den trofaste Favn?

Dog kalder ingen Klage

Den Døde meer tilbage,

Først Tiden seent helbreder

Ei trofast, saaret Bryst;

Hvi kan jeg dog med Eder

Ei dele Hiertets Lyst?

Lademann og Litzberg.

O Amor, Glædens Bringer,

Nu laan os dine Vinger,

Og fser os sikkert snart i Havn,
Saa prisے vi dit elskte Navn.

Chor.

(Cosi fan tutte, Pag. 31).

Fort med Mod, til snelle Flugt!
Aftenen smiler blidt og smukt;
Matten med sin lyse Stierne
Vinker hen os i det Fierne.
Vi som Helte Maalet naae!
Os det muntre Posthorn falder,
Om fra Sky end Torden skralder,
Lynet vil os ei nedlaae.

T r e d i e A f t.

(Et aabent Lyfthuus i en Hauge. Rosaura og Cæcilia i Dameklæder, Bergdorf og Wiedenhof i Uniformer, sidde med Lademann og Lizberg ved et Spisebord).

(Cosi fan tutte, Pag. 103).

Lademann og Lizberg.

Lad os nu, i grønne Skove,
Hylde Vensteb, Glæden love!
Rosaura og Cæcilia.
Glæde!

Lademann og Lizberg.

Lad i Klosteret Monner græde.
Rosaura og Cæcilia.

Fremtid venlig til os smiler,
Mismod viger, Haabet iler,
Skæbnens vrede Tordenkiler
Træffe her os ikke meer.
Munter Fremtid til os leer.

Mændene.

Amors Vinge Flugten skyndte,
Har fuldbragt, hvad han begyndte;
Amor vor Beslutning yndte,
Elskovsguden til os leer.

Rosaura og Cæcilia.

Did til Malet, hvor han throner,
Lede lette Vaarfavoner.
Amor hylder,
Hvo ham skylder
Fremtids Lykke, Fremtids Haab.

Mændene.

At hvor hærligt i det Grønne
Saa at sidde med de Skionne;
Hvor de søde Smil belønne!

Bergdorf og Wiedenhof.
Dæmpe vore Klageraab.

Rosaura og Cæcilia.

Lader Haabets Stierne tindre!

Bergdorf og Wiedenhof.
Eders Fryd vor Sorg skal lindre.

Rosaura og Cæcilia.

Standser Eders Klageraab!

Bergdorf og Wiedenhof.
Glæden leve!

Lademann og Ligberg.

Glæden leve!

Rosaura, Cæcilia, Lademann, Ligberg.

Fremtid vensig til os smiler.

Mismod viger, Haabet iler,

Skæbnens vrede Tordenkiler

Træffe her os ikke meer.

Bergdorf og Wiedenhof (afslidet).

Knap jeg fatter

Mig for Latter.

Det faaer stemme Efterveer,

Rosaura.

Amor hylder,

Hvo ham skylder

Livets Lyst!

Alle.

Amor hylder!

Han opfylder

Sædt med Salighed vort Bryst.

Wiedenhof og Bergdorf.

Han, fun han kan skænke Trost.

Bergdorf.

At Eders Glæde smitter os. Vi glemme,

At hverken Amor eller Bachus mægter

At tænde meer ben slukte Flamme, som

Alt Dødens Genius har vendt mod Jorden.

Men, kære Litzberg, vafre Lademann,
De salig E!gte vare Søstre, veed I,
Af disse Levende, og lignete dem.

Wiedenhof.

O meget, meget! Som endnu kan sees
Af disse Løkker.

(aabner Papiret).

Maae I ikke tilstaae,

At Haarets Farve selv har megen Lighed?

(Bergdorf ryster misfornsiet paa Hovedet).

Lademann (betragter Løkkerne).

Særdeles megen!

Litzberg.

Og de er' saa friske —

Wiedenhof

(gjemmer Papiret igien).

Som de var' klippet nys? Det gør Pomaden;
Den conserverer altid døde Haar.
Hvorledes gik det ellers vore Damer,
Som overlæsse sig med slige Bulker?

Bergdorf.

Nu da! endnu et Glas paa Fremtids Held.

Det glæder os, at Flugten gik saa let.

Nu, her paa fremmed Grund, i lutherse Land
Er ingen Fare meer.

Lizberg.

Vi takke skyldigst,
Fordi saa redebon I fulgte med,
Og deelte Faren.

Bergdorf.

Nu — det var vor Pligt,
Det skyldte vi de gode Svigerinder.
Her skilles vi da ad i dette Værtshuus;
I reise hen til Elskovs Paradis,
Vi gaae tilbage til vor Smertes Skærsild.
Dog, før vi skilles ad, (det blier vel bedst,
Før Eders Elskete, først at sumre lidt;)
Wil jeg fuldstændigt strax, min Sorgs Veninde,
Fortælle Dem, alt hvad der hændte mig,
Og hvad jeg følte, leed, og hvad jeg sværmed,
Fra Amathontes Dødsdag, til idag.

Lizberg (afsides, staar op).

Det blier en yndelig Historie.
De stakkels Piger er' alt trætte nok;
Skal end en Dosis tragisk Opium
Formere Sovnigheden? Lad saa være!
Een Villighed er jo den Anden værd;
Og har han hilpen til at redde hende,
Kan hun en Stund vel kiede sig for ham.
(høit).

Vi vil ei blande os i Eders Beemod,

Da det dog ingen Nytte længer virker.
 Hvis Eders Elste leved, skulde vi
 Med Glæde giøre Giengield, og bidrage
 Vort til, at snart I kunde vinde dem.
 Men Dødens Knokkelshaand, skøndt uden Muskler,
 Omklemmer altfor stærkt sit stakkels Bytte.
 Tom Trost foragter Wiedenhof med Ret:
 Og altsaa, Lademann, kom lad os gaae,
 En lille Tour, imedens Herr von Bergdorf
 Meddeler sine Sorgserindringer.

Bergdorf (sagte).

Jeg visste nok, den Klynken vilde lykkes.
 Med Enebær fordriver man jo Myg,
 Og Løkberg med Sentimentalitet.

Cæcilia.

Jeg følger med! Her er saa frist og grønt.
 Af, det er længe siden jeg betraadte
 En Skov, og nød Naturens Livslighed.
 Kom gode Lademann! ræk mig en Arm.

Lademann.

Hvor ofte gik jeg ensomt om i Skoven,
 Og savned, midt i Overflodigheden
 Af Guds Natur, fordi det Bedste mangled.
 Knap fatter jeg mit Held paa denne Dag,
 Er det en Drøm ei end?

Wiedenhof (sagte).

Jo, gode Ven!

Du drømmer ganske rigtig om din Drøm.

Litzberg (til Wiedenhof).

Lad det forelæste Par kun gaae foran,

Og lad os To gaae langsomt, kære Herre!

De maae fortælle mig dog ogsaa noget.

Kun intet Drøveligt! — Om Krig, om Heste,

Om Bal, Dueller — Fort om hvad De vil,

Kun intet om den salig Euphrosine.

Wiedenhof (sagte).

Skal jeg endnu elendigt finde mig

I dette Mummespil? Skal med mit Sværd

Geg ikke hurtig sønderhugge Knuden?

Dog — jeg vil ikke støde Damerne.

Endnu et Øieblik, for deres Skyld!

Men snart forgaaer Taalmodigheden mig.

(De gaae).

Rosaura.

Den gode Wiedenhof er misfornøjet.

Bergdorff.

Geg troer, han er jaloux paa Lademann.

Rosaura.

Det er vel ei aldeles uden Aarsag.

Bergdorff.

Den unge Kunstner er en vakker Knæs,

Et stort Talent, et varmt og ædelt Hjerte!
I Sandhed, det er ikke uden Grund.

Rosaura (spøgende).

Og overalt — hvad Kærligheden angaaer,
Hvad spørger den om Grunde? Vel at her
Er ingen deilige Øvrarterinder!
Hvem veed hvad saa min Elsker vilde føle.

Bergdorf.

Rosaura! Nænner du i første Møde,
Da vi er ene, saa at tale til mig?

Rosaura.

Ta, kære Ven! hvad vil du, jeg skal tale?

(Cosi fan tutte, Pag. 168).

Gud Amor er en Driller,
Man kan ham aldrig troe;
Han snedig sig forstiller,
Og stikler Hjertets No.

Han hvæsser sine Pile
Paa Modgangs haarde Steen;
Men, meer end de, hans Smile
Gaae dybt til Marv og Been.

Det arme Hjerte bløder,
Som troer sig velforvart;
Men naar det Guden morder,
Hans Magt sig viser snart.

Thi vogt dig, unge Smukke!
 Tro den Forrader ei;
 Han leer ad dine Sukke,
 Og gaaer igien sin Bei.

Bergdorf.

Du hulde Pige! Denne Munterhed
 Hvorunder sig Unseeligheden skjuler,
 Gør dig kun meer elskværdig. Hvilket Indfald!
 At spørre Venus selv i Monnebuur,
 At skjule hendes Ansigt med et Øler!
 Men nu er Ølret faldet, som en Taage;
 Og denne lille Strid af Elementet
 Gør Foraarsmorgenen kun mere skøn.

(Così fan tutte Pag. 136).

Bergdorf.

Mit hjertere du hulde
 Har lagt i din Lænke;
 Men vil du nu skænke
 Til Døden mig dit?

Rosaura (bestandig spøgende).

Hvo vilde vel tage
 Sin Gave tilbage?
 Men vil du ei vrage
 Med Tiden mig lidt?

Bergdorf

(lægger smilende hendes Haand paa sit Bryst).

Hol Hiertet! Det banker
For dig, hvad det kan.

Rosaura.

Af Mændenes Tanker
Er Skum kun paa Vand.

Bergdorf.

Saa tro det banker, som det kan!

Rosaura.

Saa tro det banker, som det kan!

Begge (alvorlige).

Mig Elskov henrykker!
Til Hiertet jeg trykker
Den Gode, den Ricere;
Nu Livet skal være
Mig daglig en Fest,
Hvor Glæden er Giæst.

Bergdorf.

Et Kys du mig give!

Rosaura (atter spøgende.)

Nei det gaaer ei an.

Bergdorf (med forstilt Brede).

Saa lad det da blive!

Rosaura.

Du vredes?

Bergdorf.

Som din Mand.

Rosaura.

O lad dig formilde!

Glaae Piet ei ned.

Bergdorf.

Nu er det for silde.

(Pludselig god igien).

Hvo kan være vred?

Vi vil os forlige.

Rosaura.

Forlige!

Bergdorf.

O sødste Pige,

Omsavn da din Ven!

Begge.

Med Amor i Varmen

Og Møen } i Armen
Sin Beiser }

Til Himmel sig svinger

Lyksalige Sands,

Paa Kærligheds Binger,

I Morgenens Glands.

Bergdorf.

Nu er jeg lykkelig! Og nu Rosaura

Lad os fuldbringe halvfuldendte Flugt.

Jeg er ei rolig, før jeg eier dig
 I tryg Besiddelse. Herfra til Grændsen
 Er ikke langt. Hvo veed hvad hændes kunde?
 Thi Priorinden er af mægtig Slægt,
 Og hun har mange Venner her i Egnen.
 Desuden piner det mig at bedrage
 De stakkels Knøse meer end det behøves;
 Og en retfærdig Brede maae vi undgaae,
 Som ene Magt og Trods kan misde fræk.
 Thi foregiv, at du og din Veninde
 Vil sove lidt, en Timestid. De trænge
 Vel og til Hvile. Midlertid forfsie
 Vi os ad snevre Sti, hen giennem Lundens
 Til Landeveien, hvor den anden Vogn
 Alt holder forspændt. Amor skænke Flugten
 Fremdeles sine Vinger.

Rosaura.

Bel, min Ven!

Og denne Pakke bliver her tilbage
 Til Lademann og Litzberg: twende Ringe
 Med Brillanter af en stor Værdie,
 Og med en venlig Tak. Det sit igaar
 Jeg færdig alt, og ogsaa underskrevet,
 Som vel var, af Cecilia. Idag
 Er Coursen steget meget hsiere,
 Det vilde holde haardt. Den stakkels Gut

Alvorlig har forelsket sig i hende,
 Og hun er ikke følesløs mod ham.
 Dog, sige lette Øieblikkets Indtryk
 Udsletter atter Øieblikket let.
 Han drager Landet om, som fattig Kunstner,
 Var det en Mand for vor Cæcilia?

Bergdorf.

Velan min elskete Pige, lad os ile.

(De gaae ind i Værtshuset).

(Et Sted inde i Skoven, hvor der staer en Bænk).

(Lizberg kommer med Wiedenhof Arm i Arm).

Lizberg.

Aa med Tilladelse, min gode Herre,
 Jeg er lidt træt, lidt mødig efter Reisen;
 Det underer mig, De er endnu saa flink,
 Paa den Strabads. Dog det forstaer sig selv,
 En Kunstner er forkælet, en Soldat
 Er vant til Ondt. Kom, lad os sætte os,
 Og slaae en Sladder af.

Wiedenhof (sagte).

Nu, paa min Ære,
 Dertil udfordres Jobs Taalmodighed.

Den anden render med min Brud, imens
 Jeg conversere maa den plumpe Litzberg!
 Jeg havde Lust — og dog — det er utrosigt —
 Den simple Karl, han imponerer mig.
 Hvert Øieblik jeg foresætter mig
 At være grov imod ham, men saa seer han
 Saa klart og roligt mig i Øinene,
 Og saa er det forbi. Saa staar jeg der
 Fast som en Pog, der hører Forelæsning.

Litzberg (sætter sig).

Her er saa smukt! (klapper paa Bænken).

Gør ingen Komplimenter!

Wiedenhof (sagte).

Og ingen Høflighed, Respekt for Folk,
 Som staar i Stand og Rangen over ham.
 Selv sætter han sig først.

Litzberg.

Hvad siger De?

Wiedenhof.

De Andre vente.

Litzberg.

Ei hvad, lad dem gaae!

Hvad komme os de andre ved? Hvem vilde
 Forstyrre Råerester i deres No?
 De har saa meget Intet at fortælle
 Hinanden. Det er godt for dem. Men os,
 Hvor kan det more os?

Wiedenhof (kaster sig gnaven paa Bænken).

Mig morer intet

I denne Verden meer, det veed De jo.

Lizberg.

Hvis De vil lyde Venstabs Raad: studeer
Mathematik! det er den bedste Modgivt,
Mod overspændt, bedrøvet Islerie.

Først reen Mathematik: Mathesis pura,
Saa den anvendte siben: applicata.

Naar man abstrakt behandler Størrelser,
Da bliver snart, alt hvad vi kalde Stort
I dagligt Liv, kun saare lillebitte.

Wiedenhof.

Saa blier Rosaura Dem da lillebitte?

Lizberg.

Det er en anden Sag! Jeg nægter ikke
Idealismens Virkninger paa Sindet.

Begeistringen er god, som Drivesær
Til store Hændlinger. Kun denne Sværmen
For ingenting. —

Wiedenhof (utaalmodig).

Og hvo har sagt Dem da,

Det var for ingenting?

Lizberg.

Det har De selv.

Wiedenhof.

Det er ei sandt! Jeg sværmer for min Elske!

Det har jeg sagt Dem.

Litzberg.

Bel! men hun er død.

Wiedenhof.

Ei end for mig. Hun lever i mit Hjerte.

Litzberg.

Det er kun en poetisk Taalemaade.

Studeer Mathematik, Philosophie!

Saa lærer De at agte rene Forhold,

At skille Virkelighed klart fra Tant.

Wiedenhof.

Og er Mathematikens Grundvold da

Stort meer end Tant? Hvad er en Linie?

Et Intet, uden Stof og Tykkelse.

Hvad er en Punkt? lidt mindre selv end Intet.

Og dog, paa dette Intet grunder S

Den hele suffisante Videnskab.

Litzberg.

Hvis ei De ynder de abstrakte former,

Saa lær, til en Forandring, Mekanik.

Hvad er et sorgfuldt Bryst i Mennesket,

Med nogle Mundfuld Lust og Hjertesuk,

Mod disse Dampmaskiner, som børge

Den hele Verden nu, saa grandios?

Wiedenhof.

Jeg hader Deres flaeue Dampmaskiner.

Litzberg.

Som Ridder? Ja det kan jeg nok begribe.

En simpel Rytter burde have dem;

Thi snart behøves ingen Heste meer.

Wiedenhof (hidsig).

Hvordan? Behøves ingen Heste meer?

Nu saa gid Diævlen — dog, jeg vil ei trætte

Med Dem. De er en gammel Mand.

Litzberg (omfindtlig).

Før Pokker,

Ei gammel! Jeg er syrgethyve Aar.

Wiedenhof.

Da seer De ud, som De var tredindstyve.

Litzberg.

Det har dog min Rosaura ikke fundet.

Wiedenhof.

Hvad hun har fundet, veed De ei endnu.

Litzberg.

De troer at bringe mig ud af min Fatning,

Men det skal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof.

Belan!

Saa lad mig gaae; hvil holder De paa mig?

Vi to ei harmonere med hinanden.

Jeg ynder Krig, De Fred; jeg Sværd og Ganger,
 De Lineal og Damp. Jeg elsker end
 Min Ms i Gravens Skisæ; og De forlader
 Kold Deres Brud, som sidder nu og føler
 Medlidenhed for en elskværdig Mand.

Litzberg.

De vil nok see mig skinsyg, Wiedenhof,
 Men det skal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof (stolt).

Jeg hedder

Ei Wiedenhof, men Herr von Wiedenhof.
 Nu lad mig gaae!

Litzberg (sagtmødig).

Gaae De med Gud, min Herre.

Men bliv dog ikke vred! Jeg glemmer ei
 Den Godhed, De har viist mig. Det var usælt
 Af mig, hvis ei jeg kunde taale her
 En smule Gravenhed af Den, der skuor
 Ei Verden i saa muntret Glar, som jeg.

Wiedenhof.

Belan! Gid dette Glar kun ikke briste,
 Saa stod De blind og saae slet ingenting.

(gaaer).

Litzberg.

Han er i ondt Hummeur, den arme Diævel.
 Det er endnu et hæsligt Træk ved Sorg,

At tit den er misundelig paa Glæden.
 Nei, saa er Bergdorf af et bedre Malm.
 Men han er sikkert end ei bleven færdig,
 Med at fortælle sine Videlser.
 Jeg er ei nidkær paa min gode Ven ;
 Og før mig selv ret at bevise det,
 Saa vil jeg giøre først en lille Omvei.

(gaaer).

Cæcilia og Lademann (komme ind fra den anden Side; hun først, han folger hende bekymret i nogen Afstand).

(Cosi fan tutte, Pag. 172.)

Cæcilia.

Nei, jeg kan det ei længer bære
 Kærlighed og qvindlig Ære
 Strængt mig byde,
 Jeg maa lyde,
 Abenbare denne List.
 Brist, mit arme Hjerte, brist !
 Åk, hvor vil det dybt ham krænke !
 Vil Medlidenhed han skænke ?

Lademann (afsides).

En Bekymring hendes Hjerte
 Trykker med sin Byrde vist.

Cœcilia.

Gud! der er han! — Mit Lod er kastet!
(til Lademann).

Lad os ile!

Lademann (Kærlig).

Hvi har du hastet?

Süg, hvi du din Ven forlader?
Øjet sig i Taarer bader!
Ak, hvis alt du Vilhelm hader —
Brist, mit arme Hjerte, brist!

Cœcilia (Affides).

Himmel, ak! jeg skal ham vække!
Af den søde Drem ham strække.

Lademann.

Nører jeg endnu dit Hjerte?

Cœcilia.

Du har evig rørt mit Hjerte.

Lademann.

Saa betro mig da din Smerte.

Cœcilia.

Nei, jeg kan ei tale, nei,
Mørk er mig min Fremtids Wei.
Lad mig flygte!

Lademann.

Hør vil jeg blegne.

Cæcilia.

Evig tro dig allevegne!

Lademann.

Volder jeg dig denne Kummer?

Cæcilia.

Wilhelm, af min Sorg forstummer.

Glem min Kummer!

Lademann.

Dyrebare, siig din Kummer!

Søde Pige!

Cæcilia.

Glem min Kummer!

Lademann.

See, min Barin slaaer dig imøde,

Lad ei taust dit Hierte bløde!

Evig jeg med dig forbunden,

Dele skal din Sorg, din Lyft.

Cæcilia.

Himmel! jeg er overvunden,

Og din Ømhed er min Trost.

Begge (i hinandens Arme).

Hvilken Glæde, selv i Smerte,

Naar et omst og kærligt Hierte

Deler tro den Elsktes Kummer!

Det gør Sorgen selv til Lyft.

Lademann (Henryk).

O, min Veninde! Denne Nat og Dag
 Mig forekomme som et Eventyr,
 Der ligger uden Mulighedens Grænder;
 Da pludselig mig Skæbnen under det,
 Hvorefter Hjertet haged, fra det slog.
 Ja — efter Kærlighed slog dette Hjerte.
 En Piges sode Smil og bløde Haandtryk,
 Og omme Blik, mig tyktes mere værd,
 End Verdens Noes og alle Laurbærkroner;
 At vorde Kunstner, selv en sielden Kunstner,
 Det forekom mig ikke vanskeligt;
 Og skøndt kun født i Fattigdom og Ringhed,
 Sig strakte tidlig Drengens kælle Haand
 Op efter Musers Krands, og Haanden greb den.
 Den store Bogler skænkte mig sit Bisald;
 Og jeg har lært at tvinge Toner af
 Det stærke Instrument, som jeg kan bygge,
 Og at begeistre Menighedens Næst.
 Al, men langt meere værd end dunkle Laurbær,
 Var den af Roser mig, som Pigen flætter.
 At vinde Skønhed og Uskyldighed,
 At fængle sødt et herligt Qvindehjerte,
 Det forekom mig næsten som umuligt,
 Fordi det var det Høieste, jeg ønskede.
 Min Uerfarenhed, min cause Blyhed,

Min Mangel af de mange ydre Fortrin,
Der gør en Mand elskværdig for en Kvinde,
Vaae, som en Afgrund, mellem mig og Haabet.
Men min Cæcilia har som en Fee
Berørt min Tunge. Jeg har lært at tale
I hendes Selskab. Hun har stuet mig
Dybt i min Sicel! Hun ei miskiender mig.
Hun skionner paa et varmt og trofast Hjerte,
Og dette Hjerte er til Døden hendes.

Cæcilia.

O elskte Lademann, og mit er Deres.
Bort med Forstillelse! Saa hør mig da!
Nu skal De vide alt, og handle selv,
Og De vil sikkert ei miskiende mig.

Wiedenhof (kommer).

Herr Lademann, Herr Litzberg venter Dem,
Budt Naen hist dernede. Han har noget
At sige Dem. Nu maae vi skilles ad!
Tillad, til Afsked, mig et Øieblik
Med Frøknen her! Maaskee for sidste Gang.

Lademann (seer paa Cæcilia).

Cæcilia (kik).

Saa, kære Ven! Og lad mig tage Afsked
Med Herr von Wiedenhof for sidste Gang!

(Lademann gaaer).

Wiedenhof.

De er særdeles rørt, min Maadige !

Cæcilia.

Ta, meget rørt ! Og denne Følelse
Mig giver Mod, at tale ret oprigtigt.

Wiedenhof.

Saa har De hidindtil talt uoprigtigt ?

Cæcilia.

Jeg har jo næsten intet talt med Dem ;
Jeg kiender Dem jo neppe.

Wiedenhof.

Destobedre !

Før nsie Kiendskab skader Kiærighed ;
Den elskte Gienstand være maa os fremmed
Og velbekiendt paa eengang. Dette Halvlys
Er gunstigst for Cupidos Malerie.

Cæcilia.

Jeg lider ei det falske Dæmringkiær ;
Og derfor maa det enten dages ganske,
Hvad heller komme Sorgens Nat, og hylle
Mig i et evigt Mulin.

Wiedenhof.

Ei hvor poetisk !

Naturens Unde har begeistret Dem.

Cæcilia.

De stikler paa mig ! De har Net dertil,
Ja, heilig Net, at være misfornsiet.

Wiedenhof.

Paa ingen Maade ! Jeg er velfornsiet
Med Dem, hvis De er saa med mig.

Cæcilia.

Hold op

Med denne føle Tone ! Deres Vrede
Fortiener jeg maaskee; men ei Foragt.

Wiedenhof.

Bevares vel ! Foragte selv sin Brud !

Cæcilia.

Det er jeg ei endnu. Gud vil tilgiv
Et overilet Skridt; og De, en Ridder,
Maa hylde Edelmod, og overbaere
Med Qvindens Svaghed.

Wiedenhof.

Gisr jeg ikke det ?

Cæcilia.

Rosaura, min Veninde, elster Bergdorf.
Hun skrev et Brev til ham og Dem, og sit
Mig ubetænksom til at underskrive.

Wiedenhof.

De lovet har at øgte mig, min Frøken !

Cæcilia.

Fordi jeg ikke kændte Kærlighed.
 Jeg tilstaaer Dem min Feil! De er fornærmet,
 Og jeg anraaber om Tilgivelse.

Wiedenhof (Leer).

Fordi De elsker nu — Herr Lademann!

Cæcilia.

Tak! Tak, for denne Latter! den bortjager
 Min Frygt. Hvi skulde jeg vel skamme mig?
 Min Følelse er ædel og uskyldig.

Wiedenhof.

O høist uskyldig! Det er ret uskyldigt,
 At Skønke først sit Løvte til en Aanden,
 Og saa forgabes i den Første, Bedste,
 Man træffer paa sin Bei.

Cæcilia.

Det maa jeg taale.

Jeg taaler gjerne det, og mere til.
 Skæld mig og haan mig! Vær ret ubarmhertig!
 Forpligt mig ikke med en Ædelmod,
 Som bragte mig kun til Fortvivelse.
 Vi to er ikke skabte for hinanden.
 De har befriet mig af mit Slaveri,
 Jeg skylder evig Dem Taknemlighed,
 Men Elskov, — Elskov kan jeg ikke føle.

Wiedenhof (bestandig med Haanlatter).
Den føler De kun for Herr Lademann!

Cæcilia.

Geg føler den for ham, som Livets Herre
Tilsendte mig. Er Kærigheden fri?
Kan man bestemme sig til Kærighed?
Betaler man sin Gield med Kærighed?
Er Kærighed en Pligt, som kold Fornuft
Udviser, for en Godhed, man har nydt?
Nei, den er Hiertets Herre. Hiertet trænger
Ei den. Jeg aldrig har bedraget Dem,
Thi jeg har aldrig sagt: Jeg elsker Dem.
At øgte Dem — det har jeg daarlig lovet.
Hvad vinder De vel ved et Ægteskab,
Som savner Livets bedste Fryd?

Wiedenhof (alvorlig).

O meget!

Nu har De talt, og udøst Deres Hierte,
Nu Naden er til mig. Jeg elsker Dem;
Og Deres Adfærd her, skindt dadleværdig,
Jeg veed ei — puster op kun Ilden meer.
For Deres Skyld udsætter jeg mit Rygte
For Verdens Spot og for Bagvarskelse.
Hvor vil man ikke rynke næse, naar
Man hører: Wiedenhof er løbet bort,
Med en Uadelig af Klosteret.

Hvor meget bliver der for mig, at jevne,
At faae Tilgivelse og Glemsef for.
Dog — jeg kan staae paa mine egne Been,
Og er afhængig ei af Verdens Dom.
Belan! Mit Offer, Frøken, er ei ringe:
Jeg offrer Dem al min Forfænglighed,
Men Eren kan jeg ikke offre Dem.
At blive Verdens Gieb — at staae til Spot —
Af Sadlen kastes af en Haandværksmand?
Nei, ved mit Sværd og mine Fædres Skold,
Det gør jeg ikke. Heller dse! Belan!
Det kommer an paa Dem, gør Valget selv.
Iafald De foretrækker Lademann,
Saa vil jeg glemme, han er Borgerlig,
Som jeg har glemt med Dem; saa maae vi stride
Paa Liv og Død, maa skydes paa Pistoler,
Og een af os maa bløde Hjertet koldes;
Mit varme Hjerte skal ei ene bløde.
Jeg gaaer at hente Vaaben.

Cæcilia (forstækket).

Oliv, for Guds Skyld!

Varmhjertige Himmel.

Wiedenhof.

Ga, saa sandt Gud lever,
Een af os her maa dse paa Stedet. Vælg!

Cæcilia (angst).

Jeg følger Dem!

Wiedenhof.

I Sandhed?

Cæcilia.

Sa, jeg følger!

Der er min Haand derpaa.

Wiedenhof (kysser den).

Saa er jeg rolig!

De seer, hvor høit jeg elsker Dem. Og De
Skal ogsaa komme til at elске mig,
Naar denne Børneleg er atter glemt.

(Cosi fan tutte, Pag. 142.)

Hulde! Tiden vil snart Dig helbrede;

Du vil ynde, hvad nu Du forsmaer.

Snart til Ømhed forvandles din Brede,

Naar dit Hjerte mit Hjerte forstaer.

Kun din Kuld meer opflammer min Lue.

Hvo modstaer vel din yndige Magt?

Selv min Stolthed forstaer du at kue,

Mig Din Skionhed i Lænker har lagt.

Cæcilia (bekymret).

Og Lademann?

Wiedenhof (med et foragteligt Smil).

Vær rolig for hans Liv!

Han selv er under min Fortrydelse.

Naar De er min, saa har jeg intet meer
 Med ham at giøre. Det er høie Tid,
 Jeg gaaer at hente Bergdorf og Rosaura.

(gaaer).

Cæcilia (cene).

(Cosi fan tutte, Pag. 41).

Angst jeg fortvivler brat,
 Mit Hjerte bløder.
 Mørk er min Fremtids Nat!
 Jeg ham forstøder.
 Nu mig kun møder
 Kummer og Nød.
 O kom min Død!
 Nu dybt i Graven ned
 Sank Haab og Glæde.
 Hjertet af Trost ei veed,
 Jeg kan kun græde.
 Fiernt skal min Klagelyd
 Dig kalde, sneltforsvundne Fryd!
 Men jeg vil flye min Ven, og redde dig,
 Du blide, vennehulde Fredens Søn!
 Du skal ei møde opbragt, øvet Grumhed.
 Ei krob du seig i Skul, det veed jeg vist;
 Du vilde blegne for Cæcilia.
 Nu, Elske, skal den stakkels Pige blegne
 For dig, imens du drømmer hende troles,

Og bander i Forbittrelse det Hierte,
Som kærligt slæger for dig, indtil det brister.
(I det hun vil gaae, morder hun Rosaura,
Wiedenhof og Bergdorf).

Rosaura.

Kom nu, Cæcilia! vi har søgt dig længe,
Der er ei noget Dieblik at spilde.
Vi maae affsted.

(Kalder paa en lille Dreng).

Du Smaa! kom hid! Er du
Ei Værtens Søn?

Drengen.

Jo!

Rosaura.

Denne lille Pakke
Du bringer om en Time, — hører du?
Først om en Time, de to andre Herrer,
Som kom med os. Herr Lademann og Litzberg.

Drengen.

Godt, naadige Frøken.

Bergdorf (seer paa sit Uhr).

Nu er Klokken elleve.

Du bringer altsaa Pakken Klokken tolv.
Se der har du en Louisd'or! Forret
Dit Ærind vel!

Drengen.

Godt, altsaa om en Time

Fra nu af.

Rosaura

(til Cæcilia som dyæler).

Kom, min Engel!

Wiedenhof.

Maa jeg byde.

Min Arm? (Til en Tiener, som kommer med Reisekapper).

Har du Pistolerne tilrede?

Cæcilia (farer sammen).

Pistolerne?

Wiedenhof (smilende).

Ja vist, Pistolerne.

De giemmes maae i Vognen, mener jeg,

Saa at de ingen Skade gør (sagte til hende).

Vær rolig,

Frygt ikke meer, min skionne Brud! Men Tiden

Er kostbar.

Cæcilia.

Tiden? (sukker) Den faaer Ende snart,

Min Følelse tilhører Evigheden.

(De gaae).

Drengen (alene).

Altsaa, om en Time skal jeg bringe de fremmede Herrer Pakken. Men hvor faaer jeg at vide,

naar den Time er forbi? Tiden faaer Ende snart, sagde Frøkenen. Da jeg talte med Herren, var den Elleve; men hvad er den nu? Jeg har inset Uhr, og forstaaer mig ikke engang rigtig paa Viseren, om jeg havde eet.

Habakuk (kommer listende frem; sagte).

Var det ikke nu en Lykke, at jeg sneeg mig i Hælene efter dem? Jeg mærkede nok, der var Ugler i Mosen. Nu gielder det, at faae Pakken fra Drengen, ligesom Neglen fra Portnersten. Det stikker sig egentlig ikke for mig, som Svend, at give mig i Kast med saadan en Hvalp. Men Hensigten adler Middelet, sige jo de Lærde.

Drengen.

Hør du, kan du ikke sige mig, hvad Kloken er?

Habakuk

Du? Hvem dutter du raa Unge? Veedst du ikke, at jeg er Snedkersvend?

Drengen.

Om Forladelse min Herre, vil han ikke være saa god, og sige mig hvormange Klokkene er?

Habakuk (sagte).

Var det ikke nu en Lykke, at Herr Lademann forærede mig det Solvuh? (Seer paa Uhret). Den er et Kvarter til Tolv!

Drengen.

Ikke meer? Saa har jeg endnu tre Øvarsteer at bie.

Habakuk.

Hvad er det for et Jav, med alle de Drenges, dernede ved Gadekæret?

Drengen.

Samles de alerede?

Habakuk.

Ja vist.

Drengen.

Jeg meente det var først i Estermiddag.

Habakuk.

Nei det er giort om til i Formiddag. Men hvad er det?

Drengen.

Om Forladelse min Herre, hvad er Klokk'en?

Habakuk (Seer paa Uhret).

Halv tolv; men mit Uhr gaaer lidt for langsomt. Mig synes de sagde, der skulde skydes til Fuglen.

Drengen.

Ja det forstaer sig. Der er sat en Fuzl op af Blaaleer, paa en Stang. Vageren giver sig idag, og har sat Gevinster ud. En Hvedetvebak for Ringen, et Par Krydertvebakter for

Hovedet. En Æggekringle, for hver af Vingerne, et Rundebrød for Halen, og en Gulekage med Sokat og Rosiner for hele Skroget.

Gabæk.

En Gulekage midt om Sommeren? Hvor er det muligt? Det er jo reent imod Naturens Løb.

Drengen.

Med Forlov, min Herre, hvad er Klokken?

Gabæk (seer paa Uhret).

Den er tre Qvarter til tolv, min Dreng.

Drengen.

Den Klokke gaaer da forbandet langsomt. Jeg staaer som paa Glæder. Jeg har faaet Lov af min Moder at være med. Men jeg har lovet, først om en Time at besørge dette Brev, til de fremmede Herrer.

Gabæk.

Flye du mig kun Pakken! Det er mine Herrer. Jeg skal nok besørge den.

Drengen.

Der seer jeg Herr Litzberg og Herr Lademann henne. Jeg vil selv bringe dem Pakken; thi det har jeg lovet, og det har jeg faaet en Guldstiling for.

Habakuk.

Sa saa synd dig!

Drengen.

Hvad er Klokk'en?

Habakuk.

Nu er den snart et Qvarter til Eet.

Drengen.

Den er jo reent gal til at løbe idag. Farvel!

Jeg maa ogsaa løbe.

(gaaer).

Habakuk (alene).

Var det nu ikke en Lykke, at den Dreng ikke
forstod sig paa Klokk'en? Og overalt — hvad er
Tiden, og hvem bryder sig synderligt om den?
Jeg kiedte en Student, der logerede hos min
Mester, og der lagde sig efter den kantede Philoso-
phie, han havde saare ringe Tanker om Tiden, og
sagde det var kun en Sandseform. Men hvorom
alting er, saa gaaer den aldrig bedre, end naar man
er forelsket og har en Kæreste; og derfor vil jeg
ogsaa jo før jo heller see at støffe mig een, naar
jeg kommer hjem. Hvis bare Marilisbeth ikke
vilde vedblive at være saa grusom imod mig.

(Melodie af Haydns Ritter Roland).

Marilisbeth kun spotter og leer,

Maar jeg beder om Elskov igien;

Men jeg tænker, hun vrager ei meer,

Maar hun hører, jeg er bleven Svend.

Ja jeg er Svend! Jeg alt er Svend. —
 Hun mig elsker varmt vist igien;
 Hun mig kalder hiertelste Ven.

Marilisbeth tit gav mig et Vink,
 Og hun gik næsten reent af sit Skind,
 Naar med Poge jeg spillede Klink,
 So i Hullet og Skorsteen og Pind.
 Med andet Sind, heelt andet Sind
 Hun belønner, kælen og heed
 Habakuk med Gienkærighed.

Man fortæller, at Maanen saa gunl
 Smelter Hierter i Skoven saa grøn;
 Jeg mig skuler hvor Stammen er huul,
 Staaer og sukker og græder i Løn.
 Thi hun er skøn. Ja sielden skøn.
 Tab kun reent ei Modet, min Son!
 Maanen hører Bedrøvedes Son.

Litzberg kommer forbittret med den aabne Pakke,
 fulgt af Lademann.

Litzberg.

Bort Dreng! Hvad staaer du der og vros-
 ler? Pak dig!

Habakuk (sagte).

Saa Fanden i Vold, er jeg nu blevet Dreng
igien? Jeg troede, jeg havde giort mit Mester:
stykke dennegang.

(gaaer).

Lizberg.

Dette Brev er kun i ubunden Stiil, men
det fortiner dog at læses to Gange.

Lademann (fortvivlet).

Har jeg hørt det? Bedrager De mig ikke,
Lizberg? Staer det der virkelig?

Lizberg.

Læs selv, hvis du troer, jeg lyver.

Lademann.

O hele Verden lyver! Har hun understreget
dette Brev, saa er Sandhed Logn, og der er in-
tet Virkeligt meer under Solen.

Lizberg.

To Brillantringe af temmelig stor Værdie
ligge i Papiret, ved Haarlokkerne.

Lademann.

Giv mig hendes Lok, og kast saa Ringen i
Aaen. Ringen er et Troststabstegn, det er en slet
Gave fra hende. Med Lokken bandt hun mit
Hjerte, og det kan endnu ikke rive sig los.

Litzberg (med stolt Hatning).

Da kan mit! Gud see Lov, endnu har ingen Dalila bundet mig, hverken med sine, eller med mine egne Haar. Man har taget os ved Næsen, men vi have fortient det. Hvorfor vidste vi ikke bedre, at skille Indbildning fra Virkelighed? Havde de spillet os denne Streg, for at holde os for Mar; ved Gud, jeg skulde ikke hvile, før jeg havde truffet dem og hævnet mig. Men de gjorde det kun af Nød, kun af Kicerlighed til de Andre; fordi de mistivlede om, ellers at faae os i Ledtog med, hvilket vel heller ikke var skeet. Rigtignok have de forsørt os til et Kloster, og derfor er det billigt, at vi bøde for vore Synder. Forresten skal det ikke øngste mig i min sidste Stund, at have reddet et Par stakkels Piger fra Treldom, og givet dem tilbage til Naturen. Orglet klinger nu etter smukt, Alteret staer ødesbygt, Klokk'en gaaer rigtigt, og vi have ikke taget en Hvid derfor. Det kan være Priorinden en Erstatning, for de mistede Nonner. Og disse Ringe kunne vi tage til Giengield, fordi de Skionne have skilt os ved vor Arbeidslon. Det er altsaa ingen Gave. Vi kunne beholde Ringene, uden at takke derfor.

Lademann.

Og saa rolig og snart kan De fatte Dem,
efter denne Ulykke?

Lizberg.

(Melodie af Monsignys Felix,)

At fortvivle og mat forsage,
 Maar en Pige vil os bedrage,
 Siig, røber det vel sund Forstand,
 Og sommer det sig for en Mand ?
 Fortvivle bleg og mat forsage,
 Maar en Glut vil os bedrage ?
 Nei heller midt paa Torvet staae,
 Med Grixen og med Biælder paa.
 Fortvivle bleg og mat forsage ?
 Nei dertil man mig aldrig faaer,
 Mandigt end dette Hjerte staaer.
 Lizberg ei fælder svage Taare,
 Ei en Glut skal mit Sind bedaare.
 Der er fleer vel, hvor hun kom fra,
 Verden staaer rolig nok endda.
 Glem ei dig selv ! er min Devise.
 Ei i Storm Du dit Skib forlise,
 Brug din Forstand,
 Husk du er Mand !

(gaaer).

Lademann (Calene).

Jeg ei begriber hende ! Hendes Navn
 Er atter skrevet under ; men saa slet,

(8)

Som om med sine Træk det vilde sige:
 Det var af Evang! Ja, det var denne Kummer,
 Som hun af Frygt ei turde mig betroe.
 Hun elsker ikke Wiedenhof. O nei!
 Jeg saae Foragt mod ham i hendes Øie.
 Men denne Svaghed gaaer for vidt. Hun er
 Et Nør, som vifter hid og vid for Vinden.
 Hvad er det bedste Hjerte, uden Kraft?
 Den som er hende nær, behersker hende.
 Saaledes lod hun sig et Øieblik
 Beherske selv af mig. Det svage Indtryk
 Er slettet ud, som Windens flygtige Fure
 Af Vandets Flade. O det aned mig!
 Nu staær jeg atter ene med min Beemod,
 Min tause Længsel. Ja! Nu stirrer Øjet
 Igjen, af Taarer blændt, i Aftenrsden.
 Nu famler atter den forladte Haand
 I Strengene, fordi en deiligt Kvinde
 Den trykker ikke fierligt meer. Saa kom,
 Erato, hulde Musa, du er tro!
 Lær mig at finde Trost i dine Toner.

(Così fan tutte, Pag. 165).

Forførerd, bedragen, beskjæmmet jeg staær,
 Og end kan mit Hjerte dog Flammen ei slukke.
 For Dig maa det sukke,
 Saalænge det staær!

F i e r d e A f t.

En Possitation fra det forrige Sted. I Baggrunden
en Hytte.

Cæcilia (med en lille Gyldt, i sydlig tydse
borgerlig Nationaldragt).

Det er forgieves! At det er for silde!
Jeg henter ham ei ind. Og denne Dragt,
Som sjeblikkelig betrygger mig,
Maa jeg tilbageflye den stakkels Pige,
Som laante mig den. At, min elskete Ven!
Jeg træffer dig ei meer i denne Verden.
O kunde jeg kun fierne fra dit Hjerte
Den føle Tanke om min Trolesshed,
Saa vilde gierne jeg, mit hele Liv,
Begræde dig og vente paa min Død.
Du sværmer i en anden Egn, og hader
Den flygtende Cæcilia. Men dog
Jeg takker Gud, som gav mig Mod, at flye.

(8*)

Jeg vristed mig af den Forhadtes Arm;
 Og, som en Fugl, da Buret aabent stod,
 Jeg smutted bort, og flagred giennem Skoven.
 Rosaura — du vil øengstes lidt — fortient,
 Fordi du altfor herskeshyg og kold
 Bestemte mig til Offer for dit Lune.
 Hvor er jeg nu? Jeg veed det selv ei ret.
 Jeg løb den Wei tilbage, som jeg kørte.
 Men der er langt til, hvor vi skiltes ad.
 Han iles opbragt ad den anden Kant.
 En Nedning er der kun for mig tilbage:
 Jeg iles til min gode, gamle Fader,
 Mig lægger i hans Arme, for hans Fodder,
 Og, skindt han ei besvarte mine Breve,
 Vil han tilgive sin Cæcilia.
 Men Vilhelm — du kan ei tilgive mig!
 Saa lev da vel, min dyrebare Ven,
 Og lad den lange Tid forsoner dig.

(Mozarts Vergiss mein nicht).

Forglem mig ei, naar i en Andens Arme
 Det Held du fandt, som jeg dig aldrig gav!
 Forglem mig ei, naar slukt er denne Varme,
 Og bleg jeg hvier mig imod min dunkle Grav.
 Skindt du mig aldrig seer og hører ei min Stemme,
 Du din Cæcilia kan dog ei reent forglemme.
 Naar Maanen mild og kold fra Sky tilsmiler dig,
 Da tænk paa mig!

Forglem mig ei, naar fro du Livet nyder,
 Naar henrykt du omfavner skønne Brud!
 Kun bitter Graad da fra mit Øie flyder;
 Dit Billed, i min Sjæl, ei Tiden sletter ud.
 Naar du i Skoven gaaer og hører Nattergalen,
 Da mindes dig den Dag, vi sammen gik i Dalen.
 Husk, da jeg til min Barm saa kærlig trykte dig!
 Forglem ei mig!

Forglem mig ei, naar Føraarsolen straaler
 Hen paa den Høi, hvor først den Blege fandt sin No.
 En Jomfrukrands de fromme smage Violer
 I frødig Busk til Pryd der ved mit Hoved snoe.
 Da skal min Aaland saa fri sig salig om dig svinge,
 Da skal den Mindets Magt dig i dit Hjerte bringe.
 Der er min Aaland, hvor godt dig sender Vaarens Mai
 Forglem mig ei.

I denne Hytte, hos den gamle Kone
 Jeg fandt et Tilflugtssted. Der gaaer jeg ind,
 Og reiser strax, med Posten, til min Fader.
 (Gaaer ind i Hytten).

Oberst Freiberg (kommer med sin Tiener).

Obersten.

Gaa ind til Værtens, som er Postmester.
 Spørg, om der intet Brev er kommet, til Oberst

Freiberg, fra Klosteret St. Agathe. Det kunde
forfeile mig paa Reisen. Jeg vil hvile lidt her, i
den svale Skygge. Lad mig vide, naar Hestene ere
forspoendte.

Tieneren.

Men vil Herr Obersten ikke nyde nogenting?

Obersten.

Nei! Jeg er ikke hungrig. Spiis Du og
drik hvad Du vil. Du træffer mig her.

(Tieneren gaaer).

Obersten.

Mit elste Barn! Min Øiesteen Cecilia!
Saa vil du skille Verden og din Fader
Med et huldsaligt Hjerte, som er skabt til
At skænke Glæder? Du vil være Nonne,
Uagtet jeg saa tit i mine Breve
Har varet dig? Men jeg maa see dig selv.
Der er jo Tid endnu. I næste Uge
Skal først hun tage Sløret. End i Aften
Jeg er i St. Agathe. Jeg maa tale
Alvorligt med mit Barn. Min Faderrøst
Skal trænge giennem sorte Sprinkelværk,
I hendes Sial; og intet Klostergitter
Skal skille meer Cecilia fra sin Fader.

Litzberg og Lademann (Komme med Tværskælk paa Ryggen, Kasketter paa Hovederne og Vandringstave i Hænderne, uden at mærke Obersten, som sætter sig assides i Forgrunden, paa en Bænk under et Træ.

(Cosi fan tutte, Pag. 6.)

Lademann.

Nu drage vi attre, selvstændige, frie,
Ad eensomme Sti:
Bedragerisk Elskov, den er nu forbi!

Litzberg.

Lad Daaren kun sukke sig Kinden saa bleg,
For Glæden, som veeg.
Da Maanen mig daled, mig Solen opsteeg.

Obersten (assides).

Min elskede Datter!
Af skal jeg dig redde?
Paa Afgrundens Bredde
Du skælvende staaer.
Af, vogter din Fader dig Ungdommens Vaar?

Litzberg, Lademann.

Som Trækfugle frie
Vi nu videre drage.
Vi see ei tilbage,
Os vinke de Ni!

Obersten.

Min elskede Datter!

Litzberg, Lademann.

Nu fremmede Steder
Med Lyst jeg betræder,
Hvor rolige Glæder
Mig Sindet adspredes;
Og over min Kunst.

Obersten.

Min elskede Datter,
Åk reddes du atter?

Litzberg, Lademann.

Ei trolse Skønne,
Men Åren skal lønne.
Mig Laurbær skal pryde,
Men Elskov er Dunst!

Obersten.

Ei Eden er svoret,
Endnu ei i Floret
Hun mørk hyller ind
Den blomstrende Kind.

Litzberg, Lademann.

Mig Laurbær skal pryde,
Men Elskov er Dunst.

Lizberg

(til Lademann, bestandig uden at bemærke Obersten).

See det var Net, Lademann! Du gør
gode Fremskridt. Tro Du mig, inden otte Dage
er den Kjærlighed glemt. Lad os nu gaae ind i
Børshuset, lægge vore Randseler, og bestille os et
godt Aftensmaaltid; thi det overlader jeg ikke til
Habakuk at besørge.

Lademann.

Her er saa smukt grønt! Lad mig gaae her
ude saa længe, Hr. Lizberg!

Lizberg.

Hvis Du vil lyde Venstksbraad, saa gør
det ikke! Grønt, siger man jo, er Haabets Farve;
og Du skal set ikke haabe meer, saa grømmer Du
Dig ikke, naar Haabet slaaer feil, og det Grønne
bliver gult. Der er noget i, om disse Alfer og
Ellepiger, som lede Drømmerne ind i Venusbier-
get. Disse Buske og Kilder høre alle til den
sentimentale Familie; de synde gamle Viser, som
vække bedrøvelige Minder. Gaa Du ind med mig
i Riskenet, og hør Stegevenderen knage, Kuds-
skene bande og Pigerne røste med Tallerknerne.
Det er den bedste China, mod Kjærligheds Kold-
feber.

Lademann.

Det bedste Middel mod fortvivlet Mismod
er Eansomheden. Man sidder saa stille, og stirrer
hen i den tause, kislige Natur, og vænner sig
til den Tanke: Snart skal Du ligge endnu rolig-
ere, stillere, i den snevre Kiste, hvor ingen Blom-
sterduft vækker Erindringer, ingen Væk Nemoden,
ingen Maane Haabet om flygtende Lyksalighed.

Lizberg.

Riære Lademann! Du troer at være halv cu-
reert, og taler endnu i Delirium. For Guds
Skyld, følg mig ind i Værtens Laboratorium! Jeg
vil forsøge den Braunse Methode med Dig: jeg
vil styrke Din Asthenie med en god Snaps gam-
mel Rum og et Par Stykker Beafsteaks.

(De gaae).

Obersten (der har siddet i Tanker, og kun syn-
tig givet Agt paa de Bortgangne, staar op og
iler sin Licher imode).

Tieneren.

Her er kommen et Brev til Herren, fra Prior-
inden i St. Agathe.

(Giver ham det og gaaer).

Obersten

(aabner det og læser det hurtig).

Troer jeg mit eget Syn? Er disse Linier
Ei Trolddomsrumer, der skal rove mig

Forstandens Brug? — Min Datter flygtet bort
 Af Klosteret med en Kætterstæ Wagabond?
 O Gud, du prøver haardt en Oldings Mod.
 Vanører! — Skuffet i mit bedste Haab!
 "Uskyldighed var Falskhed! — Pigeblusærd
 Forstillelse, hvor under Frækhed lured?"
 Hvad var i Slagene ved Austerlitz
 Og Waterloo Kanonens Rædseltorden,
 Mod denne stille Tidende, som hvijker
 Mig dumst Fortvivlessen i Øret. Hvad
 Var Ruslands Kulde, hvor de tappre Hierter
 Om slukte Ildsted frøs til Gis, imod
 Den Dødens Kulde, som nu isner mig?
 Hun var min Hiesteen! Og hendes Dyd
 Saa sikker mig, som Hæmlens lyse Hvælvning,
 Hvem ingen Sky kan plette. Gierne taalte
 Seg Lykkens Luner, blev en fattig Mand,
 Fra Niig og Mægtig. Dette Sværd — en Gave
 Fra Ham, som Tiden ei tor nævne meer,
 Men Tidens Bautasteen ei vil forglemme,
 Var jeg med Stolthed, ved min gamle Side.
 Mit Manddomsværge blev min Alders Støtte.
 Men nu er Oedipus mod mig en Cræsus;
 Thi — blind for Livets Rædsler — havde han,
 Sin tro Antigone, som ledte ham;

Jeg haablos staer med aabne Øine, ene,
Og stirrer i min Afgrunds tomme Dyb.

(med kold Fortvivlelse).

(Cosi fan tutte, Pag. 39).

En Ørk med Tidslør
Er nu den hele Verden mig,
Hvor Slangen hvisler.
Glæden er et gustent Liig.
Løgnagtig Kilden risler,
Og Lovet raser Svig!

(Han læser i Brevet igien).

Men seer jeg rigtig? — Lisberg, Lademann!
Og hørte jeg ei disse Navne nævne,
Nu nylig, af de twende Fremmede?
Og kommer ei den Ene der tilbage?

(Han gaaer Lademann hestig imode, og spørger
med tordnende Rost).

Min Herre! Hvad er Deres Navn?

Lademann (rolig).

Mit Navn

Er Lademann.

Obersten.

Ha lykkelige Skæbne!

End træffer jeg betids Forbryderen.

Lademann.

Min Herre! Hvem er De?

Obersten.

En ærlig Mand !

For god til Kamp mod Dig ! Men lad saa være ;
 I denne Verden har jeg lært at taale
 Forsmædelsser. Jeg seer der hænger dog
 En Glavind ved Dit Belte ! Drag den ud !
 Forsvar Dig , Never , lad mig tugte Dig !

Lademann.

Hvormed har jeg fornærmet Dem , min Herre ?

Obersten.

Det spørger Du , min Datters frække Never ?

Lademann

(farer forsødet tilbage).

Gud ! De er hendes Fader ?

Obersten.

Ja , desværre !

Hør var mig dette Navn min største Stolthed ,
 Men Du har lært mig at forbande det .

Lademann (med følelse).

Ulykkelige Olding !

Obersten.

Frække Niding !

Du vover selv at ynde mig ?

Lademann (rolig bestemt).

Belan !

Der er ei andet for , mit Ord var spildt ;

De kan ei høre, jeg kan ei forsvare;
Her staær jeg rede, frygter ei min Død.

Obersten

(holder inde efter nogle Udfald).

Hvad skal det sige? Hvi parerer Du
Ei mine Hug? Hvi fægter Du i Lusten?
Jeg dræbe vil, men ikke myrde Dig.

Lademann (rolig).

Jeg værger mig saa godt som jeg formaaer.
Jeg kan ei fægte, jeg har aldri lært det.

Obersten

(træder forundret tilbage).

Dog vover Du at træde mod en Oberst,
Som seirede ved Austerlitz og Jena?

Lademann

(med et Blik til himlen).

Min Død er uundgaaelig, men skøn:
Jeg falder for min elskte Piges Fader.

Obersten (afsides).

Det Menneske seer ikke ud som Nidning.
Har han et ørligt Ansigt, og hans Adfærd
Bevæger mig. Min Datter elsker ham.

(sot, i en roligere Tone).

Hvem er De?

Lademann (beskedent).

Jeg er Musiker.

Obersten.

Musiken

Jeg agter som en ædel Kunst. Men De —
Hvor vidt har De vel bragt det?

Lademann

(vemodig smilende).

Ikke vidt!

Musiken har sit Hjem i Himmelens hist;
Paa Jorden kommer man den aldrig nær.

Obersten (sagte).

Han taler godt! (hos) Hvor er min Datter nu?

Lademann.

Jeg veed det ikke.

Obersten

(atter opbragt).

Hvad? Du veed det ei?

Paa Øieblippet siig, — hvis ei — ved Gud —
Jeg sender Dig til Helled.

Lademann

(stiller sig rolig en garde).

Bel! Her staaer jeg.

Det var ei mig, som standsed denne Kamp.

Obersten.

Vil Du mig daare, med et jammerligt
Spilsægterie? Du veed ei hvor hun er?

Lademann.

Nei, ædle Herre!

Obersten.

Nu saa dse, Føræder!

(I det Gablerne klirre, kommer Cæcilia ud af Hytten).

Cæcilia.

Hvad seer jeg? Gud — min Fader og min Elster
I blodig Strid.

Obersten

(Raaber til Lademann).

Hvor er Cæcilia?

Tilstaae det, eller dse!

Lademann.

Jeg veed det ei.

Hug til! Hvi tøver De?

Cæcilia.

Cudsøder et Skrig; de fare begge tilbage, og hun
kaster sig paa Knæ imellem dem).

Hør er Cæcilia!

Lademann (glad forbauset).

Cæcilia her?

Cæcilia (staaer op).

Ga, elste Lademann,

Tilbageslygtet for at finde Dem.

Min dyrebare Fader — elste Ven!

Den gode Gud har sammenbragt os her;
 Lad Vreden ei, med voldsom Tigerklo,
 Adsplitte Lykkens kostelige Spind.

Obersten (mørk).

Du her?

Cæcilia (kæk).

Ta, Fader! Flygtet bort af Klosteret,
 Hvor Sorgen langsomt skulde dræbe mig.

Obersten.

Fik Du ei mine Breve?

Cæcilia.

Intet, Fader!

Og mine, som jeg skrev Dig?

Obersten.

Jeg fik intet.

Cæcilia.

Saa tak Du Gud, for disse Venner, som
 Stod bi, i Nødens Tid.

Obersten.

Hvem er den Yngling?

Cæcilia.

Er sielden Tonekunstner, heilig agtet
 I Fædrelandet, med et sandt Genie,
 Og med et Hjerte, ædelt som hans Kunst.

Obersten (venlig).

Kan De forsørge hende? Jeg er fattig,
Jeg har kun dette Sværd, — min gamle Ere!
Lademann.

Den skal ei side ved vort Ægteskab.

Obersten (grublende).

Jeg vilde selv forløse Dig af Klosteret —
Har det fortørnet Gud? Og sendte han
Mig denne Angst til Straf?

(Tercet af Felix).

Lademann.

Bebreib Dem dog ei, kærlige Fader,
At ømt De Deres Hjerte lød.

Obersten.

Hvo vilde vel sin Elsktes Død?

Selv ei et Dyr sin Æt jo hader.

Lademann.

Det Lovte, som Naturen skader,
Den gode Gud vist aldrig bød.

Cæcilia og Lademann.

Vi skal pleie Dig!

Vi skal elsker Dig!

Sød uskyldig Fred

Som en Engel svære

Om vort Arnested.

I vor Lykkes Eden,

I vor glade Braa,
 Som en Huusgud staae
 Skion Taknemligheden.
 Er vor Evne svag,
 Til vor sidste Dag
 Hvad Dit Barn } dig skylder,
 Din Son }
 Hendes } Barm opfylder
 Varmt hans }
 Kun med Kærlighed,
 Med Taknemlighed.

Lademann.

Seg virke skal for Dig, som Son,
 Dit Bisald er mit Hiertes Løn.

Obersten.

Ta — jeg udkaarer Dig til Son !

Cæcilia.

Ak hører Du, min Ven ?
 Dig Fader kalder Son.
 O elskte Ven, vor Lod er skion !

Obersten.

Min Datter! Ak min kære Son !
 Haabet lover Freden,
 Til mit Fremtids Eden.
 Glæden opfylder min Barm,
 Mit Liv mig vorder et Eden.

Cæcilia og Lademann.

Sed uskyldig Fryd
Skænker Kærligheden!

Lizberg kommer med Rosaura og Bergdorf.

Rosaura

(Hilser venligt, men uden Forlegenhed).
Her er vi atter! Vi har altting hørt.
En venlig Genius har styret Alt;
Og meer Forklaring var kun overflødig.

(til Cæcilia).

Din gode Fader har tilgivet Dig,
Din Elsker maa beundre Dig, Cæcilia!
Thi Kærlighed til ham betvang Din Frygt,
Forvandled Duen til en dristig Ørn,
Der flii forvoven over Bierg og Dal,
Indtil den fandt sin Mage.
Frygt ei for Wiedenhof! Med krænket Stolthed
Han har opgivet Den, som svigted ham.
Du seer ham aldrig meer, han reiste hjem.
Os drev Omhyggelighed for dit Vel
Tilbage; strax vi traf den gode Lizberg,
Kom hid med ham, og hørte bag en Bust
Den lykkelige, dobbeste Forsoning.
Tilgiv, Cæcilia, at Din Veninde
Mær havde Dig forraadt, af misforstaet
Godmodighed. Jeg selv ei kiendte ret
Den Følesse, som i min Rudolfs Mærhed

Hver Time vøxer stærkere. Nu er jeg
Af samme Tro som Du!

(Cosi fan tutte Pag. 69).

Fast som Klippen, i Storm og Torden,

Dyrebarest af Alt paa Jorden,

Er den Trostak, Elskov fæler,

Intet kisler

Dens Lue sør.

Maar to Hierter først sig kiende,

Maar de ret alvorligt brænde,

Maa selv Modgang Hæklen tænde.

Dem adskiller ingen Død.

Spøger ei med Kærligheden!

Den gør Jorden til et Eden,

Den er Livets bedste Løn,

Den, kun den gør Glæden skøn.

Cæcilia

(Omfavner hende kærligt, og fremstiller hende og
Bergdorf for Obersten).

Du kiender, Fader,

Min tro Veninde — hendes ædle Brudgom —

Obersten

(trykker hans Haand).

Bon Bergdorf har jeg længe kiendt og agtet,
Som tapper Krigsmænd.

Bergdorf.

Og jeg haaber, De
 Skal agte mig fremdeles, ædle Oberst,
 Skjøndt jeg begaaet har et Klosteran.
 I Grunden tog jeg her kun paa Credit
 Min skønne Brud; thi — efter mine Forhold,
 Vil Paven neppe nægte hende mig,
 Naar skeet er skeet, og kan ei gisres om.

Obersten (munter).

Saa signe Gud Jer alle mine Venner!
 Nu vil jeg ikke styre Bei til Elsas;
 Jeg gaaer at give Contraordre.

Cæcilia (kærlig).

Fader!

Obersten.

Jeg kommer strax igien! Hils paa dit Selskab!
 (gaaer).

(Cosi fan tutte, Pag. 22).

Bergdorf

(til Lademann).

Ei Din Pige
 Kunde svige,
 Kiæk hun vendte tro tilbage.

Lademann (til Cæcilia).

O tilgiv min bange Klage,
 O tilgiv min Utaalmod!

Lizberg

(godmodig lunefuld).

Jeg har intet at tilgive!
 Som det nu er, skal det blive.

Cæcilia og Lademann.

Intet meer os kan adskille,
Troe til Død vi elſke ville.
Ingen bitter Taare flyde,
Intet Klagesuk ſkal lyde,
Kne ned vort muntre Mod.

Lademann og Bergdorf.

Hulde Piger!

Sorgen viger
Lykken god.

Rosaura

(venlig til Litzberg).

Kan De mig min Lyst tilgive?

Cæcilia

(til Lademann).

Kan min Svaghed Du tilgive?

Rosaura.

Ædle Mand, min Ven De blive!

Litzberg.

Hvad tilgive?

Som det nu er, ſkal det blive.

Alle.

Amor Hiertet tit bedrager,
Sender Siælen tunge Plager.
Ak, men uden Amors Plager,
Hvad var hele Jordens Lyst?

Obersten

(kommer, fulgt af ſin og de andres
Tjenere, ſaint Habakuk).

Nu mine Venner, da Hellerophon
I Kampen ſkulde rustes mod Chimæren,

Da saante Guderne ham Pegasus;
 Vi kan ei heller reent undvære Heste,
 Mod Priorinden. Vel, de staae parat
 At bringe os til Hjemmet; hvis G alle
 Vil følge med.

Bergdorf.

Ja — men til mine Godser!
 Tillad mig, ædle Oberst, jeg er Vært.
 Først vore Bryllupper maae staae hos mig;
 Og ved Familieforbindelser
 Kan jeg tilveiebringe bedst Forsoning,
 Ifald Chimären, med sit Løvehoved,
 Sin Gieddekrop og med sin Dragehale,
 Vedove skulde vore dragne Sværd!

(Cosi fan tutte Pag. 212).

Chor.

Salig, hvo, i Glædens Eden,
 Hylder Vensteb, Kærligheden,
 I Naturen og i Freden.
 Sorgens Piil ei rammer her.
 Korte Modgang snart vi glemme.
 Munter lyder Trøstens Stemme:
 Hvor kun Kærlighed har hjemme,
 Øvæger Solens Rosenskær!

Væringerne i Miklagard.

Tragödie.

Personerne.

Romanos Argyros, Keiser i Grækland.
Zoe, Keiserinde.
Maria, hendes Frænde.
Georgios Maniakes, Overøsteriarch for den græskehær.
Simeon, Protovæsticere, eller Marskal.
Harald Haarderaade, Drot fra Norge, Væringernes Høvding.
Ulf Ospakson
Haldor Snorrosøn
Tioldof
Erik
Edmund
Rolvæg og
Flere }
Elisif, Fyrstinde af Garderike.
Ragnvald, hendes Folgesvend.
En gammel Eremit fra Syrien.
Dione, Zoes Fortrolige.
Doris, Marias Kammerpige.
En Søster.
Leander
Hiero
Menalkas }
Kleophas
Diogenes }
Et Drømmebilled.
Chor af unge Piger og af Væringere.
Handlingen foregaaer i Konstantinopel, omrent
Aar 1037.

Første Handling.

Hal i Keiserborgen. Laokoons Gruppe i Baggrunden; langs med Væggene flere Billedstøtter, heriblandt Apollons i Forgrunden.

Zoe. Georgios.

Zoe.

Velkommen Ven Georgios, min Frænde!
Jeg seer dig efter heldigt Seierstog
Tilbagevende, med den tappre Harald,
Paa stolte Snekker, til Konstantinopel.
Alt Famas Tunger Eders Noes forkyndte,
For I kom hid. Har Middelhavets Naver,
Har Saracenen ei i Afrika
Og paa Sicilien smagt Eders Sværd?
Dug dæmrer Skyen dunkel paa din Pande;
Du ligner ei den Helt, som Seier vandt.
Hvad har forstørret dig? Tael oprigtig Ven!
Er du fortredelig, fordi en Modvind
Dig gjorde vanskelig Indseilingen
Til Bosporos? Der krydser Strommen stridig;
Men Overflodighedens gyldne Horn
Gav ingen Risol, fra Afrika til Thule,
Meer sikker og meer yndig Ankerplads.

Georgios.

Min Keiserinde! ingen Modvind har
Forstmidt mig.

Zoe.

Dog, forelskete Helt! tilstaa
Oprigtig, gierne havde du i Morges,
Den første Mai, da Pigerne, — din Skælm,
Du vidste det, Maria førte dem; —
Da de forsamléd sig i Morgenrøden,
Beg Solens Opgang, efter gammel Skit,
At plukke Primler smaae i Morgendug; —
Tilstaa: du vilde overrasse hende,
Med gyldne Snekkers pludselige Bram;
Hun skulde række dig, som Seiervinder,
Den første, friske, dugbesprængte Krands.
Men Euros, Notos var misundelige,
De stækkelde Vingerne paa dine Seil;
Og først i Mørkningen, i Eensomheden,
Fandt Ankeret sin Grund.

Georgios.

Nei, min Fyrstinde!
Endskjondt jeg længtes efter dig, Maria, —
Det var ei denne Sinken, som forstemte,
Det var ei Primlers Krands, jeg vilde vinde;
Men reent ud talt: den Fiende hader jeg,
Som vil frarive mig min Laurbærkrands.

Zoe.

Hvo vover det? Og er I ikke To,
 Som eie den og kan forsvere den?
 Georgios Maniakes, Grecers Helt,
 Og Harald Haarderaade Nordens Kæmpe.
 Mon selv Misundelsen med giftig Braad
 Ter nærme sig et saadant Heltepar?

Georgios.

Og dog —

Zoe. (Copbragt).

Siiig frem! Hvo er den Niding her,
 Som vover strax, ved første Blomsterhest
 Af vunden Noes at kaste Tvedragtsfrø
 I mine Urtebed? Ved alle Helgen,
 Lang — lang Tid nok vi maatte taale Skam.
 Wel at som Christne vi ei hylde meer
 De gamle Guder — de foragted os!
 Og naar paa Hyppodrom jeg stundum kørte
 Den store Kobber-Herkules forbi,
 Det tyktes mig, som om han med Foragt
 Saae ned fra Stetten paa min Purpurkaabe.
 Hvo er den Niding? Blænder Eders Noes
 Hans Øine? Wel, saa kan han miste dem,
 Og Livet med, isald han tirrer mig.

Georgios.

Indvortes Glæring er den værste Fiende,

Som virker vist til Død — Forraadnelse.

Sa — var vi To! Men vi staae Een mod Een.
Og det er Harald Haarderaade selv,
Hyrstinde, denne stolte Eventyrer,
Som vover at beklippe mig min Krands.

Zoe (forundret).

Hvad? Harald! Harald? Hør m forklager du?
Det græsse Kæmpelegems høire Haand
Er dig imod?

Georgios.

Fordi han kalder mig
Den Venstre.

Zoe (leer).

Væringerne, veed du vel,
Er vittige og muntre. Deres Spøg
Man aldrig tage maa for Alvor.

Georgios.

Alvor

De tage selv for Spøg.

Zoe.

Fordi et Indfald

Og en Bedrift er dem fast lige let.
Misundelsen, min Ven, her kommer altsaa
Formodenlig fra dig. Siiig Haralds Grøde!
Hvormed har han fornærmet dig? Hvad har
Han sagt dig?

Georgios.

Intet! det er just det Værste.

Han spotter mig, fordi jeg kun er siden
 Af Væxt, men var vel Alexander stor,
 Som Verden overvandt? Fjirkaarenheden
 Udholder mindre tit, end smidig Lethed.
 Han taler aldrig med mig, den Forvovne;
 Gior hvad han vil, og naar jeg noget vil,
 Som ikke huer ham, leer han mig ud,
 Og drager fort med sine Væringer.
 Og jeg er nødt til, flux at følge efter,
 Hvis Hæren ei skal skilles ad.

Zoe.

Udfaldet

Har viist, han ledte Hæren aldrig vild.

Georgios.

Kom han et nyt Sted hen, saa ilte han
 At slaae sin Leir, hvor der var sundt og tørt;
 Og Grækerne da maatte nsies med
 At boe i Mosen.

Zoe (munter).

Den som kommer først
 Til Vækken, faaer først vandet. Hvorfor kom
 I ikke først?

Georgios.

Ga hvo kan lebe vel

Omkap med disse norske, danske Ulve?
 Det er forunderligt! I deres Land
 Der vorer intet, uden Gis og Niim
 Paa Grenene: og dog de løbe kan
 I Middagsheden her i tunge Brynier,
 Som intet var i Veien.

Zoe.

De er stærke
 Og hærdede, som Romerne dengang
 De seired under Romulus

Georgios.

Ved List

Har han jo næsten dog udrettet alt.

Zoe.

Hvad siger ei Virgil? "List, Tapperhed,
 Hvo spørger derom, naar det gielder Fienden?"
 Dog slaer man ikke stærke Saracener
 Med blotte List; og firsindstyve Stæder
 Har Harald løstet, hører jeg.

Georgios.

Et Taarn

Med Muur omkring, og nogle usle Hytter
 Man kalder strax en Stad.

Zoe.

Og har I ei
 I Afrika forstyrret Fiendens Magt,

Og giort stor Fremgang paa Sicilien ?

Georgios.

Jo ; men den Ære deelte Græker med ham.

Zoe.

Og nægter han da det ?

Georgios.

Han nægter intet ,

Han smiler kun . Fordsmte Smil !

Zoe.

Og hvis

Din skumle Pande jeg nu selv fordsmte ,
Mig meer utsaalelig, end Haralds Smil ?

Georgios.

Hvorsedes vandt han mangen Stad ? Efteds
Han grov sig under Jorden , som en Muldvarp ,
Med sine Væringer , og kom just op
I Giæstesalen , hvor de sad og svired ;
Da var det let at klappe dem som Gluer .
En Stad afbrændte han ved Fuglefangst ,
Bande Svamp og Spaan ved unge Fugles Vinger ;
Da nu de smitted ind bag Tagene
I deres Neder , brændte Byen af .
Da blev ham Seiren let . Dog allervørst
Var sidste Eventyr .

Zoe.

Hvorsedes det ?

Georgios.

Det hedder sagtens: Væringen er Christen;
 Men vøgt dig, Keiserinde, tro ham ei!
 Jeg frygter, det er skulde Hedninger,
 Der vel fortiente, man udredded dem,
 Som fordums Tid Paulicianerne.

Zoe (smilende).

Hvad synded Harald da mod Christendommen?

Georgios.

Da ei han kunde overvinde Byen
 Paa ørlig Maade, stilled han sig syg,
 Og endelig da døde han, til stor
 Bedrøvelse for alle Væringere.
 Nu bad man om Tilladelse, at jorde
 Hans Liig i Kirken. Han er mægtig riig,
 Og Præster og Prälatær, stakkels Folk,
 Af Kiærlighed til deres gode Kloster,
 Sg Haab om muligt saa at arve ham,
 Tillod hans Jordesærd. Man bar ham ind
 S Procession, med Hymner og med Lys,
 Ad Stadens Port; hans Kæmper fulgte ham.
 Men neppe stod i Kirken Haralds Skrin,
 For han sprang ud af Histen med sin Glavind
 Og gjorde roddeligt omkring sig brat.
 Hielp alle Helgen! hvilket Slagteri
 S Kirken, for Guds Altar. Var det Ret?

Jeg spørger, min Fyrstinde, var det Net?
Vor man bedrage Gud, for verdslig Noes?

Zoe.

Og Munkene for Guld, som de har ventet
Med Gridshed efter? Det var blodig Synd!
Hvor vover Sinon atter paa, at nærme
Sig Fienden, i et eventyrligt Skul?

Georgios.

Det er en anden Sag; Sinon var Hedning,
Men Harald er en Christen. Der er Forskiel
Paa Hest og paa Liigkiste; dog tilstaaer jeg:
Til begge hører der en Hestelykke.

Zoe.

Min Ven, jeg mærker hvor Kothurnen trykker.
Betving din Vrede, din Misundelse;
Misundelsen kun kommer her fra dig.
Ei Harald styrter du; hold dig ved ham!
Og undergrav ei Klippen, som i Faldet
Tog dig i Dybet med. Est du ei Sol,
Find dig bessedent i at være Maane!
Du sik dit Lys fra ham, og lyser selv,
Naar han er ei tilstæde. Ganske borte
Fra ham, du blev en mørk Planet. Skien paa
Din Lykke! Jeg har lovet dig til Brud
Min Frænke jo, den deilige Maria.
Bind hendes Hjerte, deel saa brøderlig

Med Harald Haarderaade din Triumf;
 Og gør mig ei i denne Keiserborg,
 Hvor jeg har Sorger nok, fleer til! Farvel!

(Georgios gaaer).

Dione (som har holdt sig tilbage og er gaaet ind
 i Sidegaleriet, kommer nu igien, naar Georgios
 er borte).

Zoe.

Du Svage! Er det Takken, Harald nyder,
 Fordi han deelte Eren med dig? Est du
 Alt een af de nedsaete Dragetender,
 Der troer at voxe til en Mand i Harnisk,
 At følde Jason? Nei ved Grækenlands
 Eldgamle Guder, ved det hellige Kors,
 Jason skal faae det gyldne Skind. Medea —
 Medea er der end! Hun elsker ham;
 Og Nordens Helt vil ikke lønne hende
 Med Utaknemslighed, som Oldtids Hedning.

Dione.

Ifaid kun ei det Rygte, høie Zoe,
 Om Garderiksfyrstindens falske Død,
 Modsiges af et andet, mere sandt.
 Man siger, at en ny Flok Væringier
 Er alt i Vente, kommer her idag.

Zoe.

Du gør mit Blod til Sis, med din Formodning.

Dog — det har ingen Nsd. — Og var det saa —
 Et Harald veed, hvо der udbredte Nygtet.
 I tre Aar saae han ei sin Føstemis.
 Han elsked aldrig lidens Elisif;
 Ham tyktes vel om dette halve Barn,
 I Garderike, hvor han fieded sig,
 Blandt Sne og Graner, hos Kong Jarisleif.
 Den Tid han havde intet seet endnu,
 Som kunde vække hans Beundring; derfor
 Behaged ham den lille norske Pige,
 (Thi Nuriks Afkom er jo halve Normænd)
 Med foldesorte Skjort, med Sølverkrands
 Om Flætningen, i røde Silkelidser.
 Nu har i tre Aars Tid han levet i
 Fortrolig Omgang med det Herligste
 Som Jorden eier. Sine Bielkehuse,
 Med tættet Mos, har Marmorhallen sgaet
 Ham til at glemme, med sit Mosaik
 Og sine kostelige Billedstøtter.
 Nu har han Skønhed seet, og lært at fatte
 Hvad Sieldent er. Et Aar alt har hans Brud
 Jo været død for ham. Det falske Nygte
 Jeg for en Sommer siden bragte ham.
 Han græd ei ved det.

Dione.

Harald kan ei græde;

Men hvo har sagt dig, at han ei kan sørge?

Zoe.

En Siel, som Haralds, kan ei længe sørge.

Dione.

Maaſkee han ei kan elſſe.

Zoe.

Han er Mand!

Bed Harald Haarderaad er intet halvt;

Den Mand er halvt kun Mand, som ei kan elſſe.

Dione.

Jeg hører Keiseren.

Zoe.

Saa lad os flye!

Medusahovedet, som Perſeus bar

I Solverskiold, forstened ingen meer,

End det utealelige Asyn mig.

Dione.

Den gamle Herre næsten gaaer i Barndom;

Hvor kan det latterlige, min Fyrſtinde,

Førſtene dig?

Zoe.

Go, naar den grumme Skæbne

Dertil mig binder med en evig Lænke;

Nedværdiger mit Væſen, til at lide

En daglig Evang i den Forhadtes Nærhed.

Men ved det hellige Kors, som Helena

Fra Jorsal bragte til Konstantinopel,
Snart skal jeg sprænge Lænken eller dse.

(Gaaer med Dione).

Romanos Argyros kommer med Simeon og
med en gammel solshaaret Eremit.

Romanos.

Her, fromme Herrens Mand, er Keiserborgen.
Besee den, om du vil, i alle Kroge,
Foragt den, om du kan! Jeg veed det nok,
I Ørkens Eremiter, som har tilbragt
En tyve, tredve Aar, med at nedknæle
For Korset, i en mørk og fugtig Hule,
I øndse Sølv og Guld og Ædelsteen,
Marmor og Elsenbeen, fun saare ringe.
Dig, fromme Fader, gaaer det, Hedenfabet
Fraregnet, som Diogenes; og mig
Romanos, ligerviis som Alexander:
Hvis ikke jeg var Grækenlands Despot,
Jeg vilde være Syriens Eremit.
Jeg haaber at du bliver hos os her
En soie Tid, og Guds Belsignelse
Wil skænkes os derved. Og naar du gaaer,
Saa rækker jeg dig glad en Tærepenge
Paa Beien med.

(sagte til Simeon).

Det byder Politik!

Deslige hellige Gubber maa man smigre.

Eremiten.

Zeg takker dig ! Wel har for lang Tid siden
Horfængelige Sværm jeg Ryggen vendt ;
Dog morer det mig end, for sidstegang,
At giennemvandre slige gyldne Sale ;
At see de døde Afguds billeder
Staae der, forstenet blegt i deres Vanmagt,
Fra den Tid Christi Lære Seier vandt.

Romanos.

Saa see dig om ! Og ikke sandt ? du spiser
I Aften ved mit Taffel ?

Eremiten.

Mig kun nære
Brød, Vand og Urter, i min Eansomhed.

Romanos.

Men, fromme Mand, imorgen følger du
Mig dog i Kirken, til Trisagion ?

Eremiten.

Ga, dersor kom jeg. Christendommens Fest
Bed Hedningernes Fald, var fra min Barndom
Min største Fryd. Min gamle Stemme skal
Indblande sig i Menighedens Rest,
Til Lovsang for den himmelste Sophia.

(gaaer.)

Romanos.

Zeg haaber, Simeon, du misforstaer

Mig ei: det er ei dumt Vigotteri,
 Din Keiser hylder ikke Mængdens Fordom;
 Men man maa smigre Pøbelen. De Gubber
 Tilbedes fast som halve Guder. Husker
 Du end hin Støttehelgen, Daniel?
 Saakaldt, fordi hans Solig virkelig
 En Støtte var, hvorfra i mange Aar
 Han ei kom ned, men laa paa Knæe og bad;
 Og hvor han nær engang var død af Kuld,
 Hvis hans Disciple ikke havde tøet
 Ham op, med varme Svampe. Lod han sig
 Ei dristig bære til Konstantinopel,
 Da han af Stivhed ikke kunde gaae;
 Ussatte Basiliskos i et Oprør,
 Og gav ham hen til stændig Hungersdød?

Simeon.

Bel sandt! men det er nu saa længe siden.

Romanos.

Vi er ei bleven klogere, min Ven,
 I denne Mellemtid. Hvo sørger vel
 I evig Hurlumhei af Vaabengny
 For Kunster og for Videnskaber? Jeg
 Gør hvad jeg kan.

Simeon.

Og det vil sige meget.

Romanos.

Der kommer Væringen med Keiserinden.

Nu er jeg ikke oplagt til at tale
 Med ham, og mindst naar hun er der tilstæde.
 Han maa udbede sig en Audients,
 Og ikke træsse mig tilfældigvis.

(gaaer med Simeon).

Harald kommer med Zœ.

Harald.

Den gamle Keiser har særdeles travlt.
 Det gør mig ondt, at han har ikke Tid
 At hilse mig; min Tid er ogsaa knap,
 Og jeg har ikke længe Tid at vente.

Zœ.

Nu Harald! længe nok, mig synes, har
 Du tumlet om paa dristigt Eventyr;
 Tid nu at hvile lidt paa dine Laurbær.

Harald.

Det er just det, jeg meget længes efter,
 Min Keiserinde.

Zœ.

Ei! det glæder mig.

Harald.

En vigtig Tidende idag mig bragtes,
 Hjemkalder mig jo før jo heller.

Zœ (afsides).

Himmel

Og alle Helgen! Har han hørt maakee,
 At Elisif i Rusland lever end?

Harald.

Jeg ønsker at faae Hjemlor. Vleg som Bast
 Din Fiende flygted for os, hvor vi kom;
 Godsaalen bar ham hastigt, og de Slagne
 Paa Stranden laae, som store Dynger Tang.
 Et stormfuldt Hav omtumler deres Been
 Og hoveder paa hviden Sand. Men nu,
 Nu længes Hiertet efter Fædrelandet!
 Mig tykkes, hist de fierne Bierge smile.
 Jeg spørger de smaae Fugle, hver en Morgen,
 Som flyve did: Vil I vel hilse Dovre
 Fra Harald Haarderaade? — Grækeren
 Har mangen Sygdom, som den sunde Nordbo
 Ei kiender til; der er kun een, som han
 Ei pines af, og som anfalder os,
 Og det er Hjemvee, hoie Keiserinde!

Zoe.

Du kunde længes midt i Skønheds Eden!
 Hvorefster? Vinter dig en Winterørk
 Fra Paradis?

Harald.

Kun der er Paradis,
 Hvor Mennesket de første Dage ned
 Uskyldighedens Stand; og det vil sige,
 Hvor han ned Livet som et lille Barn.
 Ergierrighedens Engel driver os

Med Sværdet ud; da selv vi gribte Sværdet.
 Til stærken Ungdom vie vi Bedrift;
 Men kommer Manhed, med sin brune Høst,
 Da vil vi nyde Frugten, hvor vi plukked
 De første Blomster, og da vinter mægtigt
 Det gamle Fædreland.

Zoe.

Før vinkte Æren.

Beherskes Harald nu af Sværmedromme?

Harald.

Nei, Keiserinde! Æren er endnu
 Min Fylgie som før, men den forenes
 Med mine Hiertessønner.

Zoe (urolig).

Tydeligt

Maa Harald tale, hvis jeg skal forstaae ham.
 (sagte).

Hvad vil han sige med sit Hiertes Ønske?
 Han spønder mig paa Pinebænk.

Harald.

Fyrstinde!

Jeg er en Son af Sigurd Syr; min Broder
 Paa Mødrene, den hellige Olaf faldt
 Paa Stiklestad, da jeg var femten Aar.
 Jeg stred alt med ham. Lykkelig undgik
 Jeg Throndelagens Bonders Raseri;

Blev over Kislen bragt til Garderike,
Til Konning Jarisleif —

Zoe (afsides).

Nu kommer det!

Belav dig paa det Vørste, arme Hierte!

Harald.

Blev Landeværnets Høvding hos ham, veilede
Til siden Elisif, som nu er død;
Christ være hende naadig i sin Himmel!

Zoe (med et lettende Suf).

Det ønsker jeg af Hiertet med!

Harald.

Det Suf

Kom ørligt, høie Zoe, men beklemt.

Mistivsler du om hendes Salighed?

Zoe.

Nei, nei! Nicēphoros Phokas Datter Anna,
Som ægted Waldemar, indførte der
Den christne Tro; fra den Tid nyder ogsaa
Ruslands Barbar den evige Salighed.

Harald.

Hvis nogen nyder den, da er det hende;

Hun var alt her en god uskyldig Engel.

Zoe.

Et Barn endnu jo næsten! Men hvad meer,

Om dine e g n e Kaar?

Harald.

Dit herte med

Til mine Kaar, Tyrstinde, at jeg misted
Min stakkels Fæsteme.

Zoe.

Men siden hun

Er død, hvad drager dig til Norden nu?

Harald (smilende).

En anden Brud!

Zoe.

Hvordan?

Harald.

Som aldrig dser,

Som overlever alle sine Mænd;

Som trykker dem i kærlig Favn, og dog

Er lige sund og ung og fager for

De Følgende; den gyldne Kongekrone.

Zoe.

En Kongekrone! Veier ei i Vægten

En Keiserkrone op mod den?

Harald.

Cuden at lægge Merke til hendes Ord).

Et Budskab

Er bragt idag, af megen Vigtighed.

Europas og vor Nutids største Mand

Og største Helt er død.

Zoe.

Hvem mener du ?

Jeg kiender kun een stor Mand, og han lever.

Harald.

Hvem ?

Zoe.

Du !

Harald.

Jeg ? Imod ham var jeg at regne
Som siden Taarnfalk mod en Kongeorn.

Zoe.

Sig da den store, ubekendte Mand !

Harald.

Knud, Danmarks, Engellands og Norges Konge.

Zoe.

Jeg har hørt tale om ham ; han har gjort
En Reise, hvis jeg feiler ei, til Rom.
Var han saa stor ?

Harald.

Han var et Menneske !

Ei uden Synd. — Misundelsen forgjæves
Hans Rygte vilde plette, mens han leved;
Den skal ei gnave paa den Dødes Been.
Troer du, der hører ingen Storhed til,
At vorde Danmarks, Bretlands, Norges Konge ?
Knud var ei tapper blot, men viis og from;
Det lærte man, dengang, blandt Smigerne,

Paa Skromt han Havet tvang til Lydighed.
 Med Vitherlagets Ret han bygte Landet.
 Hans Thinglit var en Samling AEdelstene
 Af Kæmper, som i Nolfs og Odins Tid.
 Alt blomstred under ham! Ei Angelsaren,
 Ei Gudbrandidalens Sonner folte sig
 Ydmyget ved at lyde ham. Og gierne,
 Imens han leved, overlod jeg ham,
 Som den Natur bestemte til at herske,
 Et Rige, hvortil dog min Fedsel gav
 Mig større Ret. Men see, nu er han død!
 Den store, stærke Sol er sunket ned,
 Hvis Straaler dæmped før de mindre Lys;
 Nu blinker Stierner atter frem i Mørket,
 Hver griber kæk til Sit, og jeg til Mit.
 Min Brodersøn, den unge Magnus venter
 At fange Riget, efter Hardeknud —
 Ham vil jeg ikke vige. Vi vil nappes
 Om dette Bytte; lad saa Lykken raade!

Zoe (i Tanker).

Naar agtede du da at reise bort?

Harald.

Strax, høie Keiserinde! Mine Landsmænd
 Indtræffe her i Aften. De kan ventes
 Hvert Sieblik. Saa lad imorgen tidlig
 Mig drage bort! Derved undgaaes endeel

Besværighed, for denne gode Keiser,
 For hans Senat, og for hans Ven Georgios.
 Man synger strax jo her Trisagion
 I prægtige Sophiakirke, for
 En vunden Seir. Jeg troer nok, at din Husbond,
 Og hvad der hører til hans nære Kreds,
 Har intet mod at Seieren blev vundet;
 Men at en Fremmed vandt den, ærgrer dem.
 Misundelsen alt gører hemmelig
 I Mørke; jeg maa see, hvor jeg skal staaes.
 Saa lad mig reise da, og glem mig ikke!

Zoe (rørt).

Jeg glemme dig? Nei aldrig Harald! Men
 Ved Gud, jeg vil ei heller miste dig.
 Oprigtigheden lærte jeg af dig,
 Hør mig! Jeg blues ikke ved at tilstaae,
 Hvad mangen Viv vel skulder i sit Hjerte;
 Men Den, som Harald Haarderaad skal agte,
 Maa være noget værd, og eie Mod.
 Jeg elsker dig! Jeg vil besidde dig.
 Du reise bort med dine sterke Ræmper,
 Og lade mig i denne Sværm af Halvmænd
 Tilbage, i en overslædig Brimmel
 Af Pragt, som skulder føleligste Savn?
 Nei aldrig! Heller dse! Jeg rækker dig
 Min Haand. Jeg hæver dig paa Konstantins

Ældgamle Throne. Glem de norske Fielde!
 Den Verdensdronning, mægtige Byzants,
 Der selv beherber twende Verdenshave
 Og twende Verdensdele, skal du raade,
 I det du raader over Zoes Hierte.

Harald (beskyttet).

Men — Gud og Mænd — din Husbond lever jo !
 Du er ei Enke.

Zoe (smertelig).

Enke! Den ei Enke,
 Hvis Ungdomskaar blev strax formælet med
 En Mattefrost, der næsten dræbte mig
 Hver Knup paa Haabets Blomst? Weed du det ei?
 Vil du, jeg blotte skal min Faders Skam?
 Den grumme Keisergubbe gik i Barndom,
 Og paa sin Sotteseng twang han Romanos,
 Med Trudsel om sit Øiesyns Forlis,
 At øgte mig. Romanos lod sig skille
 Næd ved Eudocia sin første Hustru,
 Og rakte twungen mig sin kolde Haand.
 Alt er vi hinanden saa ulige,
 Som Dag og Nat, som Venus og Saturn.
 Jeg Ætling af den macedoniske Stamme,
 Han blot Patricier. Jeg frisk som Rosen,
 Han skælvende, som Høstens visne Glad;
 Sindssvag, forsængelig, raadvild og feig.
 Nei, ved det hellige Kors paa Hyppodrom,

End er ei Skuespillet reent til Ende.
 Min stærke Sol endnu staaer i sit Solhverf,
 Og der er endnu langt til Hostens Fevndsgn.
 Mit Liv, jeg nyde vil din Sommerglæde!
 Ei blot med Edelsteen vil jeg bedækkes,
 Som Offerdyr med Blomster, før det slagtes.
 Og hvad er bedste Glæde for en Avinde,
 Og for et Menneske? Kun Kærlighed!
 Og er det Nyt vel, at en ung Fyrstinde
 Sig skilte ved en vranten Huustyran?
 Semiramis! Kleopatra! Og du,
 Theophano — Forgiængerinde! styrk mig,
 Og giv mig Kraft til dette rafte Værk.

Harald.

Du myrde vil din Husbond?

Zoe.

Hvorfor myrde?

Lad Klosteret begrave! Har han Syn?
 Hvor er det Syn, som jeg børser ham?
 Han gaaer igien, et luftigt Spsgelse.
 Ved Graven vækler han og kan ei styrte,
 Kun andre kan han hindre i at nyde.
 Hvad var min Synd, hvis jeg forkorted ham
 Ei nogen Dag engang, men høiest regnet
 En Aftenstund, der er ham selv for lang?

Harald. (fatter sig.)

Det kommer mig uventet — men din Kærlighed

Og din Hengivenhed for mig, du Skionne,
Jeg skatter efter sin Fortieneste.

Zoe.

Du bliver altsaa her?

Harald.

Ga ja! Jeg bliver.

Zoe.

Torraader ikke din Veninde, Harald?

Harald.

Nei, nei! Wel veed jeg, hvad jeg skylder Tillid.

Zoe.

Jeg har talt meget! Mulig altsor meget —

Størkt blusse mine Kinder. Jeg er Qvinde!

Og skindt det Helteblod, som rinder kælt

I mine Aarer, gav et Øieblik.

Mig Mandens Mod, mig overraster nu

Undseeligheden dog og gør mig svag.

(om og forlegen.)

Du skal ei svare mig! — Ei strax — ei nu!

Nei, ræske Harald! Du skal ikke svare.

Maa ske i morgen, eller overmorgen —

Naar selv du vil — naa vel du hør betænkt dig.

Kun reise maa du ei, — og vær taknemlig!

(gaaer.)

Harald.

(seer med Toragt efter hende.)

Forbryderste! — Det bliver Enden altsaa

Paa Legen. Derfor har vi stridt som Löver,
 For at en Qvinde efter eget Tykke —
 Det er den Agtelse, som vises os,
 Os Wæringer, den græske Keisers Livvagt,
 Os norske, danske Mænd, om hvem tilforn
 Sydboen havde slige høje Tanker,
 Hvad Trostlab angaaer, at det Ord en Wæring
 Og Trostlab, havde næsten eens Betydning.
 Maria, skjonne Pige! havde du
 Besiret ei mit Hjerte, — aldrig var
 Jeg vendt tilbage meer til Miklagard,
 Til Sodom og Gomorra. — Men nu vil
 Jeg frølse dig fra den forhadte Brudgom,
 Til hvem den kronbedækte Synderinde
 Vil tvinge dig. Hnys kun Georgios!
 Det er det sidste Puds jeg spiller dig.
 Hnys, Zoë! vend din Hævn fra Keiseren
 Til mig! — Saa reddes han; og vugget af
 Min gyldne Drage, paa det sorte Hav,
 Med vundet Guld, med elskelige Brud,
 Seg iler giennem Garderik og Sverrig,
 Til Norges mosbegroete Kongesteen,
 Og leer ad dine Rænker og din Hævn.
 Han gaaer; ved Udgangen af Hallen møder han Ma-
 ria og nogle græske Piger med Lyrer, de bringe
 Primelstrandse; Harald folger tilbage med dem)

Chor.

Evig Naturen skænker sine Gaver;
 Tis ødelægger ei de græsse Haver;
 Vaaren med Sangfugl, Zefir og Aurora,
 Kommer med Flora.

Laurbærret grønnes deiligt end tilvisse;
 Af, men det pryder meer ei Heltens Isse.
 Fiernt nu fra Thule, fra det kolde Belte
 Drage kun Helte.

Gorden er venlig alle Skabtes Moder;
 Skønhed er Søster, Tapperhed er Broder;
 Et da forsmaa, du Helt fra fierne Kyster,
 Tak af din Søster!

Fienden, som fræk sig Grændsen havde nærmet,
 Veeg for din Glavind! Du har os beskyttet.
 Modtag da Krandsen! Haabet den har bundet,
 Du har den vundet!

(De række ham Krandsen).

Harald (rørt).

I smelte mig! Hvor kan man smelte Harald?
 Jeg studser selv fast over disse Taarer,
 Som Eders hulde Sang afslakte mig.
 Man siger: Kun den Svage falder Taarer;

Bed hellig Olaf, det er ikke sandt,
Den Stærke, mærker jeg, kan ogsaa græde.

Maria.

Du stærker Svaghed din Medlidenhed.

Harald.

Maria, tael ei saa! Heel vel du kiender
Din Almagt; under et beskedent Øer
Du trodser med den.

Maria.

Tilgiv dette Skridt,

Hvortil Beundring og Taknemlighed
Drev vore Hierter. Lidt, med mine Søstre,
Har jeg kun levet i den mørke Nutid.
I Palmeskyggen, Edertræets Ly,
Skilt fra en daarlig Brimmel, skued vi
Endnu det ynderige Grækenland.

Før os Athenen ikke var forsvundet.

Dets Helte leved os, dets Digttere;
Og daglig fulgte vi Achil, Patroklos,
Paa lette Stridsvogn, ind i Slagets Tummel.
Da lærte vi at skatte Hæstemod!

Og Døgnets Pragt vi at foragte lærte,
Maar med Mausikaa vi skylded Liin,
Og spilled Bolt paa kiale Morgengrsning.
Forundret fandt vi i det Virkelige
Slet intet af det Store, Herlige,

Hvorefter vore unge Hierter længtes.
 Fordærvelsen, det sumiske Nidingsværk
 Behængte sig med rige Purpurlapper;
 Ei meer hæsimodigt dog, end Tiggeren,
 Der vilde prøve Kræfter med Odysseus.
 Da, Harald! drog du frem med dine Helte;
 Og efter stod Achilleus for vor Sicel;
 Kun mere from. Du bæter stolten Knæ
 For Christi Kors; og aldrig kunde du
 Uædelmodig haane faldne Fiende,
 Og næbe Hektors Liig ved dine Hiul.

Harald.

Maria! hulde Pige, hør min Bon,
 Lad dine Legesøstre gaae tilside!

(Hun giver dem et Vink, de gaae).

Harald.

Jeg pleier ei at undres over Modet,
 Dog veed jeg selv i dette Hieblik
 Ei hvor jeg faaer det fra. Du skænker mig
 Din Undest, og det glæder mig af Hiertet,
 Maria! thi mit Hierte elster dig.
 Til mange Omsvob er her ikke Tid,
 Og jeg forstaaer mig ei paa kunstig Tale.
 Jeg er en Bonde fra det norske Field,
 En halv Barbar mod dig; jeg veed det Pige!
 Men ærlig, diærv og trofast. Kan du noies,

Maria med en Mand, ei meer, ei mindre, —
Der er min Haand! O tag den! Den blev fri,
Da Døden tog min siden Elisif.
Kan du forsage denne stolte Pragt,
Og drage, med en Skare Værringer,
Til fremmed Himmelsgn og fremmed Sprog?

Maria (kærlig.)

Ga, Harald! Jeg vil svare dig, min Helt,
Med lignende Oprigtighed — jeg kan!

Harald.

Og vil du gierne?

Maria.

Ga, jeg vil det gierne.

Harald.

Saa er jeg lykkelig. Din Primelkrands,
Tag selv den, som en yndig Brudekrands.

(Han sætter den paa hendes hoved.)

Men reise maae vi fra den føle Zee.

Maria.

Og fra den nedrige Georgios.

Jeg drager med dig, hvor du vil.

Harald.

Og hvis

Jeg ast imorgen vil? Imorgen Nat?

Maria.

Jeg eier intet, er en fattig Slægting
Af Keiserinden, har indpakket snart.
Alt hvad jeg havde, var et kærligt Hjerte;
Det er ei længer mit, det hører dig til,
Du tog det dog jo med dig, naar du reiste.

Harald.

Saa est du nu min Brud. Giv mig et Kys!
(I det hun vil kyssé ham, træder den gamle Ere:
mit ind igien og raaber:)
Kys hende ei, hvis du har hende kær!
Brænd ei et Saar i hendes unge Hjerte,
Som du kan ikke læge.

Harald.

Hvo est du?

Maria.

Den fromme Eremit fra Syriens Ørk!
Ak, hellige Fader!

Eremiten.

Gaa herfra, Maria!

Maria.

Farevel, min Harald! Jeg maa lyde her;
Men aldrig skal jeg glemme dig! Saalænge
Mit Hjerte banker, skal det elße dig;
Og hvor du drager hen, jeg følger efter!

(Gaaer.)

Eremiten.

Nei, ved den hellige Ansarius,
Det gør du ikke. Dæmp din Lidenskab,
Hvis ei, forgaa, og vaand dig i din Synd!

Harald.

Du røver mig min Brud?

Eremiten.

Nei tvertimod,

Jeg værner fredeligt om hendes Ret.

Harald.

Jeg kan ei tyde dit Drakelsprog,
Maaskee dit Vanvid. Thi jeg kiender vel
Jor gamle Sværmere. I Eansomheden
I tage fast ved Grubleri Forstanden,
Og komme saa forrykt fra Eders Ørk,
For at beherske Konger, Keisere,
Med dunkle Magtsprog.

Eremiten (venlig).

Ven, jeg vil dig vel.

Siiig, hvilken Dyd du agter høist i Verden,
Næst from Tilbedelse for Christi Kors;
Siiig mig det Valsprogs, Væringerne høre
I Korsets Fane:

Harald.

Trostkab.

(12 *)

Eremiten.

Vel, min Ven,
Jeg redder dig dit helligste Klenodie.

(gaaer.)

Harald. (forbitret.)

Du redde mig? Du lære Trostab mig?
Troer du, den kiekke Fisker taber bleg
Sin fundne Perle strax igjen af Skræl,
Fordi en Havmand truer? Unge Perle!
Jeg satter dig i Kronens gamle Guld,
Og du skal straale, som dens bedste Smykke!

(gaaer.)

A n d e n H a n d l i n g.

(Hallen som før.)

Romanos Argyros. Simeon.

Romanos.

I Overmorgen holder jeg et Møde.
 Lad Himmeltegnene, det lørde Selskab,
 Forsamle sig! Lad Videnskabens Sol —
 Jeg mener Præsident med Protocol —
 Tilstædevære! Lad af Dyrekredsns
 Tolv Fakulteter ei det mindste mangl.
 Alt maa gaae ordenligt. Philosophien
 Har Krebsens Tegn, Jurisprudentsen Threns,
 Theologien Skorpionens, Digtkunst
 Vandmandens — og saa videre! Jeg agter
 At læse selv en Undersøgelse:
 "Om Brug i Krigen af den græske Ild."
 Jeg haaber, det vil giøre Opsigt.

Simeon.

Sikkert!

Hvor er den Keiser, der i sig forener
Saamegen Iver, for det Vigtigste
Og for det Ringeste, som vor Romanos?

Romanos.

I Videnskaben, Ven, er intet Ringe,
Maaer man, som jeg, har drukket af Kastale,
Af Hyppokrene. See, Justinian
Versommes for sin Corpus juris, for
Pandecter, og for Institutioner,
Som han ei selv, men som Tribonian,
Og andre lærde Mænd, har skrevet for ham.
Jeg skriver selv; og dog maaskee berommer
Mit Efterstægten mindre. Lad saa være!
En Philosoph bør virke alting kun
Af Kiærlighed til Tingen. — Lad Homer
Paa Slangehuden rulles ud imorgen!
Man siger, Væringerne komme snart,
De pleie da, blandt andre Herligheder,
At see Bibliotheket. Læse kan de
Wel ikke; men det imponerer dem.
Jeg holder meget af at imponere,
Især Barbarer, uden Aandskultur.

Simeon.

Ta, naar de see de sex og tredve tusind
Femhundred Bind —

Romanos.

Og naar de see Homer

Paa Slangehuden, — hundredtyve fod lang —

Simeon.

Saa faae de Trefrygt. De undersøge

Bel Huden ei saa nsie, estersee

Ei Sammenlimingen. I deres Viser

Lindormen spiller tit en vigtig Rolle;

Vi kan indbilde dem, Homer er skreven

Paa Hammen af en Lindorm.

Romanos.**Simeon,**

Jeg lider ikke denne Spøgetone,

Og heller ei den Twivl. Det er en Skat,

Saa stor som sielden. Det er virkelig

En Slangehud. Der gives slige Slanger;

Og paa mit Tog til Syrien —

Simeon.

(sagte, spodst i Keiserens alvorlige Tone).

Hvorfra

Jeg kom med usorrettet Sag —

Romanos.**Jeg hørte**

Om slige Kæmpesslanger. Men for ei

At blande her det Ene med det Andet:

Nu er da Harald kommen! Han har seiret!

Simeon.

Saa hedder det; men spørg Georgios!
 Det Tog, som skulde vorde Grækers Ære,
 Blev meer til Grækers Skade, Grækers Spot.
 Den halve Deel af vore Folk er dræbt,
 Af Væringerne manglē der kun faa.

Romanos.

De har en bedre Hælbred, taale bedre
 Forandring af Klimat, Strabads og Heden.
 Det er en hæslig Feil af mine Landsmænd,
 De er saa lækermundede, saa kælne.
 Hvi gik Ørest det i Sicilien
 Saa slet, dengang min Formand Konstantin
 Didsendte ham? Og hvorfor gik det siden
 Andronikos ei bedre? Var det Feighed?
 Nei, ved det hellige Kors! Men de forspiste
 Sig i Meloner, Druer, Apelsiner,
 Og veraf døde de som Fluer. Have
 Vi selv ei Frugter nok? Men det var hedd,
 De vilde vederqvæges og forfriskes.
 Nu kisles deres Been forfriskede
 I sorten Muld.

Simeon.

Hvad har vel Harald virket?
 Sicilien er ikke vundet end,
 Om end han brændte nogle Byer af
 Og dræbte nogle Hedninger.

Romanos.

Nei, nei,

Der vil desværre mere til; og vi,
Vi Grækere har ikke Lykken med os.
Det føle Varsel er ei heller glemt,
Den Lyd, som kom fra Bierget, fra Kusinos:
"Ulykke!" kreg det heit, som af en Qvinde;
Men kom man did, da hukede kun Vandet
Af Biergets Indvold. Saadan blev det ved,
I flere Maaneder.

Georgios.

Et Qvindesagn!

Romanos.

Nei, jeg forsikrer dig, jeg hørte det
Af Luther Mænd, da jeg paa mine Tog
I Syrien —

Simeon (sagte).

Hvorfra jeg kom tilbage,
Med uforrettet Sag —

Romanos.

Men — for at blande

Det Ene ei for meget med det Andet —
Hvad gør jeg Harald til? Han maa dog lønnes.
Lad see: Sebastokrator, Cæsar! — Nei,
Det er for meget: Nei! Jeg tænkte paa —
Hvad synes dig om Panhypersebastos?
Om Prosebastos?

Simeon.

Alt for godt for ham.

Romanos

Mei, Keiseren maa lønne keiserligt.

Og skjondt den Røes er overdreven, naar

Mit Folk mig falder en Forening af

Augustus, Mark Anton og Antonin,

Maa jeg dog vise Hsimod efter Evne.

Mei — Panhypersebastos, derved blier det.

Simeon.

Min Keiser! Du tillod din fordums Ven

Før mangt et dristigt Ord.

Romanos.

Zael, Simeon!

Jeg mindes, da jeg var Patricier

Gaavel som du. Jeg veed, du mener mig

Det altid ærligt. Zael, hvad vil du mig?

Simeon.

Kun bede dig: ei altfor ydmygt, Herre,

At møde denne stolte Normands Hovmod.

Romanos.

Vær du kun ikke bange! Bel jeg veed,

Hvad jeg mig skylder selv. Før gik jeg fra ham,

Fordi han her sig nærmest uanmeldt;

Før du, min Protovestiere var

Tilstede, med dit Embeds Sølverstok.

Thi Formen, Formen er en viktig Ting. —
 Godt — Panhypersebastos! Ved min Krone
 En herlig Titel; men han skal dog føle,
 At jeg er Keiser.

Simeon.

Denne gamle Skit,
 At Væringen er fri, for hvad vi kalde
 Tilbedelsen, for Fødefalvet, huer
 Mig ikke meget.

Romanos.

Heller ikke mig!
 De kunde gjerne knæle for en Keiser;
 Dog, det er gammel Rettighed.

Harald (kommer munter).

Hil dig og Sæl, min gamle fromme Herre!
 Her har du Væringar i Miklagard
 Igien. Tilgiv, vi dvælte noget længe;
 Men stærke Normand kan ei altid gaae
 Med Øyen blot paa Skuldrer for sin Keiser,
 I Kirken, Borgen og paa Hyppodrom;
 Ei blot forsvare dig i dine Sale.
 Den ydre Kreds maa ogsaa fredes for.
 Nu har vi luftet om dig. Frække Hedning
 Vil ei saasnart igien forstyrre dig.
 Snart nu aflöser os en anden Flot,

Som hænger Breiden trofast paa sin Herde,
Og staar som ørlig Vagt omkring din Bord
Romanos (vigtig).

Den Drot, som stammer fra Cæsar August
Og fra den store Konstantin, min Son,
Vil altid vise sig erklaerdlig mod
Den Undersaat, som vil ham vel. — Du har
Udmærket dig ved lykkelig Bedrift,
I Afrika og paa Sicilien.
Gud raader Lykken! Da jeg drog med Hæren
I Syrien —

Simeon (sagte).

Med usorrettet Sag —
Romanos.

Var jeg ei lykkelig. Men destobedre,
At Gladet vendte sig. Din Tapperhed
Jeg lønner med en Hæderstitel, som
End aldrig nævntes før ved Bosporos,
De syv lyksalige byzantinske Bierge.
Knæl ned, min Son! Tag min Belsignelse!
Jeg kaarer dig til Panhyperebastos!
En Rang, som endnu ingen Cæsar har.

Harald.

Jeg takker dig for Titlen, Herre Keiser!
Men lad mig heller staae. Belsignelsen
Er lige kraftig.

Romanos.

Vil du ei, min Son,
Medknæle for din Fader, naar den Gamle
Velsigner dig?

Harald.

Min ældste Fader, Herre,
Er Gud i himlen. H am jeg knæler for.
Dig takker jeg af Hiertet for din Godhed,
Og sonlig vil jeg kysse dig din Haand;
Men staaende. Det er en gammel Ret,
Forfædrene fra Nord mig gav i Alv,
Og jeg maa giemme Arven ubeskaaret,
Til mine Estermænd.

Romanos (fortrædelig).

Saa staa, du Stolte!

Men tro dog ei, fordi du nu kan kalde
Dig Panhypersebastos, at du har
Den samme Rettighed, som selv Despoten.
Vel staer den Titel Panhypersebastos
Strax efter en Augusts, en Cœsars Rang;
(Nærmer sig ham med Vigtighed, og siger med Vægt)
Men — Purpurstøvlerne tor du ei bære!
Læg Mærke dertil, Harald Haarderaade!
Du maa beskedent nosies med de grønne.
Og Diademet, eller Tiara sommer
Sig kun Despotens Isse. Nu Farvel!

Jeg iler til Forretninger. Ei Sværdet
 Allene fræver min Opmærksomhed ;
 Mig kalde Videnskaber, Industrie.
 Imorgen sees vi, ved Trisagion.

(gaaer med Simeon).

Harald (ene).

Jeg tilstaaer — han er ynklig ! Men derfor
 Skal man dog ei forraade ham ; om end
 Man blev af Skæbnen tvungen til at leve
 Sin Tid med ham. En ulykselig Tilstand,
 Jeg kan ei nægte det. Men Alderdom
 Og Skrantenhed vil snart befrie Fyrstinden,
 Og hun skal ei forgrive sig paa Gubben.

(smilende)

Din — Panhypersebastos, store Keiser,
 Skal redde dig dit Liv, endskjøndt han ei
 Maa gaae med røde Støvler og med Tiara;
 Endskjøndt han selv ei bliver her tilstæde.
 Din Livvagt skal forsvare dig.

(Ester et Piebliks Taushed).

Mod Bold!

Men hvad forsvarer ham mod lummse Gift ?
 Der er ei andet for, jeg maa forklage
 Den grumme Zoe, naar med min Maria
 Jeg er i Sikkerhed for hendes Rænker.
 Thi hun er listig, som en spraglet Slangen,

Og jeg har ogsaa hende mistænkt for
 Den gamle Eremit. Sandsynligvis
 Et Værksi kun i hendes skjulte Haand.
 Hvor kan Forræderi dog føre Troskab:
 I Munden? — O men ingen hellig Raabe,
 I denne Tid, er Midingsfærd for god,
 Og ingen Bei til Maalset den for slet.

(Gaaer).

(Haralds Palads, med en Buegang, som vender til Gaden.)

Leander. Hiero. Menalkas.
 Kleophas. Diogenes.

Leander.

Menalkas! Ja du har den største Net!
 Imens de Store kiede sig i Ladhed,
 Opfinderske kun til nye Laster
 Og nye Forbrydeller, mens de sig føle
 I Bellyst af en asiatisk Pragt,
 Er det os Smaafolk kun, os Borgere
 Som holde Staten opreist. Thi hvors fra
 Sit Keiseren vel daglig i sin Skat
 De tyvetusind Stykker myntet Guld,
 Om ei fra os?

Hiero.

Han bruger ogsaa meget,
Og eet Sted, veed jeg, maa han faae dem fra.

Leander.

Du taler Hoffsens Sag, fordi du er
Hof-Purpursarver, og befriet fra Skat.

Hiero.

Mit Haandværk gør Konstantinopel Ære;
Thi aldrig før, i Tyrus eller Sidon,
Forstod man at berede Skarlagtsind
Saa heirsdt, og at give Sikkens Væv
Saa frist det lysegronne Farvestikør.

Leander.

Men var der ingen Uld og ingen Væver,
Var vi ei, fremfor andre Nationer,
I tryg Besiddelse af denne Kunst,
Som veed at nære snildt hin lille Orm
Paa Morbærtræet, og at nytte Larven —
Hvad hialp dig saa din helse Muslingbanke?

Diogenes (i Tanker).

Heelt selsomt, at en Orm paa Morbærtræet
Skal være mere værd, end tusind Græker
Bud Laurbærtræet; at en Østers i
Sin brustne Skal, med sit udgydte Blod,
Skal giøre Fædrelandet større Hæder,
End mangen Helt, der hjemkom blædende
Med brustent Skoild.

Hiero.

Tael ei saa frit, min Ven!

Kleophas.

Han hedder ei Diogenes for intet.

Der mangler ham ei andet, end en Tonde
Og gamle Grækers Misomhed, saa var han
Fuldständig Philosoph; thi Løgten har han.
Skisndt at der er intet Lys i, — ligemeget!
Og Mennesker? Ja hellige Maria,
Hvis ei man fandt dem i Perikles Tid,
Selv i Athen, hvor findes de da nu?

Hiero.

Menalkas! hvorfør staaer du saa i Tanker?

Kleophas.

Forsyhr ham ei, vor Architekt. Han maaler
Med Diet Buegangen, er fordybet
I alle disse mange Ordener,
Paa Kapitælerne, som vist til sidst
Ham kommer i Norden.

Menalkas.

Kære Venner!

En herlig Buegang om Haralds Pallads;
En værdig Samlingsplads for Væringer.

Kleophas.

Mig synes dog, at dette Tralværk ei
Er tæt nok gittret, for de norske Bisirne.

Leander.

Menalkas, er det sandt, at du skal bygge
En Pavillon, som den Kalifen eied
I Bagdad, til vort Guld-Triklinion?

Menalkas.

Hvad Keiseren befaler, maa jeg bygge,
Saa godt, jeg kan.

Bleophas.

Ga, bedre gior en Skielm.

Menalkas.

Man blander alting sammen nu tildags;
Den gode Smag fortrænges. Jeg maa handle
Tit mod min Overthydning.

Bleophas.

Det er fornemt,

Og høiest Mode for Konstantinopel.

Leander.

Men stille! Hjst alt komme Væringier.
Saa maae vi gaae; thi de kan ikke side,
Man vandrer her i deres Ruegang.
Naar de vil tale sammen.

Hiero

Hvorfor vise

Vi disse lodne Wildmænd dog saamegen
Ærhdighed? De tale slet om os;
De sige: vi er ikke mere skikket

Til Krig, end Høns; at man en Græker tiender
Paa kolden Haand og sladderagtig Tunge.

Bleophas.

Det kommer af, at de har ingen Smag.
Jeg tiender da de fleste, jeg som Kronens
Hofklædningmager. Jeg gør Dragter til dem.
Atsige mine Svende, hvoraf jeg
Har otte Kamre, sexten Vorde fulde.
De komme her, som Ulve, Bisørne, Næve,
I lodne Skind; først naar de været har
I mine Hænder, faae de Syn at see med.
Jeg gør dem to Slags Dragter: først den røde,
Hvidstribede, med Keiserbilledet;
Og saa den himmelblaau, med hviden Løve
Paa Brystet. Denne sidste vælge de
Nu alle, jeg begriber ei hvorfor.

Diogenes.

Det burde dog saa klog en Skædder vide.
Vi stifte Keiser her i Grækenland
Hvert Øieblik; men Løven svigter ei.
De Danske og de Norske elste Løven,
Og bære gierne den i deres Skjold,
Thi den betyder deres egen Styrke,
Som skal forsvare dem.

Bleophas.

Og denne Harald,
(13 *)

Den Haarderaade, som de kalde ham,
 Troer I, jeg saer engang ham overtalt,
 At kisbe sig en Kaabe, smukt brodeert
 Med Paafuglssær, med ægte store Perler?
 Naar ei han er i Bæringdragt, saa gaaer
 Han i en brun, med hvide Silkesoder.
 Nei disse Mennesker har ei Forstand,
 Men Marv i Knoklerne, det kan ei nægtes.
 I Krigen kan man ei undvære dem.
 De trodse Ødden, og det er et eget
 Slags Elefanter, der gaae fremst i Flokken,
 Og træde altid ned, med plumpe Poter.
 Og Elefanten er et ædelt Dyr,
 Og grumme klog, af sligt et Fæ at være:
 Kan med sin Tryne trække Proppen af
 En Flaske, drikke Vinen —

Diogenes.

Tag dig vare!

En Elefant kan ogsaa hævne sig.
 Du har dog ikke glemt hin Anekdote,
 Om Elefanten og om Skredderen?
 Begt dig! Du est ei langt fra Nendestenen.
 (De gaae).

Ulf (i den blaa Bæringedragt). Kolfsæg, Tiodolf,
 Erik, Edmund (i lodne Koster,
 med Hylte paa Nakken, Drer paa Skuldrene.

Erik.

Hør er da Haralds Huus?

Edmund.

En deilige Borg!

Ulf.

Ja, Venner! Og i denne Guegang
Forsamle Væringer sig tit i Nveld,
Og tale sammen om hvad Vigtigt er.

Kolstæg

Men her er dog ei Gildeshallen?

Ulf.

Nei,

Den staaer tre Gader herfra.

Tiodolf.

Her er fagert

I Miklagard, det kan ei nægtes. Stærkt
Sæg længes efter Hyppodromen, for
At see Stærkodders Billed, støbt i Malm.

Ulf.

Det Sagn er false, min Ven! Thi ogsaa Griklad
Har eiet sleg en Helt i gamle Dage,
Som heed Herakles, eller Herkules;
Hans Billed staaer der; og det kan ei nægtes,
Han ligner Stærkodd.

Kolstæg.

Om et Øieblik

Er Høvdingsslokk'en her; Nysigenheden
Drev os lidt forud.

Ulf.

Nu velkommen da!

En hyvant Broder favner Eder glad.
Snart kommer Harald med Georgios,
At hilse Eder med en Velkomst: Tale.
Hvad hedder du?

Kolstæg.

Jeg hedder Kolstæg, kommer
Fra Island.

Ulf.

Du?

Tiodolf.

Jeg? Tiodolf; er en Normand.

Ulf.

Du?

Erik.

Erik, Svenske.

Edmund.

Og jeg hedder Edmund,
En Angelsaxe.

Ulf.

Godt! Jeg hedder Ulf,
En Danse fra Roskild. Mørker I nu ikke
Et Fertegn, mine nysankomne Venner?
Forstiekheden platu'd er forsvunden;

Gælender, Norsk, Svensk, Dansk og Angelsaxe
 Er alle Brødre, alle samme Kuld
 Af Asa: Odins æt. Den ringe Forstiel,
 Som stille os i Norden ad, ophører,
 Naar med de lysblaue Øine vi betragte
 De nøddebrune Græker og Latiner.

Erik.

Bed Upsals gamle Blodsteen, du har ret.

Edmund

Jeg føler det.

Tiodolf.

Jeg med.

Kolstæg.

Jeg ligerviis.

Ulf.

Er det ei herligt, mine kære Venner?
 Og, troer I mig, det er den største Binding
 Og bedste Nutte, Reisen gav.

Kolstæg.

Det vil

Jeg ikke haabe! Guld er ogsaa værd
 At vinde.

Ulf.

Det vil ikke mangle.

Tiodolf.

Oren

I Kamp er heller ei just at foragte.

Ulf.

Det ene med det andet! Ønde Knud
 I Engelland, saa lever Haarderaade
 I Miklagard.

Edmund.

Han kaldes Haarderaade!
 Det Navn mig huer ikke just.

Ulf.

Fordi du
 Ei ret forstaer vort Sprog, min Angessaxe!
 Han kaldes Haarderaade, for sin Manddom,
 Men ei Ildraade, som betyder Ondt.
 Lær først at kiende ham! Han elskes heit
 Af alle Bæringer.

Tiodolf.

Vi kiende ham
 Alt godt, vi Normænd. Som et Barn han sad
 Paa hellig Olafs Knæ, og napped ham
 Tit uforfærdet i det gule Skæg,
 Naar Kongen, med de store, stive Øine,
 Ham vilde øengste, faae ham til at blinke.
 Som siden Gut han gjorde sig en Glaade
 Af Fyrrespaaner, mens hans Brødre ønsked
 Sig Mark og Kvæg, som rædde Bender. Harald
 Bar med som Ungersvend paa Stiklestad.

Edmund (ryster paa Hovedet).

Min store Knud jeg faaer dog ei igien.

Bel muligt, Harald er saa giæv som han;

Men eier han sliig Fromhed?

Erik.

Var Kong Knud

Da virkelig saa from?

Edmund.

Jeg glemmer aldrig

Den sidste Gang, jeg foer med ham i Snekken
Til Ely, paa Marie Renselsdag.

Skjent Kirken laa, høit paa den steile Klippe,
Og som vi fled paa Vandet, hørte vi
En Morgensang af Munkene deroppe.
Da Kongen selver quad en Vise for os.

Ulf.

Af, kan du ikke den?

Edmund.

Jo, Ord til Andet.

"Lifligt slunge de Munke ved Ely,
Da Knud i Snekken foer;
Roer os nu Knægte, til Landet i Hast,
At styrkes ved Herrrens Ord."

Ulf.

Kong Knud var Skiald, og saa er Haarderaade.

Erik.

Hvo kommer hisset?

Ulf.

Haldor Snorrosen.

Tiodolf.

Ei, Haldor? Du, min Ulf, og Haldor, veed vi,
Er Kongens første Kæmper.

Ulf.

Luren samler

Sil Kampen os forenede; men Freden,
Med Harper og med Giger, skiller os;
Thi meer forskellige kan ingen findes,
End vi To, naar vi ikke slaaes.

Erik.

Er Haldor

Da ikke bold i Fred?

Ulf.

Heel bold og blid;

Men kold, som Fieldet, for hver Følelse.
Der bider intet paa ham; og hans Aand
Opløfter sig saa lidt til henrykt Glæde,
Som den i Nøden boier sig til Sorg.
Han kunde næsten, som sit tause Sværd,
Undvære Talens Brug. Men skal der handles,
Da er han Manden.

Erik.

See, der kommer han!

Haldor Snorrosson (kommer og siger ligegyldig men venlig).

Velskommen her i Griklund, gode Venner!

Hør Ulf! Nu skal der siunges, og du veed,

Jeg striger som en Ravn; jeg snakker lidet,

Men synger slettere. Desuden gider

Jeg ikke hørt de alenlange Taler,

Sær naar de holdes af Georgios.

Nu gaaer jeg hjem og hielper Kokken med

At lave Maden til i Aften. Han

Førstaaer sig ei paa danske, norske Retter.

Jeg tilberede vil vort gode Flest,

Og see om Øl og Misid er stærkt nok brygget.

(gaaer).

Tioldolf.

Der kommer Skaren samlet, mine Brødre!

Nu lad os stille os i Flokken med,

Og hilse Haarderaade med et Drapa.

En Marsch spilles. Væringerne komme i Skind-

fjortler, med barbariske Stridshuer af Jern,

med Ører, Sværd, Skjold og Spyd. De stille

sig i Rækker og siunge, i det Harald kommer,

fulgt af Georgios.)

Stærke vi stande,
 Stridende gange,
 Gierne den gnistrende
 Glavind svinge.
 Brødre fra Beltet,
 Bretlands Hirdmænd;
 Drenge fra Dofres
 Dale vorne!

Svithiods Sonner,
 Fra Skaanes Marker,
 Helte fra Heklas
 Hal og Jækler,
 Hylde vi Harald
 Haarderaade:
 Nædsel for rædde
 Riser alle.

Sværdet du svang paa
 Sikilsen,
 Kæmped med Kraft, for
 Krist hin hvide.
 Liig da i Lynget
 Laae for Hægen;
 Blodhiertet Barm sit
 Banner svigter.

Før os i Faren,
 Favre Konge!
 Det er som Viin, med
 Ven at drikke.
 Det er som Kvinders
 Kys at smage.
 Leende lader
 Livet Hælten.

Georgios (med affekteert Værdighed).

I tappre Skandinavier og Britter,
 Velkomne! Jeg, Georgios Maniakes,
 Den græske Keisers første Høvedsmand,
 Til hvem al Grækerhæren er betroet,
 Af Hiertet raaber, i min Keisers Navn:
 Velkommen i Konstantinopel! Himlen,
 Dens hellige Engle og dens Helgene
 Har kaaret Eder til et sieldent Hvoerv.
 Med Tapperhed og Kraft, mod Elementet,
 Har I, som før Israelitterne,
 Jer giennem Ørken stridt, til Kanaan.
 Som ædelt Malm, der laa i Mulmets Skisb,
 Bag Biergene, blev I for Dagen bragt,
 At præges med Humanitetens Stempel;
 Hvad kun kan skee hos os, i denne Stad,
 Som samler Østens Rigdom, Sydens Skinsned,

Vestens og Nerdens Kræfter i sit Skiod.
 Saa quæger Jer, i Cedertæcts Skygge,
 Og nyder vore himmelsøde Frugter.
 Saa seer Jer mætte da paa vore Skatte,
 Paa Hyppodromens gamle Billeder,
 Hvor snart et Hesteløb, en Vaabendands
 I Overmorgen gives, Jer til Lyst;
 Maar, for den hellige Sophia, I
 Med Keiseren har hørt Trisagion.
 Betragter saa Triklinion, det Gyldne,
 Og ængstes ei, ved med Jer God at træde
 Paa Guld; I, som med Hænder kñn tilforn,
 I Norden, Jern og Kobber har berort.
 Da vorde Gaderne bestræt med Blomster.
 Med Silketæpper af en skøn Baldyring
 Behænge vi Palladserne. Da quiddre
 I Keiserhallen, i et Træ af Guld,
 De kunstige Solvfugle, som i Skoven
 Smaae Mattergale; — og tv gyldne Löver —
 (Lad, lære Venner, det Jer ei forskräkke!)
 Med Øine, som Rubiner og Smaragd,
 Vil brøle græsselfigt, ved Eders Komme.
 (Væringerne smile og see paa hinanden).
 Dog — vender Blikket til alvorlig Daad!
 Her lære I den sande Krigens Kunst;
 Thi ei blot en barbarisk Tapperhed

Kan hielpe stort, mod Katapult, Galist,
 Stormbuk, og — fremfor alt — den græske Ild,
 Som gyseligt igennem Luften blusser,
 Og strax fortærer, hvad den hester ved.
 Alt hvad Vi fordre for saamegen Godhed,
 For Mandsoptugtelsen, for Guld hin røde,
 Som I kan bringe med til Fædrelandet,
 Er Lydighed mod Eders Foresatte,
 Trostab mod Keiseren, og, fremfor alt,
 Betingelsen af dette stolte Væsen,
 Hvormed Barbaren i sin Raahed stiller
 Sig fra en Romer. — Romere, (Forstaer!)
 Vi kalde os, skjondt Græker, da vor Keiser
 Og Keiserdommet stammer ned fra Rom.
 Og dermed Gud besalet! Jeg har talet.

(Træder til side).

Harald.

Jeg maa dog ogsaa sige et Par Ord,
 Som Bæringernes Drot i Miklagard.

(Hjertelig og ligefrem)

Velkommen, tappre Svende, fra vort Land!
 Jeg veed, det falder ei Nordboen let
 At rive sig fra Hjemmet, hvor i Danmark
 Det solblaa Hav, den grønne Begebakke,
 I Norge ranke Gran paa steile Flodbred
 Ham holder fast. Thi hvor i Syden finder

Man sesen mere blaa, meer grøn en Mark,
 Meer malerist et Field med hvide Hos,
 Hvor findes Land og Hjerte mere vakt,
 End der, hvor Odin bragte Aserne,
 Fra brunlige forbændte Taterørkner?
 Dog — Manddomsmødet, Lyst at hærde sig,
 Behersker Helten, han vil kiende Verden;
 Og da i Nordens Krog ei Verden kommer
 Til os, saae maae vi komme ned til den.
 Tit gjorde vore Formænd sligt Besøg.
 Og kom ei nær som saa beskedne Giæster.
 Da Giæssene paa Kapitol forsvared
 Den sidste Romerære, lagde Brennus
 Sit Sværd i Vægten. Longobarden siden
 Har gjort et langt Besøg, borttaget Værtens,
 Og blev fra Giæst selv Vært. Saa Gotherne,
 Og mangt et Folkeslag i Slegt med os.
 Ei Væringerne komme saa til Grikland!
 En Eed, som høit ved hellig Olaf vi
 Paa Biblen svore, strængt forpligter os
 Til Billighed og Troskab. Ei vi drage
 Til Gosporos som Fiender, men som Venner.
 Vor Breide stærk forsvarer Keiseren,
 Mod Oversald af Hedninger — og Landsmænd!
 Thi lader Eder ei forblinde, Brædre,
 Af disse kalkede bemalte Grave,

Hvorunder, efter Skriften's Ord, Uhumskhed

Og halvforraadnede Knokler skule sig.

I staae ei under nogen Mand i Landet,

Kun under den, som selv I vælge til

Ser Formand, og det er for Tiden jeg!

(Georgios gaaer fortørnet bort.)

Harald

(Seer smilende efter ham og vedbliver.)

I ere Keiserens fornemste Vagt,

Hans Livvagt. Maar han dser engang, blesnnes

Ser Trostak med Polota: Svarf! vil sige:

I gaae omkring i Keiserborgens Haller,

Og skifte al hans Esterladenskab

I lige Arv. — I føre tvende Faner,

Chan giver et Vink, nogle prægtigklædte Værin-

ger komme med Fanerne.)

Mariafanen — og Korsfanen. Brødre!

Betrugter disse gamle Bannere

Med Ærefrygt! De flagred ofte, hvor

Det git alvorligt til, og gjorde Danmark

Og Norden Ære.

(Der blæses en høitidelig Melodie; alle Væringer

blotte deres Hoveder, knæle for Fanerne og giøre
en stille Bon.)

Saa har I nu da hilset disse Maarker,

Hvorom vor Skytspatron, den hellige Olaf,

Usynlig svæver. Undertiden rider
 Han synlig for os, paa sin hvide Hest,
 Naar Faren voxer og naar Modet synker.
 Og nu Guds Fred! Fordeler Eder rundt
 I Staden, efter Ebers Herrestiold,
 Og blander Eder med de ældre Brødre.
 Afsører Eder disse lodne Skind,
 Der er for varme her; ifører Eder
 De lysblaue Kjortler og de blanke Hjelmme,
 Hveraf der findes nok i Vaabenhuset.
 I Gildeshuset møde Høvdinger;
 Der samles vi til Vaabenthing; der see
 I Eders Gildestraa samt Eders Lade,
 Som giemmer vore Privelegier.
 Der findes Borde, Bænke, Lysekrone
 Samt Skytspatronens Billed. Der vi træffes
 Ret snart igien. Nu trænger jeg til Hvile
 En lidet Stund; og det gisr I, som jeg.
 (Han hilser dem og gaaer.)

Væringerne (syng.)

Daner ei daare
 Disar falske!
 Mattens Morner ei
 Normænd blinde.
 Kristne for Korset
 Knæle vi lydigt.

Olafss Øre
Øv du os Modet!

(de gage.)

Haralds Hal. En Væring i Baggrunden. En ung
Væring, i Vaabendragt, gaaer som Vagt frem
og tilbage, med Øren paa Skulderen, og med
en lidet Harpe hængende ved Siden.

Harald (kommer.)

Est du min Vagt i Aften?

Væringen.

Ja, Herr Konge!

Harald.

Du est heel ung endnu.

Væringen.

Kun sytten Åar.

Harald.

Og alt i Miklagard?

Væringen.

Kong Harald var
Paa Stiklestad, da han var femten.

Harald.

Bel svart!

Mig tykkes, jeg har her ei seet dig før.

(14*)

Væringen.

Jeg kom med disse sidste Væringere.

Harald.

Og klædt alt i den lysblaas Vaabenkiortel ?

Væringen.

Jeg længtes efter Vagt hos dig.

Harald.

Men est

Du selv ei træt ?

Væringen.

Nei, jegsov Middagsevn

Paa Skibet, Herre.

Harald.

Og hvor est du fra ?

Væringen.

Fra Rusland, Herre !

Harald.

Ak, saa kommer du

So fra min Elisifs mosgroete Grav !

Væringen.

Nei, Konge ! Graven har jeg ikke seet.

Harald.

En siden Harpe hænger ved din Skulder.

Du est da Skiald ?

Væringen.

Min Drot, jeg fuster lidt

Paa dette Haandværk.

Harald (lægger sig paa Leibanken.)

Syng mig da en Bise!

Vøringen.

Hvorved du falde kan i Sovn? Det vil
Ei vorde vanskeligt.

Harald.

Den spæde Stemme

Mig tykkes, kiender jeg. Syng Ungersvend!

Vøringen

(sætter sig og synger ved Harpen.)

Wil du vel være denne Dragt,

Som Thora Hjortur eied?

At vælge den til Hsittidspragt

Hun i sin Ungdom pleied.

Om disse Sømme tit hun foer,

Med sine hvide Hænder.

Nu hviler hun i sorten Jord,

Og atter Hiertet brænder.

Harald

Creiser sig forfærdet halvoverende.)

O alle Helgene! Hvad hører jeg?

Vøringen (synger.)

Jeg tor ei være dette Skrud,

Det vil mig ikke smykke.

End lever hun, din unge Brud,

Du raader hendes Lykke.

Hun har paa dig det første Krav;
 Men kan du dig beklage —
 Send hende atter til sin Grav!
 Hun kommer ei tilbage.

Harald (Springer op.)

Min Elisif! Du lever! — Hellige Olaf!
 Kom i min Arm og overtyd mig! Est
 Du intet Gienfærd?

Elisif.

Skrækker jeg dig, Harald,
 Som Gienfærd — o saa kan du med Ord
 Bortmane mig.

Harald (Comfavner hende.)

Du lever? Riære Pige!

Elisif.

Min elste Harald! Er din Elisif
 Dig da i Sandhed kær?

Harald.

Hyor kan du twile?

Elisif.

O jeg har hørt saa mange føle Nygter.

Harald.

Man maa ei Nygte troe, det seer du jo!
 Et almeent Nygte har udhredt sig, om
 Din Død, min Fæstems!

Elisif.

Det hørte jeg

I Garderike, neppe var det hørt,
Før jeg besluttet selv at overtyde
Dig om mit Liv.

Harald.

Og du forklædte dig
Som Ungersvend, og drog den lange Wei,
Og delte Reisens Farer og Besvær —

Elisif.

Hvor gierne! For at see min Harald atten.

Harald (trykker hendes Haand.)

Du kom til rette Tid min vakkre Giente!
Jeg reiser bort i Overmorgen; var
Du kommen senere — Gud være lovet!
Nu følges flux vi ad til Garderike —
Der skal vort Bryllup staae. — Din gamle Fader
Dog lever vel? — Og du est bleven større,
Og fagrere.

Elisif.

Min Harald, tykkes dig?
Mig synes og, du har forandret dig.

Harald.

I Krigen hærdes man. Maaskee jeg alt
Har tabt endeel af Ungersvendens Væsen;
Desbedre passer jeg til Egtemand.

Fra Garderike følges vi til Norge,
Der gør jeg Elisif til Landets Dronning.

Elisif.

O hvilken Glæde paa det lange Savn!
Nu er al Sorg og al Bekymring endt.
Geg vidste nok, min Harald var mig tro.

Harald (tankefuld.)

Ta — Trostab stander i vort hellige Vanner.
Nu, selvgraa Gubbe, nu forstaaer jeg dig.

Elisif.

Hvad mener du?

Harald.

En ørlig Eremit
Gav mig et Bink, for noget siden, som
Geg misforstod, og det fortryder mig.

Elisif.

Min Harald er dog ikke rigtig glad.
Du skuler mig en Sorg. Est du bedrøvet,
Fordi jeg kommer?

Harald.

Nei, ved alle Hælgen,
Geg takker Gud. Og var du ikke kommen,
Og havde jeg for silde, Elisif,
Dim falske Død opdaget — aldrig var
Geg vorden Helt og Norges Kæmpe meer.
Men vlid, mit Barn, her gaae vi paa en Ugrund,

Som let kan briske under os. — Du skal
 Faae alt at vide. Gak i næste Rum!
 Jeg først maa give Bud til mine Svende.
 Forsigtigheden er en Alf, som her
 Tildeels selv gieve Kæmpe smigre maa,
 For at faae Bugt med Ondskabs lede Trold.

Elisif.

Af kom da snart!

Harald.

Ta ja! Det snart, ret snart!

(Hun gaaer.)

(Magnvald, en gammel Kæmpe, kommer.)

Ragnvald (smilende.)

Nu, Konge? Har min unge Bæring sjunget
 Dig vel i Sovn?

Harald.

Du est deelagtig, altsaa,
 I Hemmeligheden?

Ragnvald.

Jeg har hende fulgt
 Den hele lange Wei, tillsands, tilsees,
 Og værnet om din spæde Kæmpes Fred.

Harald.

Saa gisr du til din Skyldner mig for Livstid.

Følg hende der i Hallen, gamle Ragnvald!

Ragnvald (gaaer.)

Harald

Kaster sig paa Lovbenken, skuler sit Ansigt i sine
Hænder og tier længe stille. Derpaa staar han
op, og gaaer i dybe Tanker frem i Hallen.)

Da Herkules paa Marken stod,
Hvor tvende Veie sammenstodte,
Da fristed intet Hæltens Mod;
Thi Vellyst ham og Dyden mødte.
Hvad hørte der Betænkning til?
Sin Kraft han kunde Pligten vie.
Men jeg — en Bold for Lykkens Spil —
Min Elißf — og min Marie!

Min Fæstems i sorten Grav
Ei meer, i fagrest Ungdom, sover;
Hun seiled' hid ad sorten Hav,
Hun bragtes paa de dunkle Bover.
Jeg troede hende længe død;
Og kan jeg, Sandhed! det fortie?
Jeg glædte mig, da Lykken hed
Til Vederlag en sød Marie.

Mod hende, min Elisabeth,
Est du, skjondt yndig i din Sommer,

En lille blaa Migeiforgiet,
 Mod Dronningen for alle Blommer.
 Uskyldigt end dit Hjerte slaaer,
 Som da din Moder gav dig Die;
 Men himlen aaben for mig staer,
 Naar jeg dit Die seer, Marie!

Som Ruslands Kuld, med Gran og Gis,
 Med smukke Nordlys og med Stierner,
 Mod græsste Blomsterparadis,
 Hvor end Natur om Skønhed værner;
 Som siden Kirke set og ret,
 Mod Græklands himmelske Sophie,
 Forholder sig Elisabeth
 Til dig, min elskede Marie!

Og dog jeg flygter af din Arm,
 Mit første Lovte mig forbinder.
 Min Elisif! ei Sorg og Harm
 Skal blege dine friske Kinder.
 Du har et helligt Krav paa mig?
 Velan! saa skal os Præsten vie.
 Jeg følger — og jeg øgter dig —
 Men aldrig glemmer jeg Marie!

Tredie Handling.

(Keiserhallen.)

Georgios (alene.)

Hvor underligt dog tit Bedrifterne
Gientage sig i denne Verden! Have
Vi ei i dette Keiserpar et Billed
Af gamle Svaghed, da Justinian
Indbildse paa Tronen vakte? Kan jeg
Ei sammenligne med en Belisar,
En miskiendt Verdenshest? Og kappes ei,
Som hin Eunuch, hin Ussling Marses, Harald
Med en Georgios om Aeren? Men
Konstantinopel skal, som Mailand, ei
Nedtrampes af Barbarer. Belisar
Skal daglig ei tiltryggle sig en Skærv,
I rustne Hielm. I een Ting ligne vi.
Hinanden ei: han — en troskyldig Giæk —
Jeg veed at sætte Waaben imod Waaben,
Og List skal fælde List. — Det er en god

Indretning, hist og her i Salene,
 Med disse hule Søiler. Keiserparret
 Ei blot, men jeg og Protovestieren
 Har ogsaa Nøglen. — Ha, fordsmte Fisbjørn! —
 Vel Harald, du har stængt i Læser mig
 Mit Eresbanner, traadt det under Fodder.
 Ei nok med Laurbærkrandsen, — Myrtens Krands,
 Min Fæstems vil du børve mig,
 Vil flygte med Maria! Men mit Skaktavl
 Staarer stillet viseligt; og kun to Træk —
 Saa vaander du dig mat i Smertens Favn.
 Jeg hører Keiserinden. Falske Zoe,
 Forblindede! Du skal faae alt at vide;
 Men drille vil jeg dig dog langsomt først.
 Jeg veed, du sider mig i Hjertet ei,
 Kun fælleds Nød og Hævn forbinder os.

Zoe (kommer.)

Hvad vil du mig igien, Georgios?
 Du kieder mig, med titgentagne Klager.
 Har jeg ei bedet dig, fordrive Tiden
 Hos din Maria?

Georgios.

Tilgiv, Keiserinde!

Jeg kommer, for at skrifte ørligt for dig:
 At jeg har miskiendt Harald Haarderaade.

Zoe.

Det er mig kært, du kom engang til Sandheds
 Erkiendelse. Kun undrer det mig, Ven,
 At Keiserstadens Gader og dens Borg
 Har viist dig, hvad du kunde hedre seet
 I Dalen og paa Sletten.

Georgios.

Keiserinde!

Du kaldte mig en Maane! Maanen, veed du,
 Seer Solen fun om Natten, og hvor Maanen
 Skal skinne, maa der være mørkt.

Zoe.

Saa er

Din Maane altsaa nu da straalet ind?

Georgios.

I Haralds Ensomhed.

Zoe.

En herlig Elske!

Hvi lod du den igennem vindvesranken
 Ei skinne heller i Marias Kammer?

Georgios.

Om Natten Skinner Maanen allevegne,
 I Amors Myrtelund paa Roserne,
 Paa skumle Røttersed, ved øden Ryg.

Zoe.

Sy, hvilke føle Billeder! Jeg afskyer
 En Phantasie, der jager efter Nædster.

Georgios.

Og en Forstand, der kan opdage Sandhed?

Zoe.

Hvad har din herlige Forstand opdaget?

Georgios (smilende.)

At jeg har miskiendt Harald.

Zoe (hestig.)

Frygt min Vrede,

Ifald du irrer mig.

Georgios (iискold.)

Jeg troede, han

Var herskedyg, ærgierrig, stolt, — men aaben
Og ærlig. Høie Keiserinde, jeg
Har giort ham uret; — Harald er en Nidning!

Zoe.

Nu svæver Deden over dine Lokker!

Georgios.

Og over dine, hvis du hører ei
Din Nedningemand.

Zoe (med stolt Foragt.)

Du redde mig?

Georgios (bestandig rolig.)

Fra Harald,

Som vil forraade dig til Keiseren.

Zoe (urolig.)

Forraade mig? Og hvad vil han forraade?

Georgios.

Et ubetænksomt Indfald, der vist aldrig
 Kom dig fra Hiertet; der var strax fortrudt,
 Som det fra Læben flii, og aldrig meent.
 Jeg kiender Zoe! Men i Lidenkaben
 Forlæber man sig let. Din Phantasi,
 Indtaget, efterjog Kong Haralds Næd sler,
 Og en barbarisk Wildskab rørte dig.
 At ei han kiste paa din hsie Maade,
 At han misbruger din Fortrolighed,
 Det er i Haralds Land og Væsen.

Zoe (angst.)

Tael,

Georgios! For Himsens Skyld, min Ven,
 Giv ingen Omsvøb!

Georgios.

Visse Ting, Hyrstinde,
 Udtaler man anstændigt kun med Omsvøb,
 Thi om jeg sagde her nu, plumpt og kort:
 "Du vil affætte Keiseren og hæve
 Paa Thronen Harald, som du elsker høit;
 Men Harald, som foragter dig, med samt
 Din Kærlighed, vil flygte med min Brud
 Maria, som han elsker, og forraade
 Dig, den Forsmaaete, til din Ægteherre."
 Hvorledes klang vel det, for sine Ører?

Zoe.

O alle Helgene!

(Hun er nær ved at synke i Afmagt, han gribet hende
i sin Arm.)

Georgios.

Fat dig, Hyrstinde,

Og hør mig! (Halvsagte).

Ha, det er en deilige Qvinde,
At trykke i sin Arm. Fordsomte Wildmand,
Som vover at forsmaae en saadan Perle.

Zoe

(Fatter sig, reiser sig med Kraft og siger)

Har han forsmaaet, vil han forraade mig?
Saa maa han miste Livet.

Georgios.

Vel, det lad ham!

Men hvor dan, hsie Keiserinde, agter
Du at indlede Hævnen?

Zoe.

Ingen Omsvøb!

Han er en dumfæ Forræder, han maa falde.

Georgios.

Netgodt! Men kan du følde ham? Du har

Ei Magten over Liv og Død, Hyrstinde!

Det har Despoten kun, Sebastokrator.

Og myrde ham med Snigmord? — Gy, det kan

Hver Trælleqvinde gisre ved sin Vøler,
Det er ei Hævn for Zœ.

Zœ.

Raad mig da!

Viis mig den Urt ved Lethes Skumle Bred,
Som giemmer Gisten smertelig og sikkert.

Georgios.

Harald maa falde som en Landsforræder;
Det er han! Som en Majestætsforbryder;
Og Keiseren maa selv affige Dommen.

Zœ.

Du Rasende! Og troer du, Keiseren
Wil dræbe Den, som redder Livet ham?

Georgios.

Geg bringer med to velbetalte Bidner,
Som begge hørte: Harald vilde myrde
Romanos, for at sætte sig paa Thronen.

Zœ.

Fortræfligt!

Georgios.

Triumfer for tidligt ei!

Zœ.

Geg kiender min Romanos Argyros;
Saa ræd er ingen for sin Død, som han;
Og hører han af tvende Bidners Mund
Et Anslag mod sit Liv, saa er det nok,

Saa føres Harald lænkebunden hen
Til Dødens Taarn.

Georgios.

Ta, hvis man faaer ham sat
M'en hvor er Harald nu? Midt i sin Hær,
Som ligger rundt fordeelt i Hovedstaden.
Hvor vil man hente ham? I Gildehuset,
Hos Væringer? Det turde holde haardt.

Zoe.

Han lokkes maa herhen.

Georgios.

Det er alt skeet.
Tilgiv min Dristighed, Tyrstinde! Kun
Jeg handled til dit Bedste. Jeg har ladet,
I dit Navn, Harald bede, som at komme
Endnu i Aften her paa Borgen.

Zoe.

Herligt!

Georgios.

Du jubler alt?

Zoe.

Her skal han gribes, bindes,
Og føres til sit Næstersted.

Georgios.

Let sagt!

Og heller ikke er det vanstaeligt,

At hugge Hovedet meer af ham, at støde
En Dolk i Brystet ham, end hver en Anden.
Men, Keiserinde, tænk paa Folgerne!

Thi høre Bæringerne, deres Drot
Er fængslet her og givet hen til Døden,
Saa gør de Oprør, brænde Byen af,
Og dræbe os tilsammen, alle Græker,
Med Øerne som Slagteqvæg.

Zoe.

Du viser
Mig lutter Spindevæv, som mindste Windpust
Kan sonderrive.

Georgios.

Mener du Fyrstinde?

Nei, skønne Zoe! jeg har Strikken snoet
Af Hadets og af Hævnens seige Bast,
Den passer vel til Haralds Hals; og Dævlen
Skal selv ei løse denne stramme Knude.

Zoe.

Saa øengst mig ei, og før ei meer min Frygt
Igennem alle Trivlens Labyrinther.
Viis mig en Udsigt til hans Rettersted,
Kun der er Maalet for min No.

Georgios (smilende.)

Ei, ei!

Saa var det altsaa ikke dog saa galt,

At Maanen skinte hen paa Nettterstedet.
 Nu, seer du — det er ingen ringe Fordeel,
 Hvad slau Moral end sladdrer derimod,
 At Politiken, der ophsiet hæver
 Sig over Huuslighedens Borgerdyd,
 Betiener sig iblandt af — falske Vidner; —
 En hæslig Titel for en nyttig Ting,
 Thi de er ofte bedre end de sande.

Zoe.

Hvad vil du sige dermed? Du har altsaa —
 Georgios.

Endnu to Vidner.

Zoe.

Du er vel bekjendt

Med Gyens Udstud.

Georgios.

Af, for den Sags Skyld
 Behøver man just ei at søger langt;
 Fra Guldtriklinion til Tiggersturet,
 I alle Stænder findes slige Folk,
 Til høist forskiellig Pris; og minit sit jeg
 For Røverkiob; to stakkels Fiskere,
 Hvem Bosporos, kendet den (som Hellespont
 Alt hos Homer) kan kaldes fiskeriig,
 Ei altid dog forsyner efter Nødterft.
 Hvad synde de vel, ved at gaae i Hallen,

Til Væringen, og sige dem: Kong Harald
 Er plumpet ud i Vandet, da han vilde.
 Bessege Skibet? Det er vores Lykke,
 At den Horvovne gaaer saa tit alene
 Paa Gaden, uden Folge. Ogsaa haaber
 Jeg vist, han kommer ene her i Aften;
 Hvis ei, maae vi opsette Hævnen til
 Imorgen.

Zoe.

Altcaa — naar han er her?
 Georgios.

Og

Naar Keiseren har føldet Dommen først,
 Saa lade vi ham gribé, knæble, lægge
 Ned i et Skrin og føre flux til Taarnet.
 En Græker, der har nogen Lighed med ham,
 Jeg udklædt har omtrænt som han; han gaaer
 Med langt nedfaldne Haar, med Haralds Hjelm
 Og Haralds Kaabe, Væringernes Vagt
 Forbi; saa see de alle, deres Drot
 Er gaaet hient herfra. Han pleier sjeldent
 At tale til dem, naar han gaaer forbi,
 Og uspurgt taler ingen til ham først.
 Saa sender jeg til havnen Haralds Skygge,
 Hvor den forsvinder, nær ved Strandens Bolværk.
 Paa Vandet flyder Hestens brune Kaabe;
 Saa er der ingen Twivl om, han er druknet.

Vi har erobret ham fra denne Verden!
 Han er vor Træl, vor lœngebundne Fange;
 Og vi kan, uden Fare, sende ham
 Hen i den anden Verden, naar vi lyste.

Zoe

Du er en vacker Dævel! Men hvad staaer
 Mig inde for, du som saa godt kan lyve,
 At ikke her du kun bedrager mig?

Georgios.

Saa skaf dig Vished! Vi, og lad din Normand
 Forraade dig til Keiseren; 'saa faaer du
 Beviis i Hænde. I hin Soile der —
 Du veed det, den er huul, kan høres alt.
 Men vil du meer Beviis? Her er et Vers,
 Som han har taft paa Trappen. Ikke just
 Til mig, men til min ødle Fæstemis.
 Tilgiv, jeg bringer dig det, ikke hende.
 Det er paa Græss, men skrevet dog med Nuner.
 Læs det! Du kiender Haralds Kragetær.

Zoe (Læser).

"Trofast Harald tænker
 Tit paa sin Maria.
 Herved skal ei Helten
 Fra sin Himmel stille.
 Hun siuler sit Ansigt i sin Haand, gaaer forbittret og
 beklemt hen til vinduesaabningen, for at faae
 Lust igien, og stirrer paa Maanen.)

(Med tvungen Kulde.)

Du skinner saa fornset, Artemis?

Du folde Jomfru, smiler du saa rolig,

Med blege Diadem om hviden Pande?

Og dog er Skæbnens Nædsel i dit Blik.

Jeg kiender dig vel ved dit øldste Navn:

(Med vild Lidenstab, der ikke længer lader sig tvinge.)

Titanens Datter, Hekate! dig er det,

Hvis hemmelige Trolddom strækker sig,

Saa langt som Natten med sin sorte Vinge.

Ta — du est min Gudinde! Thi nu vender

Mit Øie sig fra Esbos, fra hans Ildvogns

Forsængelige Glands, og finder kun

I Mørket sin Forfriskelse. —

Besæl mig Alreus og Thyestes Aander!

Udstuk hver Tanke af Medslidenhed,

Forvandler mig til Furie! Opfylder

Mit Blod med Ild! — Endnu — jeg føler det —

End flyder der af Aphrodites Melk

Formeget her i disse Aarer. Taaren

Vanhelliger mit Øie, og den Svage

Begræder feig sin Spot. Men Cypria!

Nu gjorde Svaghed dig det sidste Offer.

(til Georgios)

Du faaer din Hævn! Jeg gaaer til Keiseren.

Her holder du med Taler Harald op,

Til jeg udvirket har hans Dødsdom. Da

Naar det er skeet, skal Solverklokkens ringe,
Som hænger nest herved i Galeriet.
Lad ham saa gribé, som du har besluttet!

(Seer paa Pergamentet)

Den lille Pergamentstump er et Pas,
Som neppe Charon seer, før med sin Stang
Han skyder den beegsorte Baad fra Land,
Og stænker ham fri Overfart paa Lethe.

(gaaer.)

Georgios.

Du vil ei tale med ham? Og mig synes
Det er den bedste Spøg. Tit har jeg moret
Mig over Katten, naar saa venlig først
Den legede med Musen, før den veed.
Dog — hun er Qvinde! Kærligheden er
Ei ganske dunstet bort, og Tisen kunde
Let smelte, naar den kom i Haralds Solskin.
Maaskee hun lurer der i Pillen først,
Og spilder Tiden mig. Men ligemeget!
Alt mine Vidner er hos Keiseren;
Hun finde vil det halve Arbeid gjort,
Og hun behøver kun at krone Værket. —
Jeg maa indrette Talen saa, at Harald
Staaer i sin hele, stolte Nøgenhed.
Og det vil ikke falde vanskeligt.
Den Uforkammede foragter mig,
Og alle her, og han forstaer kun slet,

At sætte Kurven for sin Bisørnemund.

H a r a l d (kommer.)

Er Keiserinden ikke her? Hun har
Indbudet mig i Nvælden.

Georgios.

Akolyth,

Hun kommer strax.

Harald.

Bel gunstige Herr Over:
Æteriark, saa vil jeg vente hende
Derude ved min Vagt.

Georgios.

Ei; sommer det sig
En Akolyth, som har Befaling over
Barangerhaeren, at staae Skildvagt nede
Paa Gangen, mellem Dørene?

Harald.

Det trækker
Derude, mener du; jeg kan forkisles?
Jeg takker dig, fordi saa om forsiktig
Du tanker paa min Sundhed.

Georgios.

Sundhed er
Et kosteligt Klenodie. Jeg veed,
Du vælger gierne, hvor du kan, et Sted
At være paa, hvor der er tørt og sundt.

Harald.

Og derfor skal jeg blive nu hos dig
Saa mener du, der er bestandig sundt,
Hvor der er tørt?

Georgios.

I Normænd er dog saa
Barnagtige, forfængelige, som
Vi Græker. See, nu er du vred, fordi
Man falder mig Over: Eteriark,
Og dig kun Akolynth! Nu est du stødt,
Fordi jeg nævner ei din nye Titel,
Din Panhypersebastos. Men det maa
Forst Keiseren erklaere offentligt,
For er det ei authentisk.

Harald.

Gierne skænker
Jeg dig Kredit paa Titelen saa længe.

Georgios.

Min høie Keiserinde ønsker, Harald,
Vi skal forsones; — hun befaler det,
Og jeg adlyder hende. Jeg gør gierne
Det første Skridt, isald du gør det andet.

Harald.

Hvor vil du vi skal stride hen? Til Holmgang,
Til Tvekamp? Dertil gør jeg ogsaa gierne
Det første Skridt.

Georgios.

Det falder du Forsoning?

Det maa jeg sige! Tvekamp er Forsoning
Da, i Barangersproget.

Harald.

Gives der

En bedre? Da faaer Vreden Lust, man hugger
Forbittelsen af Sindet. Harmen koger,
Og ligger ikke suur og raa og gixer
Dig under Hjertekulen, indtil du
Tilsidst faaer Ovalmer og Beklemmesser.
Man bliver aldrig bedre Venner, tro mig
Æteriark, end efter dygtig Tvekamp.
Det rendser Lusten, som en Sommertorden,
Og let man aander siden i det Kisle.

Georgios.

Men Keiserinden har befalet os —

Harald.

Jeg lyder intet Qvindebud.

Georgios.

Du kommer

Dog her paa hendes Bud.

Harald.

Paa hendes Bon!

Men først jeg tale vil med Keiseren.

Georgios (Sotter til Soisen.)

Med Keiseren? Han tidlig gaaer tilseungs,
I Aften kan du ikke tale med ham.

Harald.

Det maa jeg, om jeg skulde mane ham
Af Gravens Muld.

Georgios.

Ei ei! Er det saa vigtigt?

Harald.

Heel vigtigt. Hold mig ikke op!

Georgios.

Det maa jeg
En lidet Stund; du maa dog meldes først.
Og Protovestieren er ei kommen.
(Man hører en sagte Raslen i den hule Soile, som
af En, der gaaer bort. Georgios sotter smilende
derhen, Harald mærker intet).

Harald.

De dræbe ham tilsidst, den gamle Mand,
Med lutter taabelig Ceremonie.

Georgios (sagte.)

Det trætter Bjornen, at gaae længe opreist
Paa Bagbeen, han vil ned paa alle fire.

(Hoit)

Da altsaa her der er en Stund at vente,
Saa siig oprigtig — hvi du hader mig?

Harald.

Siiig — uoprigtig — hvi du hader mig ?

Georgios.

Jeg mangler dog ei Tapperhed.

Harald.

O nei !

Men det er kommen vidt, naar Grækeren
Skal selv sig rose af sin Tapperhed,
Som noget Overordenligt. Blandt os
Er Feighed Skændsel; Tapperhed saa vis
At træsse hos en Mand, som Arm og Haand.

Georgios.

Mig fattes ikke Klogstab.

Harald.

Næven er

Et listigt Dyr, skondt den besidder ei
Et Menneskes Forstand.

Georgios.

Fornærmer du

Saa dybt mig, Harald, at du nægter mig
Et Menneskes Forstand ?

Harald.

Wær Menneske !

Hvis du bevise vil, du har Forstand.

Georgios.

Og hvad Umeneskligt har jeg svet ?

Harald.

Er jeg en Præst, at jeg skal skrifte dig?

Georgios.

Siiig mig oprigtig alle mine Feil!

Jeg sværger ved St. Helenas Mirakler,

Jeg vil forbedre mig, ifald det lykkes

Dig klarligt først at overtyde mig.

Harald.

Nu vel, saa vil jeg ørligt sige dig:

Først est du grusom mod en falden Fiende,

Og det er ingen bold og christen Helt.

Tid har det opbragt mig, naar efter Seiren

Du altfor vildt lod dine Bødler hærge.

Georgios.

Det er ei let at tvinge Trodset, efter

Et Slag, til Lydighed.

Harald.

Saa est du gierrig.

Georgios.

Det samme siger man om dig, Kong Harald!

Harald.

Jeglider Guld, Guld er et vakkert Malm,

Og det er Nøglen til al Verdens Kræfter;

Men alt med Maade.

Georgios.

Nu, hvad er jeg meer?

Harald.

Misunbelig.

Georgios.

Ærgierigheden piner
Stundom en ædel Siel.

Harald.

Saa tilfredsstil

Den med Bedrift; men bliv ei syg og bleg,
Maar andre Vældige udmærke sig.

Georgios

(med indædt Forbittrelse.)

Hvad er jeg mere?

Harald.

Lumst og falso, Georgios!

Troer du, jeg veed ei, at du sværter mig
For Keiser og for Keiserinde, skondt
Du nu vil lade sindig og besseden?

Georgios (drillende.)

Hvad er jeg meer?

Harald.

Uædelmodig, Græker!

Du tvinge vil et stakkels Pigebarn,
Som ikke elsker dig, til Kærighed.

Georgios.

Maaskee hun elsker dig?

Harald.

Hun elsker Dyden,

Og hendes Tro vil stænke hende Trost.

(Klokkens ringer.)

Georgios.

Nu takker jeg dig for mit Skriftemaal!

Nu ringer Klokk'en — og din Time falder.

Nu kan du gaae til Keiser, Keiserinde,

Som selv dig lyster. Jeg er dig forbunden,

Før din Oprigtighed.

Harald.

Den ønskede du.

Det er de sidste Ord jeg taler med dig.

Det skalde glæde mig, var du i stand

Til at forbedre dig. Som Christen bør

Jeg troe det; skindt jeg veed, det holder haardt,

At smedde Malmet om, naar det er koldt.

(Gaaer.)

Georgios.

Spring nu fra Fieldets Linde, raske Steenbuks,

Ned i din Afgrund og bræk Venene!

Paa Klippen er der ingen Udvei meer,

Hvor Jægeren, med sine rappe Hunde,

Forsølger dig. — Det er en evig Trost

Før os Kold sindige, Foragtede,

At vi, som Padder, altid komme sikker

(16)

Til Maaleet, mens de opblaestdumme Harer
 Forsove sig. — At aldrig dog de Daarer
 Kan lære den Historie, der er
 Meer gammel end Methusalem; der ast
 Tildrog i Himlen sig med Lucifer;
 Den sorte Lære: Hovmod gaaer for Fal'd!

(lytter.)

Nu gribde de ham. Man har kneblet ham!
 Han kan ei raabe, men han vrider sig
 I Heltemodets sidste Krampetræk.
 Jeg gidder ikke være selv tilstæde
 Derinde, ved det Optrin; det er under
 Eteriarkens Værdighed. — Nu, Harald!
 Det er den anden Gang, at man begraver
 Dig levende! Jeg haaber sidste Gang.

(Stirrer paa en Statue.)

Hvad vil du mig, du blege Spogelse?
 Apollons Billed! hvide Marmorstøtte!
 Staer han og truer ei, som Haralds Rand?
 Med munter Trods, med smilende Foragt,
 Og Stolthed svæver over Pandens Bryn,
 Hovmoder du dig end i Doden, Harald?
 Snart est du kold og bleg, som denne Steen,
 Og da først aander dette Hierte let.

(gaaer.)

(Marias Værelse.)

M a r i a

Calene. Hun staaer op fra et lille Skrivelbord, og læser af et Stykke Pergament, hvorpaa hun har skrevet.)

Alt saa skal jeg da nu forlade det blomstrende Grækland,
Folge den nordiske Helt Kiæf, til sin stormende Kyst?
Palmen jeg siger et evigt Farvel og den dunkle Cypresse,
Laurbærbladet i Dug glindser med Taaren: Farvel.
Hvælvede Hal! med Støtter fra Phidias Tid, fra

Perikles

Old! Praxiteles Kunst quæger ei længer mit Blik.
Heller ei Theokrit din sodidylliske Fleite
Fra Vænrankernes Ly lokker til Bækken mig meer.
Giennem utallige Graners Ørk gaaer Veien til Throndhjem;

Der, ved det skummende Hav, stander paa Klippen mit Maal.

Der skal jeg boe, hvor i Badmel klædt de trodsige

Bønder

Møde paa Thinget med Gny, træffes i Dalen til
Strid.

Ulven sniger sig sumst forbi den eenlige Sæter,
Bjørnen i kulsort Pels holtres i hiddeste Sne.
Dagen skifter ei lige med Nat, sin rolige Søster,
Varm af helleniske Sol, koldt af propontiske Flod;

(16*)

Lyset om Sommeren Skyggen betvinger, om Vin-
teren Mørket,

Nordlyssflammende koldt, dræber den geværende Dag.
Ak, men hvad siger det alt, om jeg forlader Olympen,
Cypria følger mig dog did, jeg ledsager Achil.

Let er da Savnet mit Hierte, skøndt alle de syd-
lige Glæder

Vende mig Ryggen, naar du følger mig kun, og
din Son,

Aphrodite, Gudinde! Og du Herakles, og Ares!
Tapperhed, vejen fra Syd, har kun i Norden
sit Hjem.

Ogsaa du hellige Christ, som her vanhelliges, følger;
Fromt mig til Nidaros falder den solverne Glæd.
Den lod St. Olaf støbe, den ringer de Christine
til Messe;

Himmelstee Fader! dit Ord smelter Barbarernes Bryst.
Nu da velan, i Herrens Navn, jeg kommer min
Harald!

Paradiset har kun hjemme, hvor Kærlighed boer.
Gierne til bringer jeg Fremtids Liv i Hallen af Bielker;
Grækerinden skal mild sidde ved larmende Fos;
Lære de norske Piger at virke Væven i Silke,
Synge dem mangt et Quod, vise dem Indiens
Kunst;

Mildnesin Haralds Krigeriske Sjæl med venlige Kærttegn.
Hersige Fader Homer! atter oplever din Old!"

(Den gamle Eremit træder ind.)

E r e m i t e n.

Mit vakkre Barn! tilgiv, at jeg saa huusvant
 Indtræder i dit Kammer og saa silde;
 Jeg kunde ikke gaae til Hvile, før
 Jeg var forsonet med dig. Mine Ord,
 Hvormed jeg bod dig skilles fra Kong Harald
 I Aften, var saa strenge. Jeg vil nødig
 Du skulde troe, jeg var en vranten Gubbe,
 Som intet Hjerte har i Barmen, for
 En ung og dydig Kvindes Undighed.
 Jeg selv har Kvinder kiendt, har været ung,
 Har elsket og var elsket. Men Maria,
 Jeg er din Ven og Haralds Ven; tilgiv!
 Jeg handled som en Ven.

Maria.

Min fromme Fader!

Du, som i Livet alt tilbedes fast
 Af Folket som en Helgen, du har Magten
 At stade mig; men misbrug ei din Magt!
 Dit gamle Hjerte nærer kun sin sidste
 Halvslukte Blod ved Salighedens Flamme;
 Men Gud forlanger ei, at Støvet blot
 Skal elské ham og Himmel! Han har sat os
 Paa Jorden, og indblæst i vore Hjertter,
 Ved Siden af den himmelske, en jordiske
 Uskyldig Kærlighed.

Bremiten.

Du er uskyldig,
Uskyldig er din Kærlighed, Maria!
Men — arme Ms — du maa bekæmpe den.

Maria.

Ieg Harald gav min Tro, mit Hiertes Ømhed,
Og ei al Verdens List og Underfund,
Og ingen Fordom af en skummel Lid
Adskiller os.

Bremiten.

Det skyldes, mener du,
Din Trostak?

Maria.

Sa, det skylder jeg min Trostak.

Bremiten.

Men hvis nu Trostak kæmped imod Trostak?
Og hvis et ældre Lovte bandt din Veiler?

Maria.

Hvo tør beskydle Haralds Kærlighed?

Bremiten.

Den, — arme Pige — skiller ham fra dig.

Maria.

O pijn ei meer mit angstbespændte Bryst!

Bremiten.

Hvor gierne vilde jeg berede først

En Balsom, for det Saar, dig Skæbnen sender.

Maria.

Dræb mig med Skæbnens Dolk, isald du bringer
Mig Døden vis; og lad mig ikke tømme
Det vamle Gifstens Bæger draabeviis.

Eremiten.

Du veedst, at Harald, for han kiendte dig,
Trolovet var med siden Elisif.

Maria.

Men hende dækker Gravens sorte Mat.

Eremiten.

Nei, Solen Skinner end paa hendes Rose.

Maria (forsørget.)

Er hun ei død?

Eremiten.

Et falskt, ugrundet Rygte
Kun gjorde hende skindsd. Hun er her!
Hun kom med disse sidste Bæninger;
Og — som hans Først-Trolovede, hun følger
Til Norge som hans Bir.

Maria.

Elisabeth

Af Garderike —

Eremiten.

Er i Haralds Pallads,
Og flygter aarle, inden Dagen gryer.

Med Kongen, for at undgaae Synderindens,
Den grumme Zoes Esterstræbeler.

Maria

(Vrider fortvivlet sine Hænder.)

Og jeg — o Gud — hvor flygter da Maria —
For Harald — Verden — Glæden — og sig selv?
(Hun fastar sig for hans Fodder og omfavnner
hans Kæde.)

Eremiten

Closter hende faderlig op, og siger med inderlig
Medlidenhed.)

Ufskyldige Skabning! i din Grelsers Havn.

Maria.

Ga, ja, ærværdige Fader! Klosteret
Skal skille mig, med sine høje Mure,
Fra Glæden og fra Haabet. — (Smertelig) Men hvor
bygges

En Muur saa høi, at ei Erindringen
Kan overstige den?

Eremiten

(med høi Adel og en forunderlig Begeistring.)

O lad den stige

Paa sine Englevinger! Ogsaa jeg,
Maria, som en sölverhaaret Gubbe,
Har mangt Besøg af den i Aftenstunden.
Thi ogsaa jeg har i min rafte Ungdom

Sagt Verdens Fryd Godnat, da Lykken svigted,
 Og funden Trost i Eensomhedens Kirke,
 Og for Naturens Altar, hos min Gud.
 Maria! vil du følge mig i Ørken,
 Og være mig en Datter? Vil du trykke
 Mit matte Øie til engang, og arve
 Min Bibel og min Hytte?

Maria

(Kysser hans Haand.)

Ja — jeg vil!

Eremiten.

Saa kom mit Barn, og følg din gamle Fader!
 Og lad os flye fra denne falske Verden,
 Hvor tusind mørke Sorgeskyer fordunkle
 En enkelt Glædestraale, naar den dæmrer.
 Hos Gud er Trost!

Maria

(Strækker sine Hænder mod Himlen.)

O kom da, liære Død,
 Og bring mig fra min Harald til min Gud!

Fierde Handling.

(Et Vangetaarn.)

Harald Cgaard i Lønker grublende frem og tilbage, med Armene overkors; pludselig standser han og siger i dybe Lanker.)

Min Fader Sigurd Syr af Hringerike
Medstammer fra Kong Harald Haarfager
I lige Linie. Kong Haralds Moder
Var Nagnhild; hendes Fader Sigurd Hiorth;
Hans Moder Aslaug; hendes Fader kaldte
Man Sigurd Orm i Øie; han var Son
Af Regnar Lodbrok. — Altcaa stammer jeg
Da ned fra dig, ulykkelige Regnar!
Og deler snart din smertelige Død.
Thi Ella kasted dig i Ormetaarnet;
Mig styrted disse græske Nidinger
I rædselfulde Kælderhøveling, skilt
Fra hver en Hjelp, fra hver en trofast Ven.
Som du — som' du, kan jeg nu raabe, Regnar:

"Ha vidste Grisene, hvad Galten seed,
 De vilde grynte gyseligt, og snart
 Forløse den af Pinen." — Bisrn, din Son,
 Saa fast omklemte Spydet, da han hørte
 Din Død, at Fingermærket sad i Stagen.
 Hvitserk saa vældigt fatted Skaktavlbrætten,
 At Blodet sprang ham af hans Neglersodder.
 Da Sigurd Orm i Øie, som just straved
 Sig Neglen med en Kniv, sikk Budskab om
 Dit Fald, da trykte, uden Følesse,
 Saa dybt han Kniven, giennem Negl og Kied,
 At den stod fast i Venet. — Ivar taug,
 Og skifted Farve, rød og hvid og blaa,
 Og blev den græsseligste Hævner. — Saadan —
 Jeg veed det vist — I tappre Gutter alle,
 Som fulgte Harald kælt paa sine Tog,
 I vilde fnyse. — Haldor Snorrosøn,
 Hvem intet rører, vilde tie kun
 Og hævne græsseligt.

Men hævne kan
 Mig intet Menneske; thi ingen veed
 At jeg er her. — Farvel da, usle Liv!
 Med dine praleriske Tiggerpiaster,
 Dit rustne Glimmer, dine Sæbebøbler.
 Glem Kronen, Harald, af hin rode Guld,
 Og tænk paa Tornekronen! — (knæler og beder:) Gode
 Christ!

Forlad mig ei i Døden! Styrk en Helt,
 Som kæmped dig til Ære. — Jeg besøgte
 Torsal din Stad, hvor du har lært og lidt;
 Jeg baged mig i Jordan, hvor du døbtes;
 Dit Tempel reiser sig igien paa Zion,
 Og Harald var den første christne Drot,
 Som Muren bød at reises af sit Gruus.
 — Send mig en Engel, gode Christ, til Trost!
 Og vil du styrke dette Heltehierte,
 Der førstegang i Livet føler sig
 Modløs og mat, — saa lad din Trostesengel
 Godt ligne min Maria! (Staaer op.) Jeg er træt
 af Dagens Værk, af Nattens Rædselsfærd,
 Og maa, som andet Stov, betale Sovnen
 Min Gield. — Skee da Guds Billie! Sjælen lægger
 Sig rolig, i den mørke Faren's Stund,
 Til Hvile under Korset, som et Noer
 Ved Moderbrystet. Han, deroppe, raader
 Vor Skæbne; Landen er udodelig,
 Og en Udsædlig kan ei fortvivle.

(Han gaaer hen mod sit Leie.)

(Marias Værelse.)

Maria (synger ved Harpen.)

En Rose stander i Hjulsens Lund,

Den blomstrer Aften og Morgen;
 De Lilier, paa Nattens mørke Grund,
 Af Hiertet blinke de Sorgen;
 De siunge: Trost dig, o svage Ms!
 For godt at leve du kun skal dse,
 Da Smertens Torn vil ei saare.

Saa kom kun, Olding! og før mig bort,
 Jeg Ungdommens Kredse forlader;
 En Beiler eied mit Hierte kort,
 Lad lønge mig falde dig Fader!
 Og naar jeg trykker dit Øie til,
 Min hellige Navne mig vogte vil,
 Og mig til sin Datter udkaare.

Farvel, min Harald, o elskete Helt!
 Her seer du igien ei din Pige;
 Men Sorgens Timer forsvinde snelt,
 Og evigt er Glædernes Nige.
 Som Engel hisset du hos din Gud
 Omfavner Maria, med samt din Brud.
 Da lønnes Rørsligheds Taare.

(Staaer op og sætter Harpen hen.)

Jeg i Naturens Skød vil dyrke Gud,
 Og tænke paa min Harald. Evige Fader!

Du regner ei Maria det til Synd,
 Om tit hun mindes maa sin kære Helt,
 Om mangt et Suk, som offres dig i Beemod,
 Ei stiger til dit Himmelblaa; men tager
 En nordlig Netning, ad det sorte Hav. —
 Men at han ikke bragte mig sit sidste
 Farvel, det var ei smukt. Du frygted Harald
 For at bedrøve mig, og vidste ei
 At denne Smerte var min sidste Glæde. —
 Jeg tager intet med mig i min Ørk;
 Kun denne Primelkrands, som Harald gav
 Tilbage. For dit Fremtidsliv, Maria,
 Ei blomstrer nogen Vaar og Rose meer.
 Nei, aldrig plukker jeg nu Blomster meer!
 Og stod de end i tusindtal, og vinkte
 Mig ved min Fod, jeg plukker dem ei meer.
 De visned jo dog om en søie Eid,
 Som disse Primler; men min Haralds Haand
 Har ei berørt eg rakt mig dem tilbage.
 — Der kommer Gubben, for at hente mig.
 Fat Mod, min Sjæl!

Eremiten (træder ind.)

Min Datter, est du færdig?
 Maria.

Ga, Fader, jeg staer rede til at følge.

Eremiten.

Tomhændet?

Maria.

Nei — jeg har min Primelkrands.

Eremiten.

Den, vene Sværmeriske, vil ei beskytte
Dit Legem imod Mattekulden.

Maria.

Lad

Da Mattekulden dræbe mig.

Eremiten.

Nei, nei!

Du med maa tage de fornødne Klæder.

Maria.

Min Pige følger mig, hun sørger for mig.

Eremiten.

Gior det dig ondt at skilles fra din Pragt?

Maria.

Jeg skilles nødig fra min kære Harpe.

Eremiten.

Skjondt den er stor, vil jeg dog bære den.

Jeg læsser siden den paa min Kamel.

Jeg spiller ogsaa Harpe; men min gamle

Er brusten og fordærvet. Lad os tage

Den med, min Datter!

Maria.

Du er altsfor god

Mod en Ulykkelig!

Doris (styrter ind i heftig Sindsbevægelse.)
Maria.

Hvad er der, Doris?
Du skælver, du erude af dig selv.
Doris.
Jeg bringer dig en rædsom Tidende:
Ned Harald — Norges Drot — Varanger Fyrsten!
Maria.
For Himmelens Skyld, tael Doris!
Doris.

Damon er
Min Fæstemand, det veed du, min Fyrstinde!
Han er mig tro — og dig — han elsker Harald;
Det vidste Nidingen Georgios
Kun set. Den hellige Gomfru vilde redde
Vor Helt, og har betient sig af min Brudgom
Som gavnligt Nedskab. Thi Georgios,
I Haab om Damons Hjelp — han signer Harald —
Paa denne Lighed bygte Nidingen —
Han har hidlokket Drotten, sluttet ham
I Skrin, og bragt ham til et rædsomt Taarn.
Men Damon maatte klæde sig som Harald,
For at bedrage Bagterne paa Slottet.
Nu lyve de ham død og druknet.

Maria (forsørget.)

Himmel!

Kan Ondskab gaae saavidt?

Doris.

Og lade ham

Forsmægte, i det græsseligste Fængsel!

Eremiten

(Pludselig med et vildt Udbrud af frigerst Hestighed.)

Bed St. Ansgar! nei, det skal aldrig skee.

End har jeg Marv i mine gamle Knokler,

Og Ilden i mit Blod er ikke slukt.

Hvordan? Haarfagers Et vil man behandle

Som Stimænd? og jeg skulde rolig staae

Og see min Slægt — Ja yndige Maria!

Han er min Et — langt ude, det forstaer sig;

Thi ogsaa jeg engang har boet i Nord.

Nei, ræke Harald, du skal ei forsmægte!

Jeg kiender Ansigtstrækket: Adelsteins

Og Olafss Hoved bær han paa sin Skulder.

I firti Aar fast lod jeg Sværdet hvile,

Men skøndt det rusted, rusted ei mit Mod.

Som Bisnnen, der om Vinteren i Sne

Paa Labben suer, bliver ræk og rørig

Til Eventyr, naar kolden Jistap smelster,

Saa vaagner al min Kraft ved dette Budskab.

Jeg svinger Spiudet i min runkne Haand —

— See! den er stor og seig og stærk endnu!

Vi skal bestorme det fordsmitte Taarn,

Og frelse Harald Haarderaade.

Maria (forundret.)

Gubbe!

Jeg maa beundre denne sieldne Dicærhed.
 Mig tykkes pludselig at see en Palme,
 Der strakte sine Grene fromt mod Himlen,
 Forvandlet til en Løve, som vil bryde
 Nu Bolt og Jern. Dit Øie gnistrer rødt,
 Og som en Manke ryster du dit Solvskæg.
 Nei, Fader! tving din Harm, og lad os tænke
 Paa Haralds Redning ad en rolig Wei.
 Ei sandt? Du est bekjendt i Hovedstaden,
 Som en mærkværdig hellig Herrens Mand
 Fra Syrien, for hvem selv Keiseren
 Domlyger sig?

Eremiten.

Det er jeg.

Maria.

Nu, saa gak

Til Haralds Buur! siig Hangevogteren,
 At Himmelten har aabenbaret dig
 Kong Haralds Fængsling, og at du est kommen
 Som Munk, at tilberede ham til Døden.
 En Chordreng kan du gierne tage med,
 Som bærer Bogen, svinger Nøgekarret.
 O Fader! lad mig være denne Dreng,

Indhyllet i en Kappe med en Hætte.

Naar da vi staae i Taarnet, drager Harald
Min Kappe paa, og gaaer med dig deraf.
Saa kan I bringe Væringer, og hente
Maria.

Eremiten.

Hvad Maria? Skulde du —
Maria.

O nægt mig ikke denne sidste Glæde!
Jeg tager Afsked med den kære Harald,
Er ei en saadan Fare mere værd,
End Sikkerhed i mange Længelsaar?
O Gud min Elskete! jeg kan redde dig.
Den svage Sværmeriske, der alt nedsank,
Som vissen Blomst mod Jordens, folder ud,
Hør Dødens Stemme kalder, Modets Binger;
Hun flyver som en Ørn, og redder Harald. —
Hvad taber Verden, naar den taber mig?
Snart Sorg og Kummer svække vil min Sundhed,
Og viske Rosenfarven af min Kind.
Et stort, et hersligt Rige venter ham,
En Old gisr Regning paa hans Heltedaad.
Saa lad Maria være da den Alf,
Som redder hendes Ven, før hun forsvinder.

Eremiten.

O skionne Siel! du havde vel fortient
At vorde lykkelig.

Mariæ (stærk begejstret.)

Er Lykken da

Det Høieste i Livet for en Sial?

Gud skabte denne Land til Kjærlighed;

O lad den elste saligt og forsvinde!

Eremiten.

Nelan saa kom, du hulde Grækerinde,

Vær sværmende din Haralds Redningsengel!

(De gaae.)

Haralds Tængsel.

(Han ligger sovende paa sin Osibænk) Georgios

(sniger sig ind, og hen til ham.)

Han sover. Er det muligt? Sove roligt

Med sig en Skæbne? I det Øieblit

Et Lyn har truffet ham, som ødelagger

Hans Liv, med rødselfulde Tordenbrag;

Mens Døden hænger i et Haar ham over

Hans Isse? O men det er Svaghed — Lamhed. —

Henstyrtet ligger han i slappe Dødsblund,

Som Offerdyret, før det har forbldt sig.

Op Harald! — Han maa vækkes! — Jeg vil nyde

Min bedste Hævn i hans Ydmygelse.

Før første Gang jeg føler Overmagten,

I det jeg staer for ham. Nu skal den Stolte

Undgilde al den Haan han viste mig.

Nu skal du betle Livet af min Haand.

Vaagn, Harald! Harald! Straffen venter dig.

(Harald vaagner, springer op og seer sig om. Da han opdager Georgios sætter han sig rolig paa en Bænk i Forgrunden, med Armene overfors, og venter med et stolt Blik paa hvad han vil sige ham.)

Georgios.

Nu er din Time kommen, Haarderaade!

Udspillet er din stolte Rosse. Teppet

Er faldet, mellem dig og Verdens Lyst.

Kun Døden venter dig.

Harald (tier.)

Georgios.

Du haaber vel,

At dine Væringer skal frelse dig?

Det er der sorget for; thi ingen veed

At du est her. De troe dig død og druknet

I Bosporos.

Harald (tier.)

Georgios.

Dit stolte frække Væsen,

Der trued, som en skumfuld Flod fra Gierget,

At overskylle Grækenland, er tæmt.

Nu er der sat et Bolyværk for din Trods.

Despoten, som erfaret har din Ondskab,

Dit kaads Overmod, din Trolesshed,

At hidse dine Landsmænd fast til Oprør,
 Mens jeg formaned dem til Lydighed
 Mod Keiseren, har endelig bekæmpet
 En faderlig Langmodighed. Han finder
 Nødvendigt — skøndt det græmmer ham — at straffe
 En glimrende, men frygtelig Forbryder,
 Og sender mig at melde dig din Død.

Harald (tier.)

Georgios.

Jeg mærker Skrækken lammet har din Tunge.
 Du gyser for din stærke Overmand;
 Kan ikke staae af Angst, og bliver dersor
 Mat siddende paa Bænken; skøndt det somte
 Sig bedre dig, at styrte ned paa Knæe
 Og raabe om Barmhertighed.

Harald (tier.)

Georgios.

Du mener

Den er umulig? Tro det dog ei ganske!
 Endskøndt din frække Tunge sidstegang
 Beskyldte mig for alle Feil og Laster,
 Er jeg dog ei saa grum, som du formoder.
 Fald ned paa Knæe! Beed mig om Naade, Harald!
 Og i Betragtning af Staldbroderskabet
 I Lykkens Dage, vil jeg mage det,
 Saa at dig skænkes Livet, og du slipper

Med Øinenes Forliis og evigt Fængsl,
Hvori forresten intet mangler dig.

Harald (tier.)

Georgios (opbragt.)

Tæl til mig! Eller, ved min Manddoms Ære,
Jeg render denne Dagzert dig i Brystet.

Harald (tier.)

Georgios.

Elendige! Du kan ei tale! Skrækken,
Feigheden bundet har din syge Tunge.

(med Haan.)

Tæl dog et Ord! at jeg kan overthydes
Om, at du ei endnu er død af Nædsel.

Harald (med rolig Foragt.)

Skurk!

Georgios.

Ha Fordomte!

Han nærmer sig ham med Dolken. Harald springer
op, vrister ham den af Haanden og truer med
at aafalde ham.)

Georgios.

Vi, Elendige!

Jeg spare vil min Hævn; dit Liv er kostbart,
Det skal ei ødes af et Øiebliks
Forbittrelse. Nei, Pinsler vente dig.

Geklag dig saa, i hæse Sammerskrig,
At du i Galenskab forspildte Maaden.

(gaaer.)

Harald

(Seer smilende efter ham.)

Saaledes havde jeg dog end den Trost,
At øengste Nidingen for sidstegang,
Og at forskaffe mig en herlig Daggert,
Hvis staalblaa Øie blinker muntert: Harald
Har Mod! jeg bringer ved et dristigt Stød
Dig over alle Dødens Pinebænke,
Til Paradisets Port. — Nu kan jeg sove
En Timestid aldeles uforstyrret.
Han gaaer at hente sine blege Bødler,
Det lad ham! — Ricere Drom! Ulykkens Ven!
Som ryster Blomster af dit Fyldehorn
I mørkest Braa, i koldest Vinternat;
Som bringer Betleren paa Kongethronen,
Uusalig Elskov i sin Glædes Favn; —
Fryd ogsaa mig engang endnu, for Døden
Din Broder og din Ven afløser dig.
Viis mig det Ricere, som jeg maa forlade,
Det Salige, hvortil min Længsel stunder!
(En skion sagte Musik udtrykker den sig nærmende
Slummer, Haralds Søsesser og hans Drom. Et
Blindvindue i Fængselmurenaabner sig, over

hans Voibæk, og i en lys Baggrund, omkrandset af Roser og Lilier, staaer en Hesteskifelse, med Hielm, guult Haar, Skæg, og Øren paa sin Skulder. Synet bøier sig over ham, og udstrækker sin Haand, som for at velsigne ham. Han strækker i Sovne sine Arme op derimod igien, og siger med dæmpet Rost.)

Jeg kiender dig! Du est den hellige Olaf.

Drømmebilledet.

Du siger den, jeg er.

Harald.

Du kommer for

At trøste mig i Døden.

Drømmebilledet.

Nei, min Broder!

Harald.

Saa skal din Broder myrdes, uden Trøst?

Drømmebilledet.

Nei, han skal frelses! leve sundt og længe,
Til Lyst for sig, til Held for gamle Norge.

Harald.

Og hvad skal redde Harald?

Drømmebilledet.

Kærlighed.

Harald (sukker.)

Olaf!

Drømmebilledet.

Sa, Broder! Kærlighed og Olaf.

(forsvinder.)

Harald sover igien. Musiken som har ledsaget Samtalen tier. Eremiten og Maria træde ind. Hun er hyllet i en Kappe, bærer en Bondebog og et Rosgelskar.)

Eremiten.

Her ligger han og slumrer paa sit Leie.

Uroligt!

Maria (seer sig om)

Himmel, hvilken Nædselshal!

De plumpytudhugne Søiler staae som Setter,
Med tykke Hoveder, med lumstke Miner;
Som Bødler, følesløse ved hans Oval.
De rustne Lænker hænge rundt omkring
I Murens Væg; og een er sluttet til
Den Kækkes Hod. Som lænkebundet Dyr
Har man ham fanget i den mørke Krog.

Eremiten.

Jeg løser Lænken.

(Han lukker Laasen op med en Nøgle.)

Maria.

Har jeg ikke Net?

Den bistre Fangesfoged seer i Dig
En Helgen, fromme Fader! Hvad du vil,
Det finder han sig i.

Eremiten.

Jo, gode Datter!

Huldkommen Det! Naturen har foreent
Din Deilighed og Blidhed med Forstand.

Harald (i Sovne.)

Olaf!

Eremiten.

Han kalder!

Harald.

Konning Olaf!

Eremiten (forundret.)

Harald!

Harald.

St. Olaf!

Eremiten (rosigere.)

Hør! Han kalder hellig Olaf!

Harald (springer op.)

Hvor est du, Olaf? Redder du din Slægt,
Som du har lovet?

Eremiten

(tager ham ved Haanden.)

Olaf redder dig.

Harald (vaagen.)

Ha — hvo est du?

Eremiten.

Din Ven, forladte Helt!

Harald.

Nu kender jeg dig — gamle Eremit!

Eremiten.

Spild Tiden ei, den er os alle kostbar.

Jeg sneeg i Taarnet mig, som Skriftefader,

Min Chordreng fulgte med, den vakkre Gut.

Kom, svob dig i hans Kappe! Folg mig, Harald!

Han bliver her tilbage. Midlertid

Du henter Bæringer og frelser Drengen.

Harald.

Du gode Barn! Tør du vel vove Livet,

Før Harald Haarderaade?

Maria.

Ædle Drot!

Jeg vover kun en Ting af ringe Værd.

Men vil du gierne tage mod min Hjelp?

Harald.

Jeg var ei Kjæd, ei ståbt af Jord og Støv,

Hvis Lysten til at leve, til at fresses

Fra skændig Pinselsdød, ei var i mig.

Jeg tager mod dit Tilbuds; iler hastig

At bringe dig med Magt igien af Taarnet.

Maria.

Lov mig, at du vil aldrig glemme mig!

Harald.

Nei, aldrig glemmer jeg min Redningsmand.

Maria.

Og løv endnu engang mig, uden Vægring:
Du gaaer herfra, og lader mig tilbage.

Harald.

Jeg lover det.

Maria.

Svørg det, ved hellig Olaf!

Harald.

Jeg sværger ved St. Olaf!

Maria (afkaster kappen.)

Nu velan!

Saa kom, min elste Harald! Du est fri!

Harald.

O alle Helgen — Himmeliske Maria!

Bremiten (afsides.)

Jeg vogter Døren. Denne sidste Stund
Tilhører ulyksalig Kærlighed.

(Gaaer.)

Harald.

Du kommer for at redde mig, min Elste?

Maria.

Og for at sige dig Farvel, min Harald!

Harald.

Hvad har du vovet?

Maria.

Intet! Den ej vover,

Som tilfredsstiller kun sit Hiertes Ønske.

Du vilde reise fra mig uden Afsked —

Harald.

Af usorglommelige, tro Veninde,

Var Skylden min? Og var jeg ikke fængslet?

Maria.

Nu — derfor kommer jeg at løse dig.

Gil til din unge Brud, drag til dit Hjem!

Vær Drot — lykselig Husbond — heldig Kriger;

Glem Grækenland og alle Sydens Drømme!

(bevæget.)

Men een Ting, maa du love mig!

Harald.

Og hvad?

Maria (med Taarer.)

Din første Datter hedde maa Maria!

Harald (henrykt smelstet.)

Er der endnu en saadan Engel her

Paa denne taagefulde Jord? — Ja ja!

Stort, herligt er det, naar Krigsluren kalder,

At see en Fløk forvorne Ungersvende,

Med skinnne Asyn, rynketædle Bryn,

Thors Kraft i hvert et Ledemod; og Odins

Begierlighed, at mærke Panden med

Den hellige Geiersodd. Da vender Valhal

Med sine vilde Glæder stolt tilbage,

Og selv hver Christen, naar han er en Helt,
 I dette stormende Føstibrødrelag
 Sig føler etter Hedning. — Men Maria,
 Men i dit Ansigt smiler Frelseren,
 Med alle sine stille, store Dyder.
 Den Salighed, som ingen Skiald kan tolke,
 Udtrykker mig dit Blik; og i dit Smil
 Er Jordens Lyst, og Træsten i din Taare.
 O følg med mig til Norge! Vær mig der
 En huld Veninde!

Maria.

Nei, min Harald nei!

Nel er min Kærlighed ulykkelig,
 Men dog for god — for hellig — til at kæles
 Til blotte Vensteb. Stor vil Smerten vorde,
 Naar jeg børves dig, naar Tid og Rum
 Adskiller os; men Tid og Rum adskiller
 Ei nør saa smerteligt, som folde Pligt,
 Som daglig Evang, med sine lunkne Vaner.
 Nei, ødle Harald! Maanen Skinner dog
 Ned fra sin Himmel, mangen herlig Aften
 Til Throndhiem og til Syrien. Hvo veed,
 Om ei den lille Mætergal, som synger
 For mig i Laurbærtæet denne Vaar,
 Slaaeer næste Sommer i dit Birketræ?
 Uskyldig Kærlighed har Englevinger,

I bitre Malurt mange sode Draaber;
 Dem vil vi nyde. Jeg vil elsker dig,
 Ei tvinge mig til Kuld i Haralds Nærhed;
 Ei see din Elisif, med sine Kærttegn;
 Det vilde vække qualsuld Midkærhed
 I begges Bryst. Far evig vel, min Ven!

Harald.

Maria, nei! Jeg lader dig ei her!

Maria.

Det har du svoret, ved den hellige Olaf.

Harald.

Du har forløkket mig, ved kærlig Sviig.

Maria.

O kære Helt, forsmaa ei denne Hjelp!

Maafee du troer, jeg og den gamle Mand,
 Først kunde gaae til Væringernes Hal,

De kunde ile hid og frelse dig?

Men nei! jeg känner dem, det er umuligt!

De kan ei liste sig umørkelsigt;

De kom med harmfuldt Gny i store Fløkke,

Og alt var røbet og min Harald myrdet.

Harald (tvivlaadig bedrovet.)

O min Maria — Nei!

Maria.

Afslaaer du mig

Min sidste Bon, o saa er alting tabt!

Harald.

Kan Kiærlighed forlede hellig Genfold,
 Til søgt Spidsfindighed og svagt Beviis ?
 Nei, ingen Dødelig, selv ei Maria,
 Tid Harald overtalt til at forlade
 Sin Elste feig. — Men en Udsædelig
 Har aabenbart sig for mig, lovet Nedning ;
 Og knap var Drømmen endt, før Hielpen kom.
 Saa skee Guds Willie ! Olaf vil bevare
 Den Engel, som han sendte mig

Maria.

Det vil han !

Harald.

Jeg iler som en Storm, med mine Kæmper
 Til Taarnet atter, for at frælse dig.

Maria (seer kiærligt paa ham.)

Farvel ! — For sidste Gang, i dette Liv,
 Vi tale ene sammen.

Harald.

O Maria !

Du græder — sode Mæ — min Haand du trykker —
 Giv mig det Kys, som Eremiten streng
 Forbed os før.

Maria.

Ta — det tilhører dig !

Den lille Synd vil Gud tilgive mig.

Femte Handling.

(Væringernes Gildeshal)

Hellig Olafs Billed hænger i Baggrunden, i Le-
gemæssstorrelse, saaledes som han viste sig for Ha-
rald i Dromme. Lysekroner under Loftet, Bænke
langs ad Væggene. Mariafanen og Korsfanen
staae opstillede paa begge Sider af Helgenbilledet.
Under en Sørgemusik komme Væringshovdin-
gerne, alle rigt klædte, i lyseblaa Vaabenkiortler,
med Sølvlover paa Brystet, blanke Staahlhelme,
og med Guldkæder om Halsen. De satte sig
med nedskænkede Hoveder, bedrovelige Miner og
foldede Hænder paa Bænkene. Naar alt er
stille, taler)

Ulf.

Hvi tie Luur og Krumhorn for mit Ord?
De blæse stærkt, med sorgelige Toner,
Langt bedre Sorgen, kraftigere Talsmænd
For vor Bedrovelse, vor Nød, end Talen.
Vi mødte med vor Harald tusind Farer,

I Afrikaners Ørk, paa vilden Øs,
 Sicilien, hvor Saraceners Øine
 Fast sprudled Øld, som Etna, mod vort Pandser;
 Og Modet trodsed, Lykken overvandt.
 Nu har en Hændelse, et usælt Vanheld
 I Freden, midt i Miklagard — et Feistrin
 Paa Bielke hen til Snekken, — der kan hændes
 Hver Hosker, hver feig Betler, hver en Øvinde,
 Bersvet os vor Helt, vor kiære Drot.
 I bolde Landsmænd! nysankomne, glade
 I Haabet lang Tid, til et Aftengilde,
 Der skulde bringe fra Propontos Kyst
 Tilbage, snelt i Landen, Ger til Sundet,
 Til Issefjord, til Missen, Thems, Mælaren,
 Hvor Fader, Moder, Søster, Brud, i Hytten
 Med trofast Længsel mindes os, forladte; —
 Ek, selv forladte nu vi, som en Hjord
 Der mistet har sin Hyrde, samles ængstligt
 Ved Åen, hvor den stærke Leders Øst
 Ei falder Flokken meer. — Jeg kan ei tale,
 Thi jeg har elsket ham, og skammer mig
 Ei ved min Veneskabstaare. Den er salt
 Og bitter, men ei kold, som Havets Rose,
 Der overskyller nu hans Kæmpeliig.
 Men o min Harald! skøn som Morgensolen,
 Opsteget er din Land af Belgerne.

Haldor Snorrosøn

(kommer rolig.)

Nu Ulf, har du opleæst for Brødrene
Vor Gildefraa? Har du alt taget dem
I Eed, Forpligtelse?

Ulf.

Hvo kan i Aften

Bel foretage sligt?

Haldor.

Hvorfor ei det?

Jeg haaber dog, at ingen vil forsmaae
En Nadver, som jeg selv har været med
At tilberede paa det lækkreste?

Ulf.

Spiis du, isald du kan! Vi kan ei spise.

Haldor.

Hvorfor? Det er dog rette Spisetid.

Ulf.

Est du i Sandhed da saa hertelss,
At Haralds Øsd ei smørter dig og røver
Dig Nydelysten?

Haldor.

Røver? — Haldor lader
Sig intet røve. Hvorfor skulde Harald,
Som Alf, som Spøgelse, vel drille mig?
Vi var i Livet altfor gode Venner

Til at han skulde skade mig min Sundhed,
 Med Kogleri, og svække mig min Madlyst.
 Lad os fortære Madveren, og drikke
 Hans Minni, med et roligt Sind! Nu er han,
 Hvor vi skal ogsaa hen. Det haster ikke!

Ulf.

Saaledes taler du? Hans Ven?

Haldor.

Det var jeg;

Og hvis jeg kunde frelse ham — Men stig mig, —
 Jeg veed endnu jo ret ei Sammenhængen; —
 Jeg havde ikke Tid — Den dumme Rot
 Kan tilberede Sod og Lækkerheder,
 En ørlig Skinke kan han ikke koge.
 Hvo bragte Jer den Tidende? — I Vandet?
 I Vandet er han plumpet? Druknet? Harald?
 Der svømmer som en Svane!

Ulf.

See! der hænger

Hans Kaabe, vaad endnu, som Fiskerne
 Paa Øslen fandt.

Haldor (til en Væring.)

Bring mig den ene Fisker!

(Man henter ham.)

Haldor.

Du altsaa? Du saae Kongen styrt ned
 Og drukne Fisker?

Giskeren.

Ja, min ødle Herre!

Han vilde redde sig, og leste Raaben;
Men Himlen veed hvordan det gif, — han fik
Vel Krampetræk i Vandet, — og vi saae ham
Ei meer. Han blev vel skyldet bort af Strommen.
Den lette Raabe mere langsomt fled
Paa Bølgerne, og den opfisked vi.

Haldor

(Stager ham i Brystet, kaster ham paa Gulvet, dra-
ger sin Daggert, sætter Goden paa ham, og
siger rolig:) Du lyver, Gisker. Læs dit Fadervor!

Saa kan du himle eller gaae til Herved;
Mig ligemeget.

Giskeren.

Naade, Herre! Naade!

Haldor.

Du lyver. Harald lever.

Giskeren.

Ja — han lever.

Ast skal jeg tilstaae dig; men skænk mig Livet!

Haldor (slipper ham.)

Hvad bryder jeg mig om dit usle Liv? —
Seer I? Han lever! Sagde jeg det ikke?
Nu kan vi uden Kummer gaae tilbords,

Og spise Skinken, før den bliver kold.
 Dog — det er sandt! — først maae vi redde ham,
 Saafremt han er i Fare.

Alle.

Harald lever!
 Held os og Glæde! Haarderaade lever!

Haldor.

Vist lever han. Er det at skraale over?
 Hør sad de stille her som døde Fluer,
 Nu snaddre de som Vender, der faae Havre.

Alle.

Han lever! Harald lever! Held og Lykke!

Den gamle Eremit

(Træder ind, og hilser med Korsets Tegn.)

I veed det Væringier? Nu saa behøver
 Jeg ei at melde Her, hvorfor jeg kommer.
 Han lever! Lovet være hviden Christ!
 Og han er uden Fare.

Ulf.

Hvorfor bragtes
 Os da den falske Tidende?

Eremiten.

Naar Harald
 Hidkommer, om en siden Stund, vil han
 Selv sige, hvad han ønsker, I skal vide.

Han gif kun, med en Flok af sine Landsmænd,
 Som han paa Veien mødte, til et Taarn,
 For at befrie en ung uskyldig Mø,
 Som der var fængslet.

Haldor.

Vel, at Elisif

Indskibet er igien. Er han blandt Landsmænd
 Og gaaer han alt paa Kvindejagt, saa haaber
 Jeg dog, Bedrøvessen er her forbi;
 Og at vi hyggeligt kan nyde Kvælden
 I Gammens fryd, paa gammel nordisk Viis.
 Alle Væringerne satte sig rolige ned, undtagen Ulf
 og et Par andre, der blive staaende for Eremiten.)

Eremiten.

(Med et opmærksomt, fornoieligt Blik paa den hele
 Forsamling.)

Guds Fred! I sterke Kæmper, hoit fra Nord.
 Hvis I tillade, vil jeg være Vidne
 En lidet Stund til Eders Lystighed.
 Jeg elsker Normænd, tappre danske Svende,
 Og ofte fandt hos mig i Syrien
 Og i mit gode Kloster, Norske, Danse
 Forfriskelse, der drog den Bei til Jorsal.

Ulf.

Du hædrer os med din Nærværelse.
 Sid ned, og tag til takke med vort Gilde.

Eremiten.

Nei, spise vil jeg ei: jeg vil kun høre
Ter Tale, Ter Fortælling.

(sætter sig med de Øvrige.)

Siiig mig dog:

Hvorledes lever Einar Tambeskælver?
Han er dog ikke død? Jeg kienchte ham
Som vakker Gut paa atten Aar.

Tiodolf.

Nei, nei!

Han lever end, en riig og mægtig Mand
I Throndelagen; eier mange Gaarde
Og meget Guld; har bygget selv et Skib,
Bidunder falset, hvor der staer forgylde
Et Spøgelse paa Stavnven.

Eremiten.

Bygger I

End gode store Skibe, som tilforn?

Tiodolf.

Ja, skonne Skibe, min ærværdige Fader!
Men intet Skib blier dog hersmt, som Ormen!
Hin Lange, hvorpaa Konning Olaf faldt.

Eremiten

(staer op og seer hen paa Billedet.)

Hvem? Hellig Olaf?

Ulf.

Nei, I farer vild,
Han mener Konning Olaf Tryggvason.

Eremiten.

Hvo var den Olaf Tryggvason? Han hersked
Da før hin hellige Olaf?

Ulf.

Længe før.

Eremiten.

Var han berojt, og taler man endnu
Om ham i Norge?

Tiodolf.

Om Kong Olaf, Gubbe?

Flere Væringar (leende)

Om Olaf Tryggvason? Det var et Spørgsmaal.

Tiodolf.

Han var jo Folkets Afgud.

Eremiten.

Det var stemt!

Thi estersom hvad jeg formoder, straffed
Han hardt Afguderi, imens han leved.
Hvi holder man endnu saa meget af ham?

Tiodolf.

Kong Olaf Tryggvason i alle Stykker
Var bedste Sdrætsmand, og mere stærk

Og rask og snar end Nogen. Kæk besteeg
 han Smalserhorn, før holdt udstigeligt,
 Og fæstet høit sit Skjold paa Klippens Tinde.
 En, som forvilded sig deroppe, tog han
 Og bar ham under Armen ned igien.
 Han kunde gaae paa Aarer uden Borde,
 Og med tre Sare legte han paa eengang,
 Skjod med to Spiud, og hug paa baade Hænder.
 I Bueskydning ingen overgik ham.
 Han svommed under Vandet som en Fis.
 Han spogte gierne, han var glad og skæmtsom;
 Grum mod sin Fiende, trofast mod sin Ven!
 Og derfor bar man ham paa Hænderne.

Bremiten (seer paa Billedet.)

Men, som jeg mærker, har dog hellig Olaf
 Fordunklet ham.

Ulf.

Nei, ei fordunklet ham;
 Han har kun vandret troligt i hans Spor.

Bremiten.

Var hellig Olaf, eller Tryggvason
 Den første, der indførte Christendommen
 I Norge?

Flera.

Tryggvason!

Eremiten.

Hvi har da Pavæn
Ei først kanoniseret ham?

Ulf.

Der Skeete

Heel mange Zertegn med St. Olafs Liig,
Dg ester Døden.

Eremiten.

Nu forstaer jeg Eder!

Den hellige Olaf har udmaerket sig
Fromt ester Døden; Tryggvason i Livet.

En Normand.

En saadan Tale høre vi ei gierne!

Tiodolf.

Den som i Gildeshallen med Foragt
Omtaler Væringernes Helgen — var han
En Yngling, slog vi ham ihiel. En Olding
Kan liste sig hersra.

Eremiten.

I rasse Helte!

S vise mig, en selvgraa Gubbe Døren?

Haldor (rolig.)

Wist ikke Munk! Oliv du kun! Jeg vil see
Paa den, der krummer dig et Hovedhaar.

Eremiten (hestig.)

Jeg siger Eder, Olaf Tryggvason
Fortiente vel den samme Erefrygt,

Som Olaf Haraldsson, der kaldes hellig.
 Og begge staae de dog tilbage for
 En bedre Christen, end de begge vare,
 Og dog en Hedning.

Tiodolf.

Løs os dine Gaader!

Hvem da?

Bremiten.

Den ædle Hakon Adelstein,
 Der lagde ned det første christne Frs
 I Norges Steengrund. Han var stærk og tapper
 Som begge Olafer; men meer huldselig,
 Meer staansom over Menneskenes Liv,
 Meer Christen i sit Hierte. Deraf talte
 Taalmodig han Forsmædeler som Jesus,
 Og fremmed Christendom med Fred og Lærdom,
 Men ei med Pinsler og med grumme Drab.
 Og i sin rene Sælvs Uskyldighed
 Han troede barnlig dog at dse som Hedning.

(med hoi Rost.)

Den som forneder sig han skal ophsies!

(peger paa Helgenbilledet.)

Mal Hakon der! Tag Olafs Billed ned!

Væringerne.

(springe op og gribe deres Ører.)

Førrederi i Hallen! Han vil rive

Bor Helgens Billed ned? Dse, galne Graastæg

Eremiten

(Hestig og stolt bevæget.)

Ja lad mig døe ! Opløfter Eders Øyer !
 Det er ei første Gang mit Hjerte mødes
 Af Landsmænds Hug. For syv og treti Aar
 Ved Svolder medte Normænd mig, og Fiender,
 Og farved Øsen med mit Helteblod.
 Dengang fik de dog ikke Livet af mig,
 Skøndt alle Skibe slog med Aarerne
 Af Glæde, da jeg sank til Havsens Bund.
 Jeg svømmed under Vølgen, under Skoldet,
 Drog paa en lille Baad til Venden; derfra
 Til Griklund og til Svrien, hvor jeg
 Som fattig Pilgrim, i fierne Braa,
 Vandt Verdens Agt; ei som vredagtig Drot,
 Men som en ydmig Broder i Guds Kirke.
 Nu vilde jeg besøge Miklagard,
 For der at hilse, sidste Gang i Verden,
 Mit elskte gamle Norges unge Sonner;
 Men mine Sonner svinge atten Øyen
 Mod deres Faders Jesse. — Hugger til da !

(Slaer sig med Haanden for Bryket)
 Her staer for Eder Olaf Tryggvason !

Tiodolf.

Kong Olaf Tryggvason ? Umyldigt !

Ulf.

Nei,

Høist virkeligt. Fortalte Gauter ei
 At han har seet Kong Olaf, da han reiste
 Til Jorsal — i et Kloster?

Haldor (rolig.)

Kiender 3

Ei Ansigtstrækkene, som gaae i Arv?

Ulf.

Fortæller Edvard, Olafs Ven, i England,
 Ei en Legende Paaskedag om ham,
 Og om hans Redning? Og just Paaskedag,
 Fordi han siger, at som Paaskefesten
 I Hellighed hver anden overgaaer,
 Saa overgik Kong Olaf alle Konger.

Alle Væringerne (styrte paa Knæ.)

Vor Konge! — Olaf Tryggvason! Vor Helt!
 Tilgivelse! Hil være dig! Vor Skytsaand!

Olaf (dybt beveget.)

Saa er ei Kærlighedens Funke slukt?
 Den døde ei af Kummer, med min Hustru,
 Den ødle Thyra? Trossab overleved
 Min Wig, den stakkels Hund, der sulded sig
 Ishiel, fordi dens Herre var forsvunden?
 O saa er al min Længsel rigt belønnet:
 Naar i min Eansomhed, bag Sydens Palmer
 I gule Sand, jeg daglig tænkte paa
 De grønne Graner i den hvide Sne!

Naar Altraa ester dog engang imellem
 At skue norske Drotters Element,
 Den grønne Golge, drev, i Stov og Hede,
 Mig ned til Kysten af det røde Hav,
 Hvorfra jeg, over Vandet, sendte Suk
 Til Gud, for Eders Lykke. — Mine Børn!
 Jeg staer igien i Eders kære Kreds.
 Jeg har Beviis paa Eders Kærlighed,
 Og gaaer tilbage til min stille Ørk.
 Modtager min Velsignelse!
 (Han breder sine Arme ud og velsigner dem; de høie alle
 Hovederne mod Jorden, dybt bevægede, med Armene
 i Hørs over Brystet. En fort Laushed herfer.)

Harald

(Styrker fortvivlet ind, men standser studsende, ved at
 se alle Væringerne knæle.)

Du Skænker

Dem alle din Velsignelse, min Fader?
 Kun ikke mig? O du har Net! Thi Harald
 Glier ei velsignet. Sorgen ruger over
 Hans Hoved, som en Tordensky; hvorfra
 Kun vild Bedrift nedsender sine Lyn.

Væringerne (ff op.)

Bor Harald reddet! lever!

Harald.

Ta, her staer han.

Et Gravens Gienfærd, som hin gamle Konge.

(vild.)

Velan! saa lad os i det mindste giøgle,
Som frygtelige Spøgelser i Mørket!
Nu er din Time kommen, Miklagard!
Nu synker du, som Sodom, i din Øol.
En mægtig Steenhob skal betegne kun
Hvor Babel stod; og vildt, som Nastronds Aander,
Skal Nordens Sonner trampe paa dit Gruus.

Olaf.

Min Son, hvad flettes dig? Hvor er Maria?
Af — er Maria død?

Harald (smelstet.)

Jeg veed det ei!

Og denne sode Twyl, med samt sin Pine,
Jeg hortgav ei for alle Jordens Skatte.
Maaskee det store Hierte slaaeer endnu,
Hvis Lige findes aldrig, naar det brister.
Hør — mine Brødre! — Jeg kan ikke tale,
— Ei sammenhængende. — Horraderie! —
Den usle Argyros — den Iumiske Zoe —
Min Avindsmand Georgios — Jeg bragtes
Til Hangetaaat! — Men Maria frelste
Sin Ven fra Deden, blev i Fængslet for mig —
(vridet sine Hænder)

Og da jeg kom igien, var hun forsvunden.

(19)

Væringør.

Op! lad os tugte de Korrædere!

Harald (sværmerisk om.)

Nei, — ikke før vi først har reddet hende!

Der skal ei krummes dem et Hovedhaar,

Hvis de frigive hende. Jeg vil vikle

En Blomsterkrands om Miklagard af Roser,

Og giøre hver en Betler riig paa Guld,

Ifald man skaante hende. —

Vi binde Hilt os under Saalerne,

Ei at forstyrre nogen Borgers Søn,

Ifald hun gives ustadt os tilbage.

Op, til Triklinjon, til Keiserborgen!

Olaf.

Ga, min Maria! vi skal hente dig.

Før intet stiger ei to norske Konger

Af Graven, fra formeente Død. Vogt dig,

Konstantinopel, hvis du har forgrebet

Dig paa din Skytsaand; — hvis paa blodige Binger

Hun foer til himlen; — hvis ei, som en Due

Om Noahs Ark, hun svæver over Borgen,

Med Fredens Olieblad.

Harald.

Op, alle Kæmper!

(De ile ud.)

(Hallen i Keiserborgen.)

Zoe. Simeon.

Zoe.

Er Grækerhæren samlet?

Simeon.

Alle Græker,

Som findes vaabendygtige og troe,
 Har vor Georgios, i store Skarer,
 Forsamlet; nogle ved Sophiakirken,
 Endeel paa Hyppodrom, endeel ved Sigma,
 Augustion; den største Skare byder
 Han selv paa Pladsen ved Triklinion.

Zoe.

Saa lad det enten briste eller bære!
 I alfor lang Tid var vi, midt i Pragten,
 Kun Slaver af de fremmede Barbarer.
 Ei Væringernes Flot vil sige stort,
 Naar alle Græker i Konstantinopel
 Gisr fælleds Sag. Hvor gaaer det Keiseren?

Simeon.

Han sniger sig, som en urolig Mand
 Der ei har Fred i Graven, bleg og sagte
 Igennem Hallerne. Han drikker Vin
 Og stærke Naphtadraaber, for sin Afmagt.

(19 *)

Snart vil han ned i Katakomberne,
 Og skjule sig bag Gravens skumle Mure;
 Snart klæder han sig i sin Keiserpragt,
 Og sætter sig med Septeret paa Thronen;
 Men saa igien afkaster han det alt,
 Strøser Alse paa sit Hoved, og indhyller
 Sit arme Legem i en ussel Haardug.

Zoe.

Ha, store Konstantin! det er din Throne!
 Saa dybt sank Septeret i Tidens Haand,
 Der syntes smeddet for en Evighed.
 Men er nu Mænd forvandlede til Kvinder,
 Saa skal en Kvinde atter vorde Mand.
 Jeg falde vil som Dido paa Karthago,
 Men hævnes først. Man bringe mig Maria!

(Simeon gaaer.)

Hør hvilke dumpe Gnye! De nærme sig
 I bælmsk Nat, de frygtelige Jordskælv.
 De ruste sig til Strid, de grimme Normænd.
 Harald! saa lønner du min Ricærheds?
 (Simeon bringer Maria, og gaaer paa Kei-
 serindens Bink.)

Zoe

(Betragter hende med Vrede og Foragt.)
 Forræderiske! hvo drog dig af din Eansomhed,
 Forældrelos og fattig til Triklinion?

Hvo skænkte Mestre dig til din Opdragelse,
 Som lærte dig at kende Hellas ædle Kunſt?
 Hwo hylled dig i Purpur, kostelige Lün,
 Og sørged for, at daglig til Forlystelse
 Du fandt, alt hvad en Dødelig kan onſke ſig?

Maria

(med ædel Tatning.)

Dig skylder jeg min Ungdomspleie; gierne gav
 Mit Hjerte dig til Giengield ſin Taknemlighed.

Zoe.

Og nu — ſort, utaknemlig — du forbinder dig
 Med mine Fiender! Zaabelig jeg klækked ud
 En giftig Øgle ved et kærligt Møderbryſt.

Maria.

Min Siæl er ingen nedrig Brøde ſig bevidſt.

Zoe.

Og har du ei til Fængetaarnet ſneget dig,
 At redde dumſt min Avindsmand?

Maria.

En ædel Helt

Jeg frelſte kun fra ufortiente Martyrdeſd.

Zoe.

Og hwo befoel dig Daare vel at redde ham?

Maria.

Den Gud, ſom lagde Dydens Kraft mig i mit Bryſt.

Zoe.

Og burde du ei elsket Zoe meer end hin?

Maria.

Den Barm, som selv udruger kun vild Lidenskab,
Kan ikke røre Hierterne til Kærlighed.

Zoe.

Hvem skylder du din Trostak?

Maria.

Kun den Ærlige.

Zoe.

Og naar nu Fædrelandets Wel dig Hadet bød?

Maria.

Saa svarer jeg dig kæk, som hin Antigone,
Hvem Dødens Straf ei afholdt fra, med spæden Haand
At dække Broderliget tyndt med Gravens Muld:
"Medsiende var jeg aldrig, kun Medelskende!"

Zoe.

Ja, syndig Elskovshrynde til ham bragte dig.

Maria.

Fra Harald skiller englehvid Uskyldighed.

Zoe.

Og elsker du ham ei du Fromme?

Maria.

Stiererne,

Og Sol og Maane, Gud og Engle, Mennesker
Maae høre det; mit unge Hierte elsker ham.

Zoe.

Og elsker han ei dig igien?

Maria.

Han elsker mig;

Men fiernt til Norge følger han dog tro sin Brud.
(Karm af Lurer, Trommer og Kæmpernes Raab uden
for Slottet.)

Simeon (kommer hurtig.)

Fly, Keiserinde! giennem lønligstulste Gang.

Georgios er slagen med den hele Fløk.

Nu styrter Harald op med sine Væringer.

Zoe.

Dig skal han ikke redde!

(Hun sidder Maria en Dolk i Brystet, og flygter med
Simeon.)

Maria.

O jeg takker dig!

Den sidste Godhed skænkte mig din Morderdolk.
Gud tag min Siaa! men skaan mit Liv et Øieblik,
Til Haralds Afseend — Frelse for mit Fædreland.
(Hun raver hen og holder sig opreist ved Apollons
Billedstøtte i Forgrunden.)

Harald kommer, fulgt af Væringer, han astorer
rer sin Øre i sit Axelskærf.)

Dit Ridingsblod, elendige Georgios,
Skal ikke klæbe længer sig til Heltens Staal.

(Han opdager Maria.)

Der staaer hun — min Maria ! Gud i Himmel —
Dræbt !

Med Dolken i sit skønne Bryst, og klamrer sig
Til Billedstøtten, selv som Marmor hyld og kold.

Maria (mat.)

Min Harald ! see, den hellige Jomfru skænkte mig
Endnu engang, før Døden lukker Diets Laag,
At varme mig og quæges i din Manddoms Sol.

Harald

(Stager hende i sine Arme og bringer hende frem.)
Maria ! Hvo har myrdet dig, min Ekkede ?
Den grumme Zoe ? — Normænd ! svinger Hakkens
Blus !

Og tænder Byen, raser vildt med Øerne !
Nedstyrter alle Græker ! Blodet strømme rødt,
Som Bække, hen ad Gaderne ! Forvandler brat
Den babyloniske Skisge, gamle Milkagard,
Til Askehob, og blander den med Knokler af
De Myrdede !

Maria (fortvivlet.)

Barbar ! Skal i min sidste Stund
Til Assly da forvandle sig min Kærlighed ?

Harald (forfærdet.)

Maria ! du forhander mig i Dødens Stund ?

Maria.

Ga ! hvis du raser grusomt mod mit Fædreland.

Harald.

Hvad vil du, Engel ?

Maria.

Skaansel og Høimodighed.

Plant disse Blomster paa din arme Piges Grav !

Harald.

Du ønsker Skaansel over disse Nidinger ?

Maria.

Nei, over Landsmænd som du myrded ufortient.

Harald.

Belan, for din Skyld, Engel ! skal jeg seane dem.

Jeg seaaner og foragter dem ! Og Verden skal

Foragte denne Øgleæt med Ret, som jeg.

Maria

Geiser sig i hans Arme, med Begeistringens sidste Kraft.)

Nei — atter skal Hellas

Deise sig stærk, ødel og skøn !

Og af Laurbærrets Blad skal Krandse paa ny

Flettes om Heltes og Skialdes Lok.

Ei Sproget forgaaer ! Ei det yndige Land,

Nei sine Kilder og Bierge blaae ;

Ikke den Land i fordærvede Slægt,

Som Europa skænked sin Kundskab og Smag.

Jeg fuer det klart — gien nem Dødens Mat —

Mit Fædreland vinder atter sin Agt!
Og som Epaminondas river jeg kæf
Dolken af mit blødende Bryst.

(Hun river den ud.)

Farvel, min elskede Harald!

(Hun synker død i hans Arme.)

Anmærkninger til Tragsdien.

I Midten af det niende Aarhundrede — fortæller Suhm — satte endel af vore Forsædre sig ned i det nordlige Rusland, og kaldtes Væreger. Møgle have villet udlede dette Ords Betydning af Varg, en Ulv, eller rettere, ethvert rivende Dyr; hvilken Benævnelse dog ikke passede paa disse Nordlændere, der kom til Rusland, som Venner ei som Fiender. Andre have udledet Benævnelsen af Vareg, eller Brag: noget som Soen udkastede paa Strandbreden. Dalin mener i sin Hisstorie, at Sverrige, Svarrige er gjort til Værike og Væregia. En freminned Skribent troer at det kom af Vir, Varo, Baro, en Mand; hvoraf siden Baron; eller at Varanger, (som Grækerne kaldte dem) skulde være fordreiet af Angli, Franci. Du Lange kommer Sandheden nærmest, naar han udleder Navnet af Ware, Werre, Guerre, og det Engelske Waring, en Kriger, hvilket er det samme Ord som Væring, der bruges af Snorro og andre islandiske Forsætttere. — Disse Væringier, der be-

stode af Danske, Norske og Svenske, tiente altsaa først i Rusland, (i Garderike, eller Hølmgard,) og siden, omtrent 980, kom de til Konstantinopel, hvor, i det elleste Varhundrede, endeel Engellsændere forenede sig med dem. Formodenlig strax efter Knud den Stores Død, da hans prægtige Thinglit oplostes, og endeel udmarkede tappre Krigere blev herreløse. Da hele Nordens Sprog i gamle Dage faldtes den danske Tunge, saa har vel Gaxo deraf taget Anledning til at giore Væringerne især til Danske, hvilket de dog ikke vare, hvorvel mange Danske vare imellem dem; som sees deraf, at da Absalon vandt den store Sæseier over Venderne 1185, forundrede han sig over, at Nygtet derom saa hastig var kommen til Konstantinopel; hvilket han sik at vide af nogle Riddere, som havde staet i Gold der. Og at virkelig mange Danske tiente der, bekræftede Esbern Snare, Absalons Broder, da han sagde: Hvis du vil spørge Grækenland, saa vil det svare, at det bessicrmes af vore Landsmænds uforzagte Mod.

Gaxo fortæller, at da Kong Erik Ejegod paa sin Piligrimsreise kom til Konstantinopel, vilde Keiser Alexios Comnenos, saa høflig han end tog imod ham, ikke tillade ham at komme ind i Staden; fordi han frugtede for, at nogle af Garangerne, som vare af dansk Herkomst, skulde giore Opror, naar de saae en Konge af deres eget Folk i Spidsen for sig. De Danske sik derfor fun Lov, nogle ad Gangen, at gaae ud og hilse paa deres Konge. Forst da Alexios havde erfaret, ved Speidere, at Erik formanedede dem til

Troskab mod Keiseren, aabnede han med Glæde Porslene for den danske Drot, og modtog ham med Gjæstfrihed og Pragt i sin Hovedstad. — Konstantinopel kaldte vores Forfædre Miklagard, vil sige: den meget store Gaard, eller By. Alt hvad der hørte til Kongens Bolig, kaldtes Kongens Gaard, ligesom paa fransk: La cour og paa tydse: Des Kønigs Hof; hvorfra det nu brugelige Hof har sin Oprindelse.

Romanos Argyrus. Denne Keisers Pedanteri er aldeles historisk, og tiner til et vigtigt Karaktertræk, i et Maleri, der sildrer de i Middelalderen dybt siunkne Græker, i Modsetning til de kraftige, hoihiertede Nordboer. Ligesom altsaa, i Zoe og Georgios, List, Grumhed, Misundelse og Rænker spille Mester, saa yttrer sig i Romanos den smaalige Forfængelighed, der i Farens Pieblis bliver tragisk og betydningsfuld hos en Keiser, til hvem alt Landets Welfærd er betroet. Le Beau siger om ham i sin Historie de Bas-Empire: Forfængeligheden fordervede ham. Han troede om sig selv, at han, var en stor Kriger, skondt han aldrig aflagde Prover paa sin Manddom, og hans Aandsdannelse var hoist overfladisk. Alle de i Stykket forekommende Træk, om de tolv Fakulteter, om Homer paa Slangehudten, om Udnævnelsen af en Panhypersebastos*), have historisk Hiimmel fra den Tid. (See Gibbon, om det morgenlandske Riges Tilstand i det tiende Aarhundrede, i hans store Værk om det rommerske Riges Synken og Fordærv.)

---

* Den over Alle Herlige, eller Keiserlige.

Over øteriarchen og Afkolythen vare Frankernes, Barbarernes og Varangernes Foresatte; hvilke leiede Udlændinge, da Nationalaanden var sunken, udgiorde Styrken i de byzantinske Hære.

Protovestierens Embede strakte sig i Begyndelsen kun til Opsigt over Klædningskammerne; siden blev hans Magt udvidet, han blev Formand for Pragten talige Tjenere, og han var en Solvstok, ved offentlige og private Audienter. (Gibbon, i n y s-meldte Afhandling.)

Harald Haarderaade. Om denne Konges Hændelser i Syden tale græsse Historiekskrivere intet; men Snorro Sturleson fortæller udsørligt derom i sin Norske Kronike, omrent halvandet hundrede Aar derefter, da endnu Haralds Bedrifter overalt i Morge vare i frisk Minde. Antage vi nu ogsaa med Schoning, (See hans Forbedringer) at Adskilligt er overdrevet, især om Haralds Seiervindinger og Værker i Jodesland, saa finde vi dog ogsaa, med hin Skribent, aldeles ingen Grund til at tvivle om Hovedsagen, hvortil saamange hjemkomne Normænd have været Bidner. I Grækenland seete paa de Eider hvort Hieblik noget lignende. Dristige Helte, som ikke i glimrende Egenfåber stode over Harald Haarderaade, bemægtigede sig ofte, ved Givtermaal med en Keiserinde, Negieringen. Saaledes satte Theophano først Nicephoras Phokas paa Thronen, da hun havde dræbt sin Mand Romanos den Anden; siden lod hun ogsaa Nicéphoros myrde, og hendes følgende Elske Zimisces blev Keiser. Det samme gjorde Zoë, med

Romanos den Tredie, om ikke for Haralds Skyld, saa dog siden, for at faae Michael Vaphago tilægte. Konstantin, hendes Fader, var saa svækket af Døllyst, at han ikke kunde kaale at høre en Trompet blæses. Han gjorde sine Kammerknechte til Over-Kammerherrer og Over-Garderobemestere, Gildingen Spondyles blev Hertug i Antiochien, o. s. v. I denne evige Gittering, hvor keiserlige Brodre og Søstre hvert Døblit myrdede, eller stak Qinene ud paa hinanden, og overlodde deres Hældinger Regieringen, var det let for en tapper og smuk Helt fra Norden, i Spidsen af en mægtig Hæt at udmærke sig. Det er altsaa høist sandsynligt, at det kun var Haralds egen Villie der hindrede ham i at blive græs Keiser. Hans Frelse ved den Kjøne Maria, er ogsaa historisk.

Ulf Ospakson var egentlig Æslænder, men træder her op som Danse, da jeg i mit fædrelande Skuespil ikke vilde undvære en Formand for de danske Helte, hvorfaf der mellem Bæringerne vare mange.

Den gamle Syriens Eremitt. Det var et almindeligt Sagn i Norge, nogle Aar efter Glasget ved Svolder, at Kong Olaf Tryggvason var undkommet, reist til Syrien og bleven Eremitt der, hvor adskillige Piligrime, siden længe efter, ville have set ham som Olding. Nogle Normænd troede dette, andre ikke. Saavel Snorro, som de tvende islandiske Sagaer, der ere skrevne om Kong Olaf, bekræfte dette Sagn, især udelader den ene af disse sig udsorligt derom.

Et Drømmebilled. Efter Snorro aabenbarede Olaf den Hellige sig for Harald i Fængsels i Konstantinopel, og lovede at frelse ham, ved en Jomfru. — Skiondt man nylig i et østhetisk Skrift har bebreidet mig, at jeg i mine Tragsdier underiden indblander det Overnaturlige, har jeg dog troet at burde benytte dette Trof, paa samme Maade som jeg før har gjort; nemlig, ikke som noget i og for sig Overnaturligt, men som et naturligt Tilsfælde, der faaer Betydning ved hvad der følger paa; som et Slags Varsel, om hvis Mulighed Meningerne endnu ere saa deelte, at det vel kan tillades en Digter stundum at giøre Brug deraf. Vi see nemlig ikke her hellig Olafs Abenbaring, men kun Haralds Drøm. Denne Drøm er af Vigtighed, da den er et bestemmede Motiv, for hans følgende Handling, at overlaade Maria til Fængslets Fare, hvilket hans Kiærighed og Æresfølelse ellers ikke vilde have, dersom ikke Troen paa en overnaturlig Hielp, bestemte ham.
